דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום רביעי, י"ט באייר תשמ"ו, 28 במאי 1986 ● גליון 18820

היום 12 עמודים ● המחיר 73 אג', באילת 63 אג'.

היום בדבר

● „הפרשה": טוהר המניע והליכי המשפט – אמיר אורן
● הרוטציה: בית עלמין או קרש קפיצה – יעל דיין
● הליברלים: גם לי וגם לך לא יהיה – עליזה ולך
● גזענות: החקיקה, הדתיים ומערכת השיפוט – אבנר תבורי

דבר אחר

מזג האויר

מעונן חלקית. הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 14 – 24, רמת הגולן: 14 – 28, נהריה: 15 – 26, צפת: 14 – 26, חיפה: 16 – 26, טבריה: 17 – 31, נצרת: 16 – 26, עפולה: 16 – 29, השומרון: 15 – 26, תל-אביב: 17 – 26, לוד: 16 – 27, ידיחו: 20 – 34, עזה: 17 – 24, באר-שבע: 16 – 29, אילת: 20 – 35.

זמיר הציע לפרס: החקירה תופסק אם שלום יתפטר

שרים בממשלה סבורים: התפטרות אברהם שלום תהיה המוצא הטוב ביותר ● ראש השב"כ משוכנע בצדקתו – ספק אם יסכים להתפטר ● היועץ המשפטי יציע הקמת ועדת בדיקה

מאת יוסי מלמן
וטובה צימוקי, סופרי „דבר"

שרים בממשלה, כולל אחדים מחברי הקבינט, סבורים כי המוצא הטוב ביותר במשבר הוא בהתפטרותו של ראש השב"כ מתפקידו או בהסכמתו לפרישה מוקדמת. ראש השב"כ אברהם („אברום") שלום משוכנע בצידקתו ולכן ספק אם יהיה מוכן לפרוש. אותם שרים אמרו ל„דבר": „אם יסכים ראש השב"כ לפרוש מתפקידו הוא יחסוך לכולם אי נעימות ויפגע משבר".

כמה שרים הביעו תמיהה על תגובתו הנמרצת של שמעון פרס בראש השב"כ, והביעו חשש להתפתחות של משבר פוליטי שעלול לגרוף אליו גם את ראש הממשלה הנוכחי שמעון פרס ואת קודמו יצחק שמיר, וזאת משום האפשרות שהם ידעו כבר לפני זמן רב פרטים רבים, עוד קודם שהחל היועץ המשפטי לממשלה בחקירתו בפרשה.

מתברר כי שלושת אנשי השב"כ שנאלצו לפרוש מעבודתם, ראובן חזק, פלג רדאי ואיש שב"כ נוסף התלוננו על מעשיו של אברהם שלום אצל שמעון פרס. הם אף המציאו לו את המסמכים, שאחר כך הגיעו ליועץ המשפטי. ואולם פרס דחה את טענותיהם, הודיע כי יש לו אמון במתנה עליהם והגיע למסקנה כי אין צורך לפתוח בחקירה פנימית.

מקורות פוליטיים מעוררים עתה את השאלה כלום ידעו כבר אז שמעון פרס, יצחק שמיר ואולי אף שר הבטחון יצחק רבין וקודמו משה ארנס, שבתקופת כהונתו התחילה פרשת האוטובוס החטוף בקו 300 – על החשדות נגד שלום. עתה מתברר כי החשדות לכאורה נגדו אינן מתייחסות רק לאפשרות שהוא הדיח עדים, טישטש מסמכים ומסר עדות שקר כדי לחפות על פקודיו בפרשת המחבלים שנתפסו לאחר פעולת החוליה בחיים.

בתוך כך סבורים שרים רבים, ובהם עזר וייצמן, כי לא יהיה מנוס מחקירה מקיפה של המשטרה, כפי שדורש פרופ' זמיר ואולי אף תורים הקמת ועדת חקירה עצמאית ובלתי תלויה. שר המשפטים, יצחק מודעי, אמר ל„דבר": „אין אנו יכולים למנוע חקירה כזו אם היועץ המשפטי דורש אותה". מודעי דחה גם הצעה שהועלתה כי ההכרעה בפרשה זו תועבר לידי היועץ המשפטי החדש לכשיתמנה תוך זמן קצר, עם פרישתו הצפויה של פרופ' זמיר.

ראה עמודים 3, 7

זמיר איתן בדעתו

היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, ביקש בפנייתו למשטרה לבדוק האם ראש השב"כ הדיח כפופים לו לעדות שקר כדי לחפות עליו.

גורם בכיר בפרקליטות המדינה אמר אתמול, כי החומר שהועבר על ידי היועץ המשפטי לממשלה לחקירת המשטרה אינו נוגע לפרטי פרשת השתלטות על האוטובוס בקו 300, אלא להשתלשלות שהיתה לאחר מכן.

חוגים המקורבים ליועץ המשפטי

(סוף בעמ' 2)

פרס: האחריות למלחמה במחבלים על הממשלה ולא על היועץ המשפטי

„באיזו זכות רוצים שאפטר ראש השב"כ לפני שהוגשה נגדו תלונה?"

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

ראש הממשלה, שמעון פרס, לימד אתמול בכנסת סנגוריה על ראש השב"כ ועל עובדיו, מתח ביקורת על היועץ המשפטי לממשלה. בשל [illegible] בפרשה [illegible] את [illegible] יד לפירסומים [illegible].

ברוב קולות הקואליציה הוסרו 4 הצעות אי-האמון.

פרס אמר, שמטרתה [illegible] יש לנהוג באדם שהמדינה הטילה עליו אחריות כבדה [illegible]. „מותר לו לזכות גם בקרדיט בבית הזה ואל תאבדו את הסבלנות כל-כך מהר. מותר לממשלה לשקול מהי טובת המדינה", הוא שאל באיזה זכות רוצים שיפטר את ראש השב"כ לפני שהוגשה נגדו תלונה. „השרותים של היועץ המשפטי לממשלה בעניינו הובהו, ואילו ראש השב"כ [illegible]" אמר פרס.

פרס השיב [illegible] לשנים עצמן ובעצם על [illegible] „ח"כ [illegible]" [illegible] ראש השב"כ [illegible] לטענות.

ראש הממשלה אף [illegible] את היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר. „כמו שלא הסכמתי לפטר את ראש השב"כ כך לא הסכמתי לפטר את היועץ המשפטי לממשלה. ולא ביקשתי ממנו להיות יסמן. לו יש דעה ולי יש דעה. הוא ממלא חובתו וגם אני. בניגוד לדעתי מה היא טובת הבטחון הוא החליט, והאחריות על מלחמה במחבלים מוטלת על הממשלה ולא על היועץ המשפטי לממשלה".

בהתייחסו לפירסומים על לחצים שהופעלו על היועץ המשפטי לממשלה אמר פרס: „הוא היועץ והחליט בניגוד לדעתי. קיצצנו בסמכויותיו השתקנו אותו? פיטרנו אותו? מנענו ממנו לבטל חובתו? לא הבנתי את היועץ המשפטי לממשלה. איזה לחצים מופעלים עליו? הוא פנה אלי. ביקש חוות דעתי. החליט בניגוד לדעתי והעביר למשטרה. מה כאן הופיע מישהו בא אליו עם סכינים? הוא גם הפעיל עלי לחץ?"

פרס אמר כי בניגוד לדעתו מה היא טובת הבטחון החליט היועץ המשפטי לממשלה מה שהחליט והעביר את התלונה למשטרה. „והאחריות על המלחמה במחבלים מוטלת על הממשלה ולא על היועץ המשפטי לממשלה".

הצעות האי-אמון

למציעי אי האמון השיב פרס: „על מה יצא הזעם? איפוא הופר החוק? איפוא הופר שיקול דעת? למה צריך להעליל על מדינה זו? על ממשלה זו?" פרס הוסיף כי לראש השב"כ אין אפשרות להגן על עצמו ככל אדם אחר במדינה. „לדעתי אנו עומדים בפני בעיה חמורה; לא מבחינת התביעה אלא מבחינת ההגנה, כי אין לו אפשרות להתגונן כמו כל אזרח". הוא חזר ושיבח את אנשי השב"כ, שבאלמוניות, שכר נמוך, ובמסירות אין קץ מגינים על המדינה בחירוף נפש.

פרס תקף את התלונות שכבר הרצה את דינו של ראש השב"כ בפרשה ראיות לכאורה. אי אפשר בשם השחיק בפני הטוען לעשות לו משפט בבלי התקשורת. יש משפט על-ידי כלי התקשורת. והאיש הזה יכול להגן על עצמו? יש לי סמכות להתווכח עם היועץ המשפטי לממשלה כי יש לי סמכות להתווכח עם ראש השב"כ. הוא לא יכול להופיע בפני כלי תקשורת או ועדת חוקה, שהיין מגיע גם לו".

ראשון מגישי הצעת אי האמון, איש מפ"ם ח"כ ויקטור שם-טוב אמר, כי „אם הממשלה לא תנקוט, ומיד, בכל הצעדים הדרושים לפתיחת הליכי החקירה נגד ראש השב"כ, בהתאם להמלצת היועץ המשפטי לממשלה. ואם לא תבטל הממשלה את הסתייגויות לחוק הגזענות, שהיא הגישה, בניגוד לנוהל הפרלמנטרי התקין, יתפתח אחד המשברים החמורים ביותר שידענו עד כה".

שם-טוב אמר כי השאלה איננה האם היועץ המשפטי עומד מול הממשלה, אלא, האם הממשלה עומדת מעל החוק, והאם הסתרת האמת מחזקת את הבטחון?

הפנטגון הציע לישראל: ותרו על הלביא וקנו הגוף של אף-16

מקורות אמריקאים מהימנים: פקידים ישראלים בכירים דחו ההצעה ● הצטמצמה המחלוקת ואשינגטון-ירושלים על עלות פיתוחו של הלביא

מאת אמיר אורן,
סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). הפנטגון הציע לאחרונה לישראל לוותר על ייצור המטוס „לביא" ולרכוש במקומו את גוף מטוס הקרב אף-16 ולהרכיב בו מערכות אוויוניקה ישראליות, אמרו אתמול מקורות אמריקאים מהימנים. לדבריהם, יותר פקידים ישראלים בכירים את ההצעה, באומרם כי לפני חמש או שש שנים היו מוכנים לקבלה, אך שהועלתה בעת מאוחרת מדי וכי תוכנית ה„לביא" תימשך.

לפי אחת הידיעות, נדונה ההצעה גם בשיחת שר-ההגנה קספאר ויינברגר עם שר-הבטחון יצחק רבין החודש, אך לא היה לכך אישור ממקורות הבקיאים בפרטי אותו החלק של השיחה, שבו השתתפו פקידים רבים משני הצדדים.

חברת „ג'נרל דיינמיקס", יצרנית האף-16, הציעה רעיון זה לפני כ-10 שנים, אך אז פסל אותו מנכ"ל התעשיה האווירית, גבריאל גידור, בטענה שהתעשיה האווירית חזקה דיה לפתח בעצמה מטוס קרב ואינה זקוקה לשותפות עם „ג'נרל דיינמיקס". לרעיון השילוב בין גוף אף-16 ומערכות ישראליות תומכים רבים בחיל-האוויר ובקרב מתנגדים אחרים ל„לביא".

אחד סגן שר-ההגנה, דב זקהיים, המרכז את הטיפול ב„לביא" בפנטגון, יוצא השבוע ארצה לסיבוב נוסף של שיחות על אומדני העלות של ה„לביא", וקהיים יסביר לבני שיחו בתל-אביב את בסיס התחשיבים של הפנטגון. נודע כי המחלוקת על עלות הפיתוח הצטמצמה וכי שני הצדדים קרובים להסכים כי הפיתוח יעלה, עד להשלמתו, 2.3 מיליארד דולר. הצד הישראלי טוען, כי נתון זה זהה במעט לאומדניו וזחוק מאוד מהאומדנים האמריקאים, ומכאן שיש אבינות רבה לאומדני עלות הייצור, המתבססים על התחשיבים ולא על נתונים שכבר נאספו. הצד הישראלי נעזר גם בהסכמת סוכנות ביקורת החוזים בפנטגון לנתוני עלות העבודה בתוכניות ישראליות אחרות, דוגמת ההכרת ה„כפיר" לחילות האמריקאי. שאלת עלות העבודה היא אחת המחלוקות העיקריות באומדנים.

השר משה ארנס, שנפגש החודש בטוקיו עם מנהל סוכנות ההגנה (שר-ההגנה) היפאני קורי קאטו, אמר לעלון החדשות „דיפנס וויק", כי סיפר לקאטו, שלדעתו עברו ישראל ויפאן תהליכים וחישובים דומים בפיתוח מטוסי קרב. „אם ממשלת יפאן מעוניינת, נהיה מוכנים לחלוק איתה את נסיוננו", אמר ארנס.

תאצ'ר בעד „הגדרה עצמית" אך לא בעד מדינה פלשתינית

מאת יוסי מלמן,
סופר המדיני של „דבר"

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר אמרה כי היא בעד „הגדרה עצמית לפלשתינאים" אך אינה מצדדת בשלב זה בהקמת מדינה פלשתינית.

במסיבת עתונאים שקיימה אתמול בירושלים, עם סיום ביקורה הרשמי בישראל הדגישה ראש ממשלת בריטניה, כי „ההצעה הטובה ביותר להתקדם בתהליך השלום ולהשיג הצלחה היא על ידי פדרציה ירדנית-פלשתינאית".

מדבריה עולה גם כי בריטניה תמשיך למכור נשק למדינות ערב. וכי לא קיבלה בעניין זה את עמדתה של ישראל שניסתה לשכנע אותה לחדול מאספקת מטוסי „טורנדו" לערב הסעודית ולירדן. אין שינוי במדיניותנו בקשר לאספקת נשק למדינות ערב", אמרה.

תאצ'ר נמנעה מלהשיב על שאלה בקשר לגישתה של בריטניה כלפי מעמדה של ירושלים ואילו בתשובה לשאלה של עתונאי מזרח ירושלים, אם היא תומכת בהקמת מדינה פלשתינאית, הדגישה תאצ'ר: „לאחר שביקרתי בפעם השלישית ביד ושם קשה שלא להבין את רצונה העמוק של ישראל לשלום ובטחון".

ראה גם עמוד 3

אשר לשאלת הייצוג של הפלשתינאים בבסא ובתן אמרה, כי לדעתה שאלה זו היא סבוכה וקריבה.

ראש ממשלת בריטניה עם פרס בירושלים, זמן קצר לפני תום ביקורה (צילום: י.פ.א)

צו על תנאי בגרמניה המערבית נגד הפצת ספר העוסק באנטישמיות

מאת הסופר היהודי-גרמני הנריק ברודר

מאת זאב מבורוביצקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – בצו על תנאי נאסרה בגרמניה המערבית הפצתו של ספר חדש העוסק בעיקר באנטישמיות בגרמניה.

בית המשפט המחוזי בפרנקפורט הוציא צו על תנאי נגד הפצת הספר „האנטישמי הנצחי" מאת הסופר היהודי-גרמני הנריק ברודר. על פי הצו אסור להוצאה לאור „פישר", שפירסמה את הספר, להמשיך בהפצתו עד שתיפול הכרעה סופית. הצו הוצא לבקשתו של מנהל תיאטרון „שאוספיל" בפרנקפורט, גינטר ראולה, שניסה אשתקד להעלות על הבימה את המחזה האנטישמי „הזבל, העיר והמוות". ראולה פנה לבית המשפט משום שבספר מיוחסות לו המלים כי „נגמרה העונה האסורה בציד ליהודים".

ראולה מכחיש כי אמר את המשפט הזה בתקופת הסערה הציבורית שהתעוררה בעת פרשת המחזה לפני כמה חודשים. ברודר, לעומת זאת אמר לסופר „דבר" כי יש עדים ששמעו את המשפט מפיו של ראולה. כמו כן אמר ברודר, כי עתונאים גרמניים ציטטו את ראולה כמי שאמר את המשפט המיוחס לו גם בספר, בלא שראולה יכחישו.

גורבצ'וב מוכן להסכם נפרד עם בריטניה על הפחתת החימוש הגרעיני

מאת דליה שחן, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, אמר אתמול למשלחת של מדינאים בריטים במוסקווה, כי מוסקווה מוכנה לחתום על הסכם נפרד עם בריטניה בדבר הפחתת החימוש הגרעיני.

דניס הילי, שר-החוץ בממשלת הצללים של הלייבור, אמר, כי ההצעה באה כתשובה למכתב אשר סיגרה מרגרט תאצ'ר לגורבצ'וב בידי לורד וייטלו, המנהיג השמרני של בית הלורדים, בו מדגישה תאצ'ר, כי בריטניה איתנה בדעתה לשמור על עצמאות בשטח החימוש הגרעיני. גורבצ'וב קרא גם לבריטניה לעזור בהשגת הסכם בין-לאומי לאיסור הניסויים בנשק גרעיני.

מטעןמצד נגד רכב ישראלי בצפון הרצועה

מאת יוני צדוקי, סופר „דבר" בדרום

מטען-צד הופעל אתמול בבוקר נגד רכב ישראלי בכביש הראשי בין בית להיה לבית לחיה, בצפון הרצועה. המכונית שבה נסע מפקד כלא עזה לא ניזוקה והוא לא נפגע. הקצין הזעיק מיד את כוחות הביטחון, שסגרו את האיזור ופתחו בסריקות.

באחרונה נעצרה חוליית המחבלים שהפעילה ב-7 באפריל באותו איזור מטען צד נגד רכב ישראלי אחר.

פולין שברה השתיקה: מתייצבת לימין ולדהיים

ורשה, (עי"צ). – דובר ממשלת פולין העלה אתמול על נס את הישגיו של מזכיר האו"ם לשעבר, קורט ולדהיים, וסירב להיגרר לפולמוס בכל הנוגע לעברו של ולדהיים בתקופת מלחמת העולם השניה.

דובר הממשלה, יז'י אורבאן, הצהיר בהלך מסיבת העתונאים השבועית שלו בוארשה, כאשר נתבקש להגיב על ההאשמות שהושמעו נגד ולדהיים בחודשים האחרונים: „פולין אינה מתכוונת להתערב בעניין אוסטרי פנימי".

בהמשך דבריו הדגיש הדובר: „פולין אינה יודעת דבר על עברו של ולדהיים ובתקופת מלחמת העולם השניה. בזכרוננו הרוש הד"ר ולדהיים כמזכ"ל מעולה של האו"ם. פולין תתייחס בכבוד לנשיא הנבחר של אוסטריה, והוא רואה כו בקשיתה רצוי".

חוגים דיפלומטיים מערביים בוארשה הביעו הפתעה לנוכח תגובה פולנית זו, המפירה למעשה את השתיקה שנשמרה עד כה במדינות מזרח אירופה לגבי „פרשת ולדהיים" המעוררת רעש כה רב במערב.

פאני אנגלרד, מפגינה בודדה מול שגרירות אוסטריה – נגד ולדהיים

„איובית להתרסה. שמשונית לכוח"

מאת חיים גורי, סופר „דבר"

בירתנו הירמן בתון הקטן והשקט, מול השגרירות האוסטרית, עמודת אשה בודדה, בסוף שבוע ה-50 לחייה, ליד שלטי מחאה נגד מועמדותו של קורט ולדהיים לנשיא אוסטריה.

היא מחזיקה בידה פטיציה העתידה להישלח באמצעות השגריר לקאנצלר שכוונה וכה כתוב: „בארכיון הצבא האמריקאי בברלין מואסם ולדהיים כפושע נאצי. האם יכול איש כזה לייצג ארצו כנשיא? אנו התותמים מטה דורשים תשובה ברורה".

עברתי על פניה בשעה 11. היא עמדה שם לבדה זה שעתיים וחצי. כ-15 אנשים חתמו את שמם לפני. מהם בעברית, מהם בלועזית. חתמתי גם אני.

הגברת פאני אנגלרד אומרת כי תעמוד שם יום-יום עד הבחירות. כ-8 ביוני במשמרות מחאה. היא מציינת כי פנתה אל ארגונים ותנועות להצטרף אך איש לא בא.

היא נולדה בעיר קלן שבגרמניה בשנת 1928. כעבור 10 שנים גורשו הוריה, אורחי פולין, תורה לארצם. אביה ואמה גוועו בקיץ 1942. מחמשת אחיה, נשאר אחד. היא שוכנה שלוש וחצי שנים בבתנה לכתנה, צערה בבצעדי המוות. היום היא מתגוררת במשבר הסבעה. אם לשתי בנות, סבתא להמישה נכדים.

פאני היא המפגינה הנצחית. אני רואה אותה בכל מקום בארץ, תמיד לבדה. היא גוררת ימה תיקים ומזוודות ושם – כרוזים, גילויי דעת, קטעי עתונות, תזכירים, התכתבויות, פטיציות, בקשות, תחנונים, דפי ידע, תגובות, קריאות ל... כותבת ומטלפנת ומתנועעת, פונה אל כל האח"מים ועוצרת אלמונים ברחוב. עולה בכל המדרגות, דופקת על כל דלת. איובית להתרסה. שמשונית לכוח.

קשה לראותה יחידה שם. הבטחתי לה כי אכתוב על כך בעתון למען יעברו על פניה עוד אנשים שיואילו לחתום על העצומה. היא עוד מחזיקה מחאה אחת נגד „הבתורגבן" ההוא.

הנה, אומרת היא, בימים אלה קיבל תואר דוקטור בצרפת היסטוריון צעיר שכתב כי כל סיפור רדיפת היהודים הוא בלוף אחד גדול. כאשר אנחנו נמות לא יהיה מי שיוכל להעיד על כך. אני זוכר כי בפאריז כתבה סופרת יהודיה לפני כמה שנים: „תהילה-גזלו מהיהודים את חייהם. כעת גוזלים מהם גם את מותם". אם לא קשה לכם נא עבור ברחוב הרמן כהן ועמדו שתי דקות עם פאני אנגלרד לבל תהיה שם בודדה כל-כך.

ראש ממשלת יוון אנדריאס פאפאנדריאו (מימין), מזכה בחיבוק את נשיא סוריה, חאפז אל-אסד, בתום יום דיוניהם הראשון אתמול באתונה (צילום: א.פ.)

העיתון הכוויתי „אל-סיאסה"

מנהיגי סוריה ועיראק מסכימים לפגישת פיוס

ברבת-עמון – בתיווכו של המלך חוסיין, החותר לפיסגה ערבית

מאת דן אבידה,
סופר „דבר" לענייני ערבים

„המלך חוסיין הצליח להשיג הסכמה עקרונית מצד מנהיגי סוריה ועיראק להיפגש בקרוב בבירה עמאן לפגישת פיוס ביניהם" – כך דיווח אתמול העיתון הכוויתי „אל-סיאסה".

על פי דיווח זה – שאין לו אישור ממקורות אחרים – אם תצליח פגישת הפיוס בין אסד לסדאם חוסיין, תורכבנה אחר כך ועדות טכניות משותפות לשתי המדינות כדי לדון ביישוב נושאי המחלוקת בין סוריה לעיראק.

מקורות דיפלומטיים מערביים בירדן כסרו בינתיים, כי חוסיין מבקש לסלול את הדרך לכינוס ועידת פיסגה ערבית באמצעות פגישת הפיוס שהוא יזום בין שליטי סוריה ועיראק. לעומת זאת מסרו מקורות אחרים בבירה הירדנית ידיעה הנראית מהימנה יותר, לפיה חותר חוסיין, כשלב ראשון, לכנס ועידת פיסגה ערבית שתפקידה יהיה להכשיר את הקרקע לעריכת פגישת פיוס בין שליטי סוריה ועיראק, בשלב שני.

במסגרת יוזמת התיווך הירדנית הגיע אתמול ראש ממשלת ירדן ליוון, שבה שוהה עתה הנשיא אסד. דומה שראש הממשלה הירדני העביר לנשיא הסורי את עמדת נשיא עיראק כלפי הצעות התיווך הירדניות וההשגות שהעלה הנשיא אסד ביחס להצעות אלה בפגישתו האחרונה עם המלך חוסיין.

מקורות דיפלומטיים בירדן הביעו ספק בדבר סיכויי הצלחת יוזמת התיווך הירדנית בין סוריה לעיראק בזמן תקופה ממושכת. לעומת זאת העריכו מקורות אחרים, כי לא מן הנמנע שחוסיין יצליח בזומת התיווך שלו, כשם שעלה בידו ליצור התקרבות בין סוריה לירדן בלי שהדבר הביא ליישוב הבעיות המדיניות המרכזיות השנויות במחלוקת בין שתי מדינות אלה.

יש הסבורים, כי הנשיא אסד עלול להתקרב מחדש למשטר הבעת בעיראק, אם משטן זה יסכים לחדש את הזרמת הנפט למסוף הסורי בנמל באניאס, וזאת בגלל הקשיים הכלכליים שבהם נתון כיום המשטר הסורי והשיבושים שחלו לאחרונה בהספקת הנפט לסוריה מאיראן.

השתלות לב יבוצעו תוך חודש ב„הדסה" עין-כרם

בשלב ראשון צפויות כ-15 השתלות מדי שנה ● השר גור אישר הקמת מחלקת ניתוחי לב פתוח ב„שערי צדק"

מאת דבורה הרצוג, סופרת „דבר"

ישראל מצטרפת למועדון המצומצם של ארצות מתקדמות בהן נעשות השתלות לב. שר הבריאות מרדכי גור החליט אתמול על הנהגת השתלות לב בארץ. יקבע שהן יבוצעו בבית החולים „הדסה" עין-כרם בירושלים.

השר קיבל את ההחלטה בסיכום סידרת דיונים, שקיים בחודשים האחרונים עם קרדיולוגים בכירים ומנתחי לב ווזה בארץ. עם קבלת ההחלטה ביקש השר בהנהלת „הדסה" להציע בפניו תוכניות הערכות מפורטת הנדרשת מבית-החולים לביצוע השתלות לב. עם גמר ההערכות – שתימשך כחודש ימים – יבוצע „אור ירוק" לביצוע השתלת לב ראשונה.

לסופרת „דבר" נודע, כי השתלות לב יבצע פרופ' בורמן, בן 60, מומחה בעל שם בינלאומי בכירורגית הלב והחזה. פרופ' בורמן השתלם בהשתלות לב בארה"ב ובאנגליה, והוא היום המומחה של „הדסה" בתחום השתלות הלב.

לדעת המומחים במשרד הבריאות יש לצפות ל-10 עד 15 השתלות לב לשנה בשלב הראשון בארץ ובמרוצת השנים יגדל מספרן. המומחים גם סבורים, כי קיימת סבירות גבוהה לפניות ל„הדסה" בחולים מחו"ל הזקוקים להשתלת לב.

ניתוחי לב פתוח ב„שערי צדק" ואחריכך ב„סורוקה"

שר הבריאות גור אישר אתמול גם הקמת מחלקה לניתוחי לב פתוח בבית-החולים „שערי צדק" בירושלים. הקמת המחלקה על ציודה תעלה כחמישה מיליון דולר והמימון מלו יהיה מכספי התרומות שנאספו למטרה זו בארה"ב. נודע, כי הנהלת קופת-חולים הכללית מקיימת עתה מגעים עם שני כירורגים – מועמדים למנהלי המחלקה. השניים הם מטובי המנתחים בעולם.

עם הפעלת המחלקה לניתוחי לב פתוח ב„שערי צדק" מתכוון השר גור להקים מחלקה דומה גם במרכז הרפואי „סורוקה" בבאר-שבע. עד אז יטופלו החולים באיזור הדרום בעדיפות ראשונה ב„שערי צדק".

הנצפים לניתוחי לב פתוח נאלצים להמתין כיום בין שנה לשנתיים. הניתוחים מבוצעים עכשיו בבתי-החולים רמב"ם, „איכילוב", „סינאי", „בילינסון", „הדסה" עין כרם ו„כרמל".

בכירים באוצר ל„דבר":

הפיקוח על המחירים יצומצם ל-25% מהמוצרים עד סוף 86

מאת שלמה קימר

הפיקוח על מחירי המוצרים, אשר הוטל עם הפעלת התוכנית הכלכלית ובעקבות החבילה שקדמה לה, יוסר עד סוף השנה – נודע מגורמים בכירים במשרד האוצר.

הפיקוח הוטל על 86 אחוז מהמוצרים עם הפעלת התוכנית הכלכלית. כיום בוטל פיקוח על 50 אחוז מהמוצרים, ומשרד התעשיה והמסחר מתכנן לצמצמו, כך שבתוך החודשים יהיו רק 35 אחוז מהמוצרים בפיקוח.

לפני עסקת החבילה והתוכנית הכלכלית, היו כ-25 אחוז מהמוצרים בפיקוח. מדובר במוצרים המיוצרים על-ידי מונופולים ובמוצרים, שיש עניין מיוחד אחר בפיקוח על מחיריהם, כמו המוצרים המסובסדים.

לקראת סוף שנה זו יחזור הפיקוח על המוצרים להצב שקדם לעסקת החבילה ויחול רק על 25 אחוז מהמוצרים בפיקוח.

אם לא ישולמו המשכורות עד מחרתיים

ההסתדרות עשויה למנות כונס נכסים ל„אופ-אר"

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

ההסתדרות תיזום מינויו של כונס נכסים למפעל הטקסטיל „אופ-אר" שבאשקלון, אם עד סוף השבוע לא ישולמו משכורות חודש אפריל ל-160 העובדים.

אתמול נפגשה עם העובדים יו"ר ועדת העבודה של ההסתדרות, עליזה תמיר. היא מסרה להם הלוואות, בסך 200 שקלים לכל עובד בכספים מוסד „משען" ההסתדרותי. יצוין, כי כיום שישי שעבר קיבלו עובדי „אופ-אר" הלוואות בסך 180 שקלים לעובד מקרן הפנסיה „מבטחים".

„אופ-אר" נקלע לקשיי נזילות בכירים. בהסתדרות מוענים שבעלי המפעל מנסים להשתמש בעובדים כמכשיר לקיום לחץ על הממשלה לצורך קבלת מענק בסך 700 אלף דולר, במסגרת קרן הסיוע למפעלים.

עליזה תמיר מסרה, כי במקביל להלוואות שניתנו לעובדים ולהכנות לפנייה לבית המשפט כי ימנה כונס נכסים, נערכים עובדי „אופ-אר" להפגנה בירושלים בראשית השבוע הבא.

שכ׳ امن الأرشيف

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

נבון הורה לחקור התבטאויות שחקני תיאטרון חיפה בארה"ב

קונסול ישראל בארה"ב: תבורי ואברורדה השוו בין ישראל לגרמניה הנאצית

מאת סופרת "דבר" לעניני תרבות

שר החינוך והתרבות יצחק נבון הורה לחקור בהופעות התבטאויות של שחקני תיאטרון חיפה בעת מסעם האחרון בארה"ב. על פי דו"ח שהגיע ללשכת השר מקונסול ישראל בארה"ב, מכה בר, אמר השחקן דורון תבורי בראיון ל"כריביון", "בכל ישראלי מסתתר נאצי קטן" ואילו השחקן יוסף אברורדה אמר בעת דיון שהתקיים בתום הצגת "גיטו" בפסטיבל שיקאגו כי ישראל של שנות ה־80 מזכירה את גרמניה הנאצית.

לדברי הקונסול הגיעו לקונסוליה תגובות נזעמות על ההתבטאויות של השחקנים, שפגעו בשמה הטוב של ישראל. השר נבון שוחח על כך אתמול עם יו"ר האגף לתרבות, אבנר שלו, והטיל עליו לבדוק את העניין. במכתב ליו"ר ההנהלה הציבורית של תיאטרון חיפה, אברהם הבאייר, קבע שלו כי גם לחופש הביטוי צריכים להיות סייגים של ריסון עצמי ובקרה עצמית. "לא תיתכן כל השוואה בין הנאצים לבין ישראל ואוחזה ולנעשה כאן, למוב ולרע". כתב שלו. שלו ביקש להביא את העניין לדיון בהנהלה הציבורית והציע "להסיק את המסקנות במקרה זה".

דוברת תיאטרון חיפה, עמליה פלה, שהגיבה אתמול: "בתשובה לסילוף ולהשמצות המבוססות על עובדות לא־נכונות בנושא התבטאויות של שחקני תיאטרון חיפה בפסטיבל שיקאגו עם הצגות "גיטו" ו"נפש יהודי". ברצוננו להבהיר באופן חד־משמעי: בדיון שהתקיים בשיקאגו בערב יום השואה, לאחר הצגת "גיטו" אמר יוסף אברורדה: "למרות מן ההצגה "גיטו" על השואה. אני חושב שהלקח חשוב לכל אחד כדי שלא תשנינה תופעות כאלה. תופעת הכהניזם מזכירה לי את גרמניה של שנות ה־20 לפני עליית הנאצים והצגה זו תפקידה להתריע מפני תופעות כאלה. יוסף אברורדה נתן כדוגמה את המתרחש בדרום־אפריקה וציין כי תופעת כהנא בישראל מזכירה את קול לאו"ר ומוזכר גם בטקסט של "נפש יהודי".

דורון תבורי השיב לשאלת גב' אומבר־כר, חברת פרלמנט ממערב־גרמניה, שהשתתפה בדיון והיתה חברה במחתרת "הוורד הלבן": "מדוע עיצבת את דמות הנאצי קיטל בצורה כה אנושית": "נאצים זה לא רק הזוועות שבוצעו רק על־ידי הנאצים. זה עולם רוחני שלם ואני סבור שהעולם המערבי השתתף בכל אותו מושגי יסוד שום תשתית הנאצים.

המפקחת על הבנקים גליה מאור:

מצב הבנקים קשה; עליהם לאמץ אסטרטגיית כיווץ

מאת המבקר הכלכלי של "דבר"

"מצב הבנקים הוא קשה. עליהם לאמץ בעתיד אסטרטגיה חדשה שתתבטא בכיווץ בפעילות הבלתי רווחית, בהתאמת הוצאותיהם להיקף ההכנסות", אמרה אתמול המפקחת על הבנקים בבנק ישראל, גליה מאור.

ביום עיון על פעילות הבנקים המסחריים, שנערך אתמול במסגרת ל.ה.ב. באוניברסיטת תל־אביב אמרה המפקחת, כי המרווחים הגדולים של הבנקים באשראי השקלי ב־1985 יצרו אשליה ועיוות "וכסכסו את תמונת הרווחיות כולה". הבנקים לא קיצצו כספיק בכוח אדם ולא סגרו די סניפים – רק 12 נסגרו ב־1985.

מאור גילתה כי הפיקוח על הבנקים יזום כללים חדשים בשלושה נושאים מרכזיים: סיווג לווים בעייתיים, חקיקה בנקאית שתכביד על פעילות הבנקים בנושאים עתירי סיכון, ויצירת ביטוח על פקדונות של לקוחות עם פרמיה מדורגת.

תחזית קודרת על סיכויי רווחיות הבנקים העלה פרופ' אמיר ברנע. לפי אומדנים שערך יגדלו רווחי הבנקים בהנחות של התייעלות גבוהה, פתרון בעיית מימון מניות ההסדר ושיפור רווחי חברות הבת שלהם לכ־250 מיליון דולר, ופירוש הדבר ששווים יהיה כ־1.8 מיליארד דולר (לפי מכפילי רווח מקובלים). שווי זה נמוך מההתחייבות הממשלתית למניות הבנקים בכ־3 מיליארד דולר – סכום המשווה את הנטל הממשלתי, בגלל הסדר מניות הבנקים. "רק זעזוע חריף במערכת הבנקאית יכול לצמצם את נטל ההתחייבות הממשלתית", אמר פרופ' ברנע.

ביום העיון, שהוקדש גם להשלכות המלצות בייסקי על פעילות הבנקים בעתיד, יצאו מרבית הדוברים נגד אימוץ מלא של ההמלצות והעלו הסתייגויות רבות לגביהן. ד"ר מאיר חת אמר כי הוא מעדיף הסדרים וולונטאריים על פני חקיקה כגון המוצעת על־ידי ועדת בייסקי. הסתייגויות מהפרדת העסקים בבנקים, כדי למנוע ניגוד אינטרסים העלו גם פרופסור אורגלר, היועץ המשפטי של בנק לאומי, זאב שר [illegible] של בנק הפועלים אביב [illegible]

"המורים אהבו את בני העשירים"

בוגרי בית־הספר "הכרמל" חגגו אתמול 60 שנה להיווסדו: בי"ס מספר אחד של ת"א הקטנה

(צילום: אילן אוסטרייכר)

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר"

יותר מאלפיים בוגרי בית־הספר "הכרמל" נפגשו אתמול בשבס ביתיים, במלאת 60 שנה להיווסדו.

בקהל הבכה קראו שמות מפורסמים – כולם תלמידים לשעבר, בהם אלי הורוביץ מנכ"ל בנק לאומי, מינה צמח [illegible] או פרופסור שלמה אהרונסון ההיסטוריון הנודע – היכורים נבלבים של ילדים, כאז היה סתם בית־ספר והם הם תופסים עמדות בכירות בכלכלה, במחקר ובבירות המדינה. בין השולחנות לא דיברו הרבה על עיסוק, העלו זכרונות. ליד אחד השולחנות [illegible] מנכ"ל [illegible] יעקב לויבכנן [illegible]

בביתה אחת למדו דן מוקביץ, עמוס קוקו, תמרה פומבנק ומיקי אלבין, ירושלמי ולפין "המורים אהבו את ילדי העשירים. אני הייתי בבית לא אמיד הרגשתי את זה היטב ביחס של המורים", אמרה עליזה לוי, רב דביה. כיום בכלכלו,

בית־ספר הכרמל, שהיום מבין את ערכי ההנציבות, לא היה כל־כך היבובי בעבר. "בהחזור שלנו חילקו את הילדים. את ילדי העשירים להוד ואת האחרים להוי", מספר יעקב [illegible] הסביר "זה היה אזור זעיר בורגני. ההעדפה היתה גיאוגרפית ואולי גם מעמדית. היו מורים שהעדיפו עשירים, היו שלא". הנהלת בית הספר הכריזה אתמול שבית־ספר הכרמל היה ועודנו בית ספר מספר אחד בעיר תל־אביב.

הודות לבוגרים מפורסמים כמו פרופ' יוסף אלגזי, פרופ' אילן סלע, יוסי רבב או ליאון רקנטי, הבוגרים עצמם זכרו אותו כבית־ספר שהחשיב את הליכודים וההישגים יותר מכל דבר. "הוא ייצג את תל־אביב היפה של שנות החמישים".

בתחקירים שערך צה"ל:

חיילים שהתאבדו בצבא – ניסו להתאבד בתקופת בית־הספר

כינוס של יועצים חינוכיים: מידע מוקדם, לו נמסר, היה עשוי למנוע המעשה

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לעניני חינוך

חיילים שהתאבדו [illegible] בצבא, [illegible] ניסיונות התאבדות [illegible] בזמן לימודיהם בבית־הספר, [illegible]

יועצים חינוכיים שהשתתפו בכינוס טענו, כי משרד החינוך אינו מכוון את היועצים להעביר לצה"ל מידע על תלמידים שביצעו ניסיונות התאבדות.

[illegible]

סגן אלוף אבי לויטן, [illegible]

לעשות זאת. עוד טען לוסקי, שמשרד החינוך אינו עורך השתלמויות למורים וליועצים ואינו עוסק בחיבור חוברות. עבודה לתלמידים, לבנות שמבחינים עולה שבכל שהתלמידים מוכנים יותר לקראת שירותם הצבאי הם מצליחים להתמודד ביתר קלות עם מצבי משבר העוברים עליהם במהלך השירות.

במחקרים שערך צה"ל התברר, שבנים עוברים את משבריהם הקשים סמוך למועד גיוסם, ואילו הבנות עוברות את משבריהן רק לאחר הטירונות. ככל שאי הוודאות לגבי השירות הצבאי רבה יותר כן עולה מידת החרדה ויורדת מידת המסוגלות להתמודד עם מצבי משבר העוברים על המתגייסים.

[illegible]

ד"ר ישראל אורבך מאוניברסיטת בר־אילן טען בכינוס, כי אין לצפות מראש מיהו התלמיד שיבצע התאבדות. ילדים ממשפחות [illegible] להתאבדות לא פחות מאחרים.

ד"ר אורבך הביא את סיפורו של נער שניסה להתאבד לפני מספר ימים על־ידי שתיית רעל. [illegible]

פרגוד תעשיות בע"מ

הודעה בדבר אסיפה כללית רגילה

ניתנת בזה הודעה כי

האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שישי, 20 ביוני 1986, בשעה 12.00, במשרדו של עו"ד [illegible] לביא, רחוב השופטים 27, ת"א

על סדר היום:

1. דו"ח יו"ר הדירקטוריון על מצב עסקי החברה.
2. אישור הדו"חות הכספיים לשנת 1985.
3. בחירת חברי הדירקטוריון.
4. מינוי רואה חשבון של החברה.
5. שונות.

בעלי המניות [illegible] למשרד החברה לא יאוחר מאשר 48 שעות לפני קיום האסיפה.

הדו"חות הכספיים של החברה לשנת 1985 יעמדו לעיון הציבור במשרד החברה [illegible]

28 במאי 1986

בפקודת הדירקטוריון

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של היקר באדם

צויגנבום אברהם

הלוויה תתקיים היום, יום רביעי, י"ט אייר תשמ"ו, 28.5.86 בשעה 14:00 [illegible]

[illegible] 30 בשעה 13:30.

המשפחה המתאבלת

שובת־רעב יהודי יועמד למשפט בוורשה

ורשה, (עי"ר) – פעיל [illegible], ציבלאב ביילצקי, שהכריז על שביתת רעב [illegible] השלטונות, יועמד לדין בפני בית משפט צבאי בחשד בתיכנון הפלת המשטר תוך שימוש בכח – נאמר בהודעה שפירסמה אתמול ממשלת פולין.

ביילצקי, אדריכל, הקים בית הוצאה לאור מחתרתי רב השפעה לאחר הכרזת מצב החירום בפולין ב־1981.

אביו של ביילצקי, חי בישראל. ביקר כמה פעמים אצל בנו בבית הכלא רקובייצקה שבוארשה.

רובינשטיין מבקש אישור ועדת הכספים להפעלת פעימות מונה בשיחות מקומיות

מאת יקיר צור, סופר "דבר" בירושלים

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, מבקש מוועדת הכספים של הכנסת לאשר לחברת בזק הפעלת פעימות מונה גם בשיחות מקומיות.

בפנייה ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ אברהם שפירא, מציע השר רובינשטיין להעמיד את משך הזמן של יחידת־מונה אחת בשיחה מקומית רגילה על 5 דקות, ואילו בשעות הלילה בין 22:30 ל־8:30 בבוקר ובסופי שבוע, על שמונה דקות. לפי חישובי משרד התקשורת, יחוייב כל מנוי עבור שיחה מקומית של 5 דקות בסכום של 0.057 ש"ח ופחות מארבעה סנטים אמריקאיים.

בדברי ההסבר להצעה אומר השר עוד, כי אחוז שיחות הטלפון המקומיות הנמשכות פחות מ־5 דקות בממוצע על פני כל שעות היממה הוא כ־85 אחוז מן השיחות המקומיות. הפעלת המניה המקומית תהיה רלוונטית רק ל־15 אחוז מן השיחות.

חיים לבקוב עם ידידים – במסיבה שנערכה אתמול לכבודו במוזיאון ת"א במלאות לו 70 (צילום: שאול כהנים)

הצלחה לסמינר ראשי־ערים מגרמניה־המערבית בבית־ברל

(ע.) בעקבות הצלחתו של סמינר בהשתתפות 27 ראשי ערים ממערב־גרמניה, המתקיים עתה בבית־ברל, מתכוונים המארגנים לארגן בשנה הבאה בארץ סמינר בינלאומי נרחב בהשתתפות ראשי ערים מכל ארצות המערב – מסר אתמול יו"ר האגף הסוציאליסטי של מפלגת העבודה, יהודה השאי.

במסיבת עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב, בהשתתפות פטר קלרין, מזכ"ל האיגוד הסוציאליסטי של ראשי רשויות מקומיות ואזוריות בגרמניה ובקהילה האירופית, סיפר השאי, כי היום מסתיים בבית־ברל סמינר בן 10 ימים של ראשי ערים ואישים בכירים במפלגה הסוציאל־דמוקרטית בגרמניה. נוסף על הרצאות ששמעו מפי שרים ואישים ישראליים בבעיות [illegible], במדיניות, בבטחון, הסתדרות ומפלגת העבודה – ערכו סיורים מקיפים במקומות שונים בארץ.

אמש בפסטיבל

ברק ואנושיות

מאת גבי אלדור

ביל טי. ג'ונס, ארני זיין ולהקתם, ארה"ב בערב "פסטיבאל".

בתשואות רמות התקבלה אתמול ההופעה האורחת מארה"ב [illegible] להם. שישה רקדנים נפלאים, בעלי כישור [illegible] הנראים, לכאורה, ללא גבולות, [illegible] ברק ושבחות התנועה. [illegible] ארני זיין בשם "הדר שחור", [illegible]

פרס שזר לחינוך יהודי בגולה – לסמינר התיכוני האמריקאי ע"ש מוס

פרס שזר לחינוך יהודי בגולה ניתן השנה לסמינר האמריקאי ע"ש [illegible] מוס. הפרס מוענק אחת לשנתיים לאנשים או מוסדות אשר תרמו תרומה יוצאת מן הכלל לחינוך היהודי.

הפרס יוענק בערב יום ירושלים, ב־4.6.86 ע"י נשיא המדינה חיים הרצוג, במשכן נשיא ישראל.

1600 איש – בצעדת הנגב

מאת [illegible], סופר "דבר"

כ־1600 איש השתתפו אתמול בצעדת [illegible]

במקום הראשון [illegible]

המשתתפים צעדו [illegible] לפארק אופקים.

בין הצועדים [illegible]

סגנו של קדאפי בפגישה עם גורבאצ'וב, אתמול (צילום: אי.פי)

סגנו של קדאפי דן במוסקווה על מכירת נשק חדש ללוב

מוסקווה (עיר ועי"צ.) סגנו של מועמר קדאפי, עבד־אל סאלם ג'אלוד קיים אתמול שיחות במוסקווה עם ראש ממשלת ברה"מ ניקולאי ריז'קוב, ועם מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב. בתום פגישתם הצהיר גורבצ'וב, כי ברה"מ תוסיף לספק נשק ללוב כבר שיידרש, אך כרך זאת באזהרה בפני תמיכה במעשי טירור.

מקורות דיפלומטים מערביים מסרו, כי ג'אלוד ידון גם עם שר־ההגנה הסובייטי, סרגיי סוקולוב, ברכישת כלי נשק חדשים במקום אלה שהושמדו במהלך התקיפה האמריקאית על לוב.

ביקורו של ג'אלוד הוא ביקורו הראשון במוסקווה של פקיד לובי מאז תקפו מטוסים אמריקאים את לוב בחודש שעבר. סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס" מסרה, כי בשיחותם קיימו ג'אלוד וריז'קוב "חילופי דעות מפורטים" בנוגע לנושאים בינלאומיים שעל הפרק, ניסוח המרמז בדרך כלל בהודעות הסוכנות הסובייטית על מחלוקת.

בשיחות לקחו חלק גם שר־ההגנה, סרגיי סוקולוב, שווארדנדזה ואנטולי דוברינין. אתמול הגיע לבירה הסובייטית גם סגן נשיא סוריה, עבד'ל חאלים חדאם. בשדה התעופה של מוסקווה קיבלו את פניו שר־החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה, ראש הממשלה, ריז'קוב, ושר־ההגנה, סרגיי סוקולוב.

דיפלומטים בבירה הסובייטית מצביעים על העובדה, כי שני האישים הגיעו למוסקווה לאחר שברה"מ אותתה על כוונתה למלא תפקיד בולט יותר בסכסוך הלבנוני. לדברי מקורות מערביים, עשויים שני האישים לדון עם מנהיגי הקרמלין גם במה שהציגה התקשורת הסובייטית כסכנה ממשית להתקפה ישראלית או אמריקאית על סוריה או על בסיסי אש"ף.

מקורות מערביים דיפלומטים מערביים במוסקווה הביעו דעתם, כי ביקורם הכרונוני של חדאם וג'אלוד במוסקווה תוכנן מראש.

בעלות הברית מאיימות על מז' גרמניה בניתוק יחסים

אם תוסיף לדרוש שדיפלומטים יציגו דרכונים בגבול למערב־ברלין

ברלין המזרחית (עיר ועי"צ) ארה"ב, בריטניה וצרפת עלולות לנתק את היחסים הדיפלומטיים עם גרמניה המזרחית, אם זו תעמוד על כך שדיפלומטים יציגו את דרכוניהם בגבול עם ברלין המערבית, מסרו אתמול מקורות של בעלות הברית.

אתמול החלו שלטונות גרמניה המזרחית לתבוע מהדיפלומטים להציג את דרכוניהם במקום הכרטיסים הדיפלומטים שהוצגו עד כה. לדעת חוגים מערביים, נועד צעד זה לערער את מעמד המערב בברלין המזרחית.

דיפלומטים אמריקאים, בריטים וצרפתים חצו אתמול את הגבול כשהם מציגים את הכרטיסים הדיפלומטים שלהם וסירבו להציג את דרכוניהם. לאחר התייעצויות עם הממונים עליהם, אפשרו לבסוף שומרי הגבול לדיפלומטים אלה לעבור לברלין המערבית.

[illegible] דיפלומטים ממדינות נאט"ו, [illegible] לא הורשו לעבור את הגבול כאשר [illegible] להציג את הכרטיסים הדיפלומטים האדומים שלהם.

מבון נמסר אתמול, כי ממשלות המערב לא קיימו התייעצויות באשר לאפשרות לנתק את היחסים עם גרמניה המזרחית על רקע התקנות החדשות. "ניתוק היחסים" היא החלופה אופציה תאורטית, אך אין צעד זה נשקל עתה", אמר פקיד מערבי בתגובה על השמועות.

דובר משרד החוץ המזרח־גרמני הכביר אתמול לכתבים, כי צעדה של ממשלתו ננקט במסגרת המאבק בטירור. צוין בהקשר זה, כי לגבירות לוב בברלין המזרחית, הואשמה על־ידי ארה"ב בסיוע למבקשי טירור. לאחר שפוצצה הדיסקוטק "לה בל" בברלין המערבית וגרמה למותם של שני אנשים ולפציעתם של יותר מ־200.

זמיר הציע לפרס

(המשך מעמ' 1)

לממשלה חזר והדגיש גם אתמול, כי הוא איתן בדעתו להמשיך בחקירה. פרופ' זמיר אמר אתמול להנהגיה שמעורבת פרשת הפקיד הבכיר היא הקשה, הרצינית, המהותית, העקרונית, והסבוכה ביותר מאז הקמת המדינה. (בנושא זה ראה ידיעה עמ' 13)

עיקר האיומים, לכאורה, שיש בידי היועץ המשפטי לממשלה נוגעים לנסיונות להעלמת מידע על־ידי ראש השב"כ בפני שלוש ועדות שיפוטיות. הערכאות הן אלו שחקרו בנושא: ועדת זורע, ועדת בלטמן ובית־הדין המשמעתי, שבכולם יצאו אנשי השב"כ זכאים. כן מואשם ראש השב"כ, לכאורה, כי נתן הוראה להרוג שני מחבלים שנותרו חיים.

על פי ההודעות לכאורה הדיח ראש השב"כ בצורה מכוונת אנשים הכפופים לו כדי שיתנו עדות שקר בפרשה כדי לחפות עליו. הוא מואשם שלכאורה הפעיל לחץ על איש שב"כ שהיה בוועדת זורע שיעלים ראיות רכוח את החקירה.

בפרקליטות רואים בתמורה את הדרכה להדבר עבירה, שהיתה למרות שבצמרת השב"כ ידוע היה שיש אישים אחרים המעורבים בפרשה ושנגדם מתנהלים איסובים פליליים.

פתיחת החקירה המתחדשת בפרקליטות המדינה חלה כתוצאה מעדותם של שלושה עובדים בכירים של השב"כ בנושא, וניתן עדויות חדשות.

יועץ חדש יעכב החקירה

חוגים משפטיים הביעו אתמול חשש, שהיועץ המשפטי לממשלה אשר יבחר אחרי פרופ' זמיר עלול לעכב את החקירה בסוגיה של "לימוד הנושא, בדיקתו ובחינתו מחדש".

ל"דבר" נודע כי פרופ' זמיר הציע לראש הממשלה לפני שבוע, טרם הגיש התלונה למשטרה, להפסיק את החקירה אם יעזוב ראש השב"כ את תפקידו. משלא הושגה פשרה זו – המשיך זמיר בטיפול בתלונה והגישה למשטרה.

בתוך כך נמסר אתמול, כי פרופ' זמיר מוכן להקמת "ועדת בדיקה" ממלכתית, שתהיה סודית אם יש בכך צורך כדי לבדוק את השתלשלות האירועים בשב"כ אחרי ההשתלטות על האוטובוס.

לוועדה תהיה סמכות לזמן עדים תחת אזהרה. בוועדה ישבו שלושה שופטים או לחלופין שופט בית־משפט עליון ושני אנשי ציבור. היועץ המשפטי לממשלה הביע דעה, כי חיוני יהיה להשעות את ראש השב"כ עד תום החקירה כדי שלא יוכל להשפיע על עדים.

פרופ' יצחק זמיר יסרב לייצג את הממשלה בהליך המשפטי המתקיים נגדה והקשור בפרשת ראש השב"כ.

לסופרת "דבר" נודע, כי פרופ' זמיר יסכים לייצג את הממשלה בענין זה אך ורק אם יהיה בטוח שהוסרו כל המכשולים בדרך לחקירת הפקיד הבכיר.

בחוגים משפטיים נשמעה אתמול ההערכה שהממשלה תרצה לפתור את המשבר בדרך של מינוי מהיר של יועץ חדש לממשלה, כספק אם ירצה להתנגד לה בנושא זה.

מודעי: נגרם נזק

יוסף ביבלסקי סופר "דבר" מוסר: שר המשפטים, יצחק מודעי, הביע אתמול תקווה שלא ייגרם נזק נוסף עקב פרסום פרשת הפקיד הבכיר. לדבריו, כבר נגרם נזק בתחומי לגבירות, בין השאר בשל פרסום שמות האנשים של שירות הבטחון הכללי.

מודעי שהיה אורח כבוד בטקס הענקת תואר גבר למוסמכי הטכניון, אמר עוד, כאם היועץ המשפטי ראה כמחובתו לפעול בדרך שהוא נקט, אין זה מתפקידו של שר המשפטים להתנגד לכך. "הוויכוח בדבר סמכויותיו ותפקידו של היועץ המשפטי פרץ לפני פרסום פרשת הפקיד הבכיר. הוא עקרוני והכוונה היא לא ליועץ המשפטי הנוכחי, אלא לתפקוד האנשים שיבואו אחריו" אמר שר המשפטים.

מרצים לימין זמיר

נתן רועי, סופר "דבר" מוסר:

מרצים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב ובראשם דיקאן הפקולטה פרופ' אוריאל רייכמן התייצבו אתמול לימינו של היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, והביעו חרדה לגורלה של מערכת המשפט הישראלית לנוכח הכוונות לערער את מעמדו של היועץ המשפטי לממשלה.

בגילוי דעת שפרסמו אתמול חתמו 20 מרצים, מתוך 32 מרצים בפקולטה למשפטים. כי מערכת המשפט הישראלית עומדת באחת משעותיה הקשות ביותר. "עקרון השוויון בפני החוק חל על הכל. מבכירי הפקידים ועד אחרון האזרחים על פי הכלל: לא תהדר פני גדול. העמדת החוק בעוון לשיקולי בטחון פוגעת במרקם המשפטי והתשתית הדמוקרטית גם יחד".

הורי החיילת שנהרגה: להפסיק לחטט בפרשה

(עו.) – הורי החיילת אירית פורטוגז, שנהרגה לפני שנתיים באוטובוס בקו 300, יצאו בקריאה נרגשת להפסיק את כל הפרסומים והחיל ההדדים המתחוללים סביב הפרשה [illegible] לחטט בה.

[illegible] הורי החיילת [illegible] קונצרט באולם התרבות של [illegible] להעלאת זכרה של בתם, [illegible] מילגה [illegible] מוסיקה צעירים. [illegible] עבודה שהוזכה להנצחת שמה של אירית. למפגש הוזמנו גם כל נוסעי האוטובוס וכן כל אנשי זרועות הבטחון שהשתתפו במבצע [illegible] המחבלים.

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם "השחר"

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מנהל כללי אהרון קראוס

המו"ל – "דבר" בע"מ

מדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233

טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032

סניפים: ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזה קומה ג' טל. 222451, 222353, 7־241306

המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251

חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־642111, מ. 33104

בית המשביר לצרכן

אבל על מות

בן־ציון ויסמן ז"ל

הנהלת מועצת המנהלים ועובדי הקואופרציה הצרכנית

שלמה גינוסר

„הפרשה הסבוכה בתולדות המדינה"

היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר אמר אתמול שהבעיה שמעוררת פרשת הפקיד הבכיר היא הקשה, הרגישה, המהותית, העקרונית והסבוכה ביותר מאז הקמת המדינה.

פרופ' זמיר שוחח עם כתבים פרלמנטריים ואמר, כי בגלל פרשת הפקיד הבכיר הוא נתון עכשיו ללחצים החיצוניים החזקים ביותר מאז נכנס לתפקידו. „אני רגיל ללחצים ואני יכול לעמוד בהם" אמר פרופ' זמיר.

בתגובה על דבריו של היועץ המשפטי לממשלה אמר ח"כ אלי קולס, יו"ר ועדת החוקה,ש הוא יבקש בפרופ' זמיר למסור לו פרטים על הלחצים שעליהם דיבר ואם יהיה צורך בכך – יעלה ענין זה לדיון בוועדת החוקה. קולס אמר עוד כי הוא ימשיך להתמוך בעמדתו של פרופ' זמיר בפרשת הפקיד הבכיר, אלא אם כן יגיעו לאוזניו פרטים אחרים.

שרים בממשלה אמרו לי שהמידע שבידי איננו מדויק. אבל, אם לא אקבל את כל העובדות, איך אוכל להיות בטוח בכך? אמר ח"כ קולס. יו"ר ועדת החוקה אמר עוד, כי הממשלה היתה רוצה שהוועדה תסיר את הנושא הזה מסדר יומה, אך הוועדה החליטה להמשיך ולדון בו.

כל עוד אנו שומעים את הממשלה ואת היועץ המשפטי לממשלה מדברים בקולות שונים ואף מנוגדים, לא נוכל להניח לנושא אמר ח.כ קולס, והוסיף כי ימשיך לדרוש מידע משרים המצויידים במידע טוב יותר בפרשה, כדי לאפשר לוועדת החוקה לחוות דעה בנושא.

ניסים: להגדיר פרופיל התקשורת

ועדת החוקה התכנסה אתמול להרים כוסית ולהפרד משר המשפטים הקודם משה ניסים. השר ניסים אמר לוועדה, כי אי אפשר לשלוט במדינה כישראל בלי להחליף את המתח ולהוריד את הפרופיל של התקשורת, במיוחד כאשר התקשורת מפרסמת לעתים קרובות ידיעות המבוססות על אי ידיעה מוחלטת של העובדות.

ניסים הכריז כי לא היתה ולא תהיה כל פשרה בעניין שלטון החוק בישראל, ואמר כי אין כל ניגוד בין בטחון לשלטון החוק. העובדה שלקבינט וליועץ המשפטי לממשלה יש דיעות שונות אין פירושה שהדיון בממשלה מהווה פגיעה בשלטון החוק. לדברי השר ניסים, אין כל הצעה לצמצם את סמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה, כמי שעומד בראש התביעה.

סיעת המערך לימין פרס

סיעת המערך החליטה אתמול להתייצב לצד ראש הממשלה שמעון פרס בטיפול בפרשת הפקיד הבכיר. הסיעה קבעה כי זכותה וחובתה של הממשלה להביע בפני היועץ המשפטי לממשלה את מסכת השיקולים הבטחוניים העומדים בפניה בנושא זה. כמו כן קבעה סיעת המערך כי אסור שיהיו כוונה או מעשה, שיהוו פגיעה במעמדו ובסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה, והזהירה מפני כל פגיעה כזאת.

הסיעה משוכנעת שיימצא לפרשה פתרון, שיהיה מקובל הן על הממשלה והן על היועץ המשפטי ושיתקיימו בו הצדק, החוק ובטחון המדינה.

ח"כ אורה נמיר אמרה בישיבת הסיעה, כי לא ייתכן שתהיה חרושת של שמועות ולא יימסרו פרטים על הפרשה לחברי כנסת.

ח"כ אהרון נחמיאס הביע תמיכה מוחלטת בהחלטת הקבינט לפנות לפרופ' זמיר בבקשה לשקול שיקול נוסף, ואמר: „אני חושש שמהרצון שיהיה חוק במדינה יהיה חוק ולא תהיה מדינה".

שר המשטרה חיים בר־לב אמר שהמלחמה בטרור חשאית, וחשיפתה תגרום נזק משמעותי למדינה. לדבריו נחשפים בחקירה משטרתית דברים שונים, ואנשים שצריכים להגן על עצמם לא יוכלו להמנע מלחשוף דברים שחשיפתם יפה להם. עוד אמר בר־לב כי ליועץ המשפטי יש סמכות לצוות על פתיחת חקירה, אבל גם על סגירת חקירה.

חלק מוועדי „סולל בונה" אינם משתפים פעולה בעניין פיטורים

מאת חיים ביאור, כתב „דבר" לענייני עבודה

הנהלת „סולל בונה" החלה השבוע ביישומה של תוכנית הפיטורים, אך חלק מוועדי העובדים אינו משתף פעולה עימה בתהליך זה.

בעוד שנציגי ארגון היציבים שב„סולל בונה" נאותו לדון עם ההנהלות שבסניפי הקונצרן על רשימות שמיות של מפוטרים ושל פורשים לפנסיה מוקדמת, הרי שוועדי עובדים המאוגדים במסגרת ארגון הגג של עובדי „סולל בונה" הודיעו כי לא ידונו על פיטורי עובדים כל עוד לא יפסוק יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, בערעור שהגישו על תנאי הפרישה של המפוטרים.

ירושלים נפרדה מתאצ'ר בירי מטחים ורמת־גן בשמחת שוטרים ותושבים

אמו של החייל הנעדר יהודה כץ פנתה אל תאצ'ר בבקשת עזרה,כ„אם לאם" ● בין התשורות שהעניקה רמת־גן לאורחת: פגז מעוטר ואריה אייל וגדי מהספארי

מרגרט תאצ'ר, אתמול ברמת־גן, עם ראש העיריה אורי עמית (צילום: שאול רחמים)

מאת נתן רועי
ויעל ארמוני, סופרי „דבר"

בטקס הפרידה הרשמי שהתקיים אתמול לכבוד ראש ממשלת בריטניה בתום שלושת ימי ביקורה בישראל, נפרדו ממנה בגן הוורדים בירושלים יו"ר הכנסת שלמה הלל, ראש הממשלה שמעון פרס, שרים, חברי כנסת, נציגי הכנסיות בארץ וראש עירית ירושלים טדי קולק. בעת נגינת ההמנונים נורו 19 מטחי כבוד.

תאצ'ר סקרה את משמר הכבוד לצלילי תזמורת צה"ל בניצוחו של יצחק גראציאני. בטקס הפרידה הרשמי נכח גם בעלה של תאצ'ר, דניס. מירושלים יצאה הפמליה לביקור ברמת־גן.

שמחת שוטרים והפגנות ברמת־גן

האקורד האחרון בביקורה של מרגרט תאצ'ר – ראש ממשלת בריטניה – היה מלווה דחיפות של שוטרים, עובדי חברת השמירה הפרטית „עתני", אנשי משמר־הגבול ואנשי האבטחה של משרד ראש הממשלה. מי שלא ראה שמחת שוטרים ברמת־גן לא ראה שמחה מימיו. כולם דחפו את כולם והכל כדי להספיק לתפוס עוד תמונת־תאצ'ר.

צלם א.פ, מקס נאש, שנשאל על היקף המכירות של תמונות תאצ'ר בישראל אמר: „נהדר" וכשאמרתי לו – מחוץ בין שני צידי המתקהלים – כי הבריטים מתכוונים להביא להופעות אורח את ליידי דיאנה הוא ענה: „אל תזכיר את זה אפילו, אני לא מאמין שעברנו את ביקור הגברת מרגרט תאצ'ר, בשלום". אתמול בשעות הצהרים אפשר היה להבין ברמת־גן למה הוא מתכוון.

העיר רמת־גן קיבלה את האורחת הנכבדה בכל כללי הטקס המקובלים – נאומים משעממים (ונרגשים), מנחה מלכותי – עוזיה רפפורט, שני מיליונרים (או מכובדים אם תרצו) דוד סלה וסמי שמעון. בין המכובדים שהתקבצו לתפוס פוזה טובה עם „גברת הברזל" היו גם כמה עשרות אלפים מתושבי רמת־גן.

ראש העיריה, אורי עמית, היה נרגש מאוד. הכינו לגברת הוויקטוריאנית שלנו פגז מתקופת האימפריה וכל הילדים. הישראלים נפנפו בדגלי ה„יוניון־ג'ק" כמו בפתיחת סדרת הטלוויזיה הנהדרת „ההלום שבכתר" ורק לא היו הודים להשלים את התמונה. מגי, בקצב קצודי האנגלית בבית הספר היסודי, הסבירה לילדים כי היא מייצגת – בין היתר – גם עיר מחוז בשם פינצ'לי וכל הקהל הגדול מחא כפיים. „לא אשכח את הביקור בישראל וברמת־גן" אמרה הגברת. „ההרגשה הזאת – של ידידות עמוקה – תהיה לעולם ואנו נעשה כדי להמשיך אותה". מישהו ממוסרי המתנות מסר לתאצ'ר כלב בולדוג עשוי חרסינה והציע לה לקרוא לו „ווינסטון". על־שם וינסטון צ'רצ'יל. היא הבטיחה שאת המתנות תציב בהדר עבודתה ברחוב דאונינג 10. תחי רמת־גן.

דוד מנע – חבר המועצה הפועל למען הורדת ה„וולוו" של עמית – אמר כי העניין עלה לעיריה 100,000 דולר. עמית הסביר כי זה לא עלה יותר מ־10,000 דולר. אחרי טכסים כאלה נראה כי מרגרט תאצ'ר לא ביקרה אתמול ברמת־גן, אורי עמית פסוב ההדר לה ביקור. „תחי רמת־גן – אנחנו על המפה" כמאמר אורי עמית.

אם הנעדר יהודה כץ מבקשת עזרת תאצ'ר

„אני פונה אליך כאם לאם. אנא עזרי לי למצוא את בני" – כך כתבה שרה כץ, אמו של יהודה כץ, שנעדר מאז ה־11 ביוני 1982 בעת שנפגע הטנק שלו בקרב סולטאן־יעקב. במכתב שמסרה למרגרט תאצ'ר באמצעות ראש עירית רמת־גן, אורי עמית.

בעת שמסר לה עמית את המכתב, אמרה תאצ'ר „שמעתי על פרשה טרגית זו. תן לי את המכתב ואשתדל לעזור כמיטב יכולתי".

עמית אמר אתמול בנושא זה: „הוריו של יהודה כץ ביקשו ממני, כתושבי העיר רמת־גן מזה 40 שנה, לפעול בנושא, שהוא עניין הומאני במדרגה ראשונה ולא עניין פוליטי. עשיתי כמיטב יכולתי להסביר לראש ממשלת בריטניה את הבעיה הקשה".

במכתב שכתבה שרה כץ לראש־ממשלת בריטניה תאצ'ר, היה מצורף מכתב ששיגרו האב והאם לנשיא סוריה חאפז אסאד לפני זמן, ובו בקשה שיפעל, כאדם הומאני, למען מציאת בנם. אל המכתב לנשיא אסאד היתה מצורפת מפת איזור העלמו של כץ והפרטים הנוגעים לפרשת הנעדרים.

אריה, אייל וגדי לתאצ'ר

(ע). – ביקורה של תאצ'ר ברמת־גן נקבע בשום שהעיר זו היא אחות תאומה לרובע פינצ'לי בבארנט אנגליה, שהוא מחוז הבחירה של תאצ'ר.

עד לשעה 12.00, עת נחתה האורחת ברמת־גן, לבשה העיר חג. הצוותים קוקטו וילדים השוהים בחופשת ל"ג בעומר באו לראות מקרוב את ראש ממשלת בריטניה. גם ראש העיריה אורי עמית ציין כי רמת גן לא זכתה מעולם לביקור של אישיות רמת מעלה זו.

„תושבי רמת גן, גאים ושמחים שנענית להזמנתנו בביקורך ההיסטורי בארצנו. בריטניה בהנהגתך היא סלע איתן בפוליטיקה העולמית, מעמודי התווך של מדינות העולם החופשי", אמר ראש העיריה בדברי ברכתו.

האורחת אמרה בדברי ברכתה: „בגלל שלוש סיבות אני שמחה לבקר בעיר רמת גן. האחת היא שמהתי שלי כראש ממשלה בתפקיד, העורכת ביקור בישראל. השניה – שאני מבקרת בעיר תאומה לרובע פינצ'לי בבארנט, והשלישית – על ששגריר בריטניה בישראל התגורר ומתגורר עד היום בעיר רמת־גן, מאז קום המדינה ועד עצם היום הזה".

עוד ציינה, כי היא מקווה ששתי המדינות ימשיכו ללחום למען החופש שכם אל שכם, והביעה תקוה כי תושבי רמת גן יבקרו בבארנט ובאנגליה.

תמונה מקורית מבעט הספארי הרמת־גני, אריה אייל וגדי, המהווים את סימלה של העיר בארנט באנגליה, תישלח לגדי־ההדת בלונדון. שופעת זהבים, בשמלה אפורה עם פסים לבנים, אמרה תאצ'ר „תודה רבה" בעברית.

בתום הטקס ניגשה ראש ממשלת בריטניה ללחוץ ידי אנשים מן הקהל, ואז נפרצו המחסומים והתחוללה המהומה. אנשי כוחות הבטחון פילסו לה דרך אל מכונית השרד והיא יצאה לנמל התעופה בן־גוריון, משם המריאה בשעה 14.00 במטוס של חיל האוויר הבריטי.

עתיד „האיחוד החקלאי" כתנועה מיישבת – לדיון בוועידה מחר

אחת ההצעות המרכזיות: להקים לחלופין ארגון מקצועי של חקלאים שיגן על אינטרסיהם

מאת דוד מישיוב,
כתב „דבר" לענייני חקלאות

ועידת 78 ישובי האיחוד החקלאי המתכנסת מחר, תדון בעתיד התנועה, ואחת ההצעות המרכזיות שיעמדו לדיון להחלטה היא הפסקת קיום התנועה כתנועה מיישבת ובמקום זאת הקמת ארגון מקצועי של חקלאים, אשר תפקידו להגן על האינטרסים המקצועיים של החקלאים היצרניים ושל הכפריים החקלאיים בגופים מוניציפליים.

תפקידו של הארגון המקצועי יהיה, בין השאר, להגן על מכסות מים וקרקע של חבריו, מכסות ייצור, אשראי נוח ודאגה לשאר אמצעי הייצור להחקלאי כיחיד ולצרכי הישוב כקהילה כפרית.

הצעה קיצונית זו שוקלים אנשי האיחוד החקלאי נוכח התמוטטות של המוסדות הכלכליים הארציים של התנועה, כגון ארגון הקניות של התנועה, שהוא הגוף הכספי של הארגון, וכן חברת „הספקה" שסיפקה לחקלאים המשתייכים לתנועה את כל צרכי המשק כגון: מספוא, זרעים, דשנים ומכונות חקלאיות.

ההתמוטטות הכספית נובעת מחובות של ארגון הקניות של האיחוד, שהגיעו במחצית 1985 להיקף של 40 מיליון דולר, ובימים אלה, לאחר שהריבית תפחה, מעריכים שהגיעו להיקף של 60 מיליון דולר.

(ע). – החקלאים מודעים למצוקת המים, שהגיעה למצב שכרם היה כמותו לחורבה במדינה: החקלאים הם הראשונים שנקטו אמצעים לחסוך במים, אך עם זאת, אין כל הצדקה לנצל מודעות זו כדי לפגוע ביצור החקלאי ליצוא – אמר מיכה אפרת, יו"ר אגף המשק במרכז החקלאי ויו"ר פורום המים, בו מיוצגים התנועות וגופי המשק של ההתיישבות העובדת.

הוא דיבר באסיפת פעילים לענייני מים, שנערכה ביום שלישי במרכז החקלאי. לדבריו, במדינה שבה קיים גרעון ברוני מצטבר במשק המים הלאומי, מצרים יותר מ־200 מיליון מ"ע מים, בעיקר קולחים, הזורמים לריק לים. „זהו מצב אבסורדי שאין להשלים עמו", אמר.

אנשים

סיבה אישית

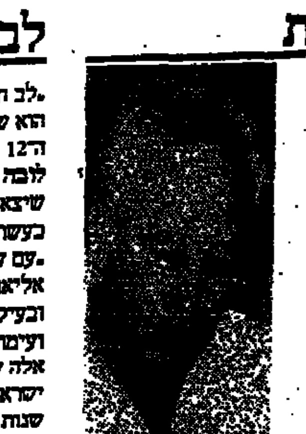

שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי, (בתמונה) לא בא אתמול לדיון בכנסת על הצעות אי־האמון שהוגשו נגד הממשלה והדבר עורר מיד גל של שמועות וניחושים. מסיעת המערך בכנסת מיהרו להתקשר לביתו ולברר את הסיבה: האם אתה מנסה במעשה זה להסתייג ממדיניות הממשלה? יעקבי המופתע השיב כי להיעדרו אין קשר לדעתו על הצעות אי־האמון והיא נובעת מסיבה פרטאית ביותר: הוא היתן אתמול את בנו יריב עם איילת חבר. החתונה הצנועה היתה בחוג המשפחה. מזל טוב.

לב חדש, רוח חדשה

„לב חדש ורוח חדשה" הוא שם ספרו החדש ה־12 במספר של אריה לובה אליאב (בתמונה) שיצא לחנויות בעוד כעשרה ימים בהוצאת „עם עובד". הפעם דן אליאב בערכי היהדות ובעיקר בערכי התנ"ך ועימותם של ערכים אלה עם הציונות ועם ישראל של היום. שבע שנות עיסוקו בהוראה הביאו אותו למסקנה כי זהו השטח הרגיש ביותר כיום ובספרו הוא מבקש להראות את החלק היפה שביהדות. גם פרק מסקנות יש בספר ועיקרן הסכנה שבזיוף ערכי התנ"ך תסיון לחינוך על ערכי היהדות „הצרופה", כפי שמכנה אותה אליאב.

נחת

ד"ר סטיבן רוזנברג, (בתמונה), ראש הצוות הרפואי שניתח את נשיא ארה"ב רונלד רייגן לאחר שבגופו נתגלה גידול סרטני, גרם אתמול נחת רבה להוריו הקשישים המתגוררים בתל־אביב. במסיבת עיתונאים שקיים אתמול בבאר־שבע סיפר ד"ר רוזנברג (המשמש ראש היחידה הכירורגית במכון הלאומי לחקר הסרטן) על השיטה החדשנית שפיתח למלחמה בסרטן. לפתע ניגש אל הוריו הקשישים, אב ופייגה, שישבו בראש השולחן, אימץ אותם אל ליבו ואמר: „בלעדי הורי לעולם לא הייתי מגיע להישגים המקצועיים שלי. הם היו אלה שדחפו אותי ללמוד וסייעו לי לאורך כל הדרך".

האב המרוגש פרץ בבכי, ואז הוסיף ד"ר רוזנברג: „בעצם במחשבה שניה, לא כל ציפיותיה של אמי התגשמו לגבי. עובדה. לדעתה אני לא אוכל די ירקות..."

אמיר רוזנבליט

חולפת עוברת

ביום שני אפשר היה לראות בכנסת כמה בת חלוף היא ההתעניינות הציבורית בפרשיות. במזנון הכללי ישב לו ד"ר עמנואל הלר במשך כשעה וחצי בהמתנה לשיחה עם שר הבריאות מוטה גור. איש לא ניגש אליו. לא ח"כים וגם לא עתונאים...

דוקטורים

במסגרת המושב ה־14 של חבר הנאמנים באוניברסיטת חיפה שייערך ב־4 ביוני יוענקו תוארי דוקטור לפילוסופיה לשם כבוד לסיירוס ואנס, מי שהיה מזכיר המדינה של ארה"ב, לפרופ' אלי ויזל, לפרופ' נתן רוטנשטרייך ולד"ר ג'והני וייז וג'ורג' קוהן. בהנמקות להענקת הפרסים מוגדר ואנס, בין השאר, אישיות שתרמה משמעותית לתהליך השלום במזרח התיכון ובמיוחד להסכמי קמפ־דייוויד וחוזה השלום בין מצרים ומדינת ישראל. פרופ' נתן רוטנשטרייך יקבל את התואר, בין השאר, בזכות פיתוחה של המחשבה העיונית ולחינוכם של דורות של תלמידים בפילוסופיה, פרופ' אלי ויזל כהוגה דעות וסופר שתרם לחקר ולהבנת השואה וד"ר וייז וקוהן בזכות תרומתם לקהילות היהודיות בארצות מוצאם ותמיכתם בהשכלה הגבוהה בישראל ובאוניברסיטת חיפה.

מינוי ובחירה

יום לאחר שאישרה הוועדה המרכזת של ההסתדרות את מינויו של פרופ' שמעון שטרית ליו"ר בתי האבות „משען", נבחר אתמול פרופ' שטרית גם ליו"ר המועצה הציבורית קהילתית של ההסתדרות. המזכ"ל ישראל קיסר אומר כי בחירה זו נעשתה במסגרת רצונו לקרב אנשים שמחוץ למערכת ההסתדרותית ו„בקרוב תשמעו על מינויים נוספים".

נושא חשוב

הוועידה התלת־שנתית של ברית האיגודים המקצועיים המערב־גרמניים, המקיפה קרוב לשמונה מיליון חברים, נערכת בימים אלה בהמבורג כאשר התנועה המקצועית ניצבת מול מדיניות מודעת של הממשלה השמרנית המבקשת להחליש את השפעתה. הסתדרות העובדים מיוצגת בוועידה על־ידי חיים הברפלד, חבר הוועדה המרכזת וראש האגף לאיגוד מקצועי. נושאים מזרח־תיכוניים אינם מעסיקים את הוועידה, אך אפשר שבשיחות שהוא ינהל בהזדמנות זו תעלה מחדש בעיית היעדרו של נספח עבודה ישראלי בשגרירות בון, תפקיד שהנושאים בו מילאו מאז שנות ה־70 שליחות חשובה וחיונית בקשרי הגומלין בין תנועות העבודה בשתי המדינות. גם נספח העבודה המערב־גרמני בישראל, [illegible], הוזמן יחד עם נספחי העבודה הגרמניים האחרים לוועידת האיגודים.

ש. שלמה

וולוו – אנגלי

דוד מנע, חבר מועצת עיריית רמת־גן וחבר מליאת רשות השידור, איננו שוכח את ה„וולוו" של ראש העיריה, אורי עמית. גם אתמול, בעת ביקור ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר בעיר, הוא החליט להזכיר את הנקודה הזאת והוסיף לה סיפור „מהחיים", מביקורו במחוז ברנט־פינצ'לי, בבריטניה, מחוז הבחירה של מרגרט תאצ'ר העיר התאומה לרמת־גן. כשנפגש מנע עם ראש העיר, סיפר לו, בין היתר, כי ראש העיר שלו רגיש מאוד למכוניות יפות. תגובת ראש עיריית פינצ'לי: „גם אני". אמר, והוביל אותו ל„רולס רויס" שלו. כששב מנע לישראל, כשהוא מצולם ליד מכונית ה„רולס רויס", ניגש לכמה מחברי ההנהלה ואמר: „תראו, גם ראש העיר התאומה אוהב מכוניות יפות. רק שאורי עמית לא יקבל חשק ל„רולס רויס"..."

נתן רועי

שבעה ימים וספרות

במסגרת „שבוע הספרות" הנערך בימים אלה בדימונה (בשיתוף „אמנות לעם") תיפתח מחר בספריה העירונית שבעיר תערוכה „ציפור האבן", על־פי הספר שערך חיים באר (הכולל שירים על ירושלים וצילומים של עליזה אורבך) אותה הפיקה וערכה „אמנות לעם". התערוכה זו תהיה ניידת ותוצג בהמשך ברחבי הארץ. באותו ערב יתקיים במקום גם מגזין לספרות בשיתוף עם מערכת „מאזנים" אותו ינחה אייל מגד וישתתפו בו יהודית כוסמן, יוסל בירשטיין ואחרים. השחקנים גדעון שמר והזמר ישראלי יופיעו בפרקי קריאה והזמר חנן יובל ישיר עם חבורת הזמר העירונית. בתחילת השבוע נערך בדימונה יום ספרות לילדים. כ־20 סופרים התפזרו בין בתי הספר השונים בעיר ונפגשו עם מאות תלמידים שהציגו בכיתותיהם גם תערוכות־זוטא מכתבי הסופרים המבקרים.

כיתוב לתמונה

ואלה תולדות

שגריר גרמניה בישראל, וילהלם האס, ישתתף בשבת הקרובה בפתיחת תערוכה של יהודי קלן באודיטוריום בחיפה, הנערכת על־ידי מכון גתה ועיריית חיפה. התערוכה הובאה לתצוגה בעיר הכרמל מהמוזיאון העירוני בקלן והיא מתארת בתצלומים ובמסמכים את תולדותיה של העיר קלן לפני מלחמת העולם ואת תרומתה של הקהילה היהודית לעיר זו מבחינה תרבותית וכלכלית. אגף מיוחד מוקדש בתערוכה לסיפורה של קלן לאחר מלחמת העולם ולשובם של יהודים להתגורר בה משנת 1945 ועד 1981. בפתיחת התערוכה ישתתף גם ראש עיריית חיפה, אריה גוראל.

אריאלה ראובני

אנטולי שצ'רנסקי שוב בארץ ואתמול הופיע בעצרת שנערכה בבית „הבימה" בתל־אביב מטעם המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ (בתמונה משמאל). עמו על בימת העצרת היו גם שר הבטחון, יצחק רבין ומזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ, חיים צ'סלר (באמצע). ביום שלישי הקרוב יעמוד שצ'רנסקי יחד עם ראש הממשלה, שמעון פרס והזמר הצרפתי איב מונטאן על בימה אחרת, בבריכת הסולטן בירושלים, בעצרת המונית שתחתום את אירועי חודש ההזדהות למען יהודי ברה"מ שאירגנה המועצה. בעצרת זאת יופיעו גם הזמרים חווה אלברשטיין, מיכל טל, נתנאלה ונחמה ליפשיץ והנחה חנה מרון. בנוסף לראש הממשלה הבטיחו את השתתפותם בעצרת גם שר החוץ, יצחק שמיר, שר הקליטה יעקב צור, יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין וראש עיריית ירושלים טדי קולק. מהלך העצרת יועבר בשידור חי בקול ישראל (יקיר צור)

עם סיום עונת האריזה

37.5 מיליון תיבות הדרים נשלחו השנה לחו"ל

חשש לאיכות הפרי בעונה הבאה

עם סיום העונה של אריזות ההדרים השבוע, נמסר כי 37.5 מיליון תיבות פרי הדר נשלחו השנה (עונת 1985/6) לחו"ל ובהן אשכוליות, לימונים, תפוזים (ולנסיה, שמוטי ושמוטים) וקליפים.

חרף התחרות הגוברת עם ספרד, מרוקו וקפריסין, טוען שלמה אריאלי – סמנכ"ל תנובה אכספורט (האגודה לאריזת פרי הדר ושיווקו) השגו מחירים טובים במטבע־חוץ לרוב זני הפרי. ההכנסות למגדלי ההדרים הצפויות מהעונה שהסתיימה בימים אלה, יהיו גבוהות בהשוואה לענפי החקלאות האחרים. התמורה הגבוהה שהושגה לפרי ההדר הישראלי היא, לדברי אריאלי, הודות לאיכות הפרי, השיפור שחל בסל המטבעות האירופיים לעומת הדולר וההתייעלות המערכות שאורזות ומשווקות.

החל מחודש יוני, כאשר תחל ההיערכות לעונת תשמ"ז (1986/7) מביע שלמה אריאלי חשש כבד לגורל היבול הצפוי: העצים בפרדסים שופעים פרי צעיר ואם תימנע מהם מנת מים אופטימלית, קיים חשש לאיכות הפרי בעונה הבאה.

אסיר ציון יוסף ביגון הוחזר לכלא

(ע). – אסיר ציון יוסף ביגון הוחזר לפני שבוע לכלא חיסטופול, לאחר שאושפז במשך 22 יום בבית־חולים, בעקבות דלקת ריאות קשה.

על פי ידיעות שהגיעו באחרונה לארץ מסרו חבריו, כי בעת שהותו בבית־החולים, עלה ביגון ב־9 ק"ג ומשקלו כעת 54 ק"ג. סגן מנהל בית־הסוהר אמר לרעייתו של ביגון, כי מאחר שהוא „מפר בשיטתיות את חוקי הלבוש" של הכלא – והיינו, מסרב להסיר את הכיפה מראשו – אסור עליו שלטונות הכלא להיפגש עימה. הוא הודיע לאינה ביגון כי שלטונות הכלא ימנעו ממנה לבקר את בעלה עד לאוקטובר השנה, אך אם ימשיך בסירובו להסיר את הכיפה – הם ימנעו את הפגישות גם לאחר מכן.

לכל אסיר זכות להיפגש עם קרובי משפחתו פעמיים בשנה והפגישה האחרונה בין ביגון לרעייתו היתה באוגוסט 1985.

עיריית חיפה דוחה ההאשמות:

„הפירסומים על מתנת פרידה לגזבר העיריה לשעבר – אינם אמת"

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

הנהלת עיריית חיפה גינתה אתמול בישיבתה את הפירסומים בכמה עיתונים בדבר תנאי פרישה מופלגים, כביכול, שהוענקו על־ידי העיריה לגזבר ג. בודוך, אשר פרש באחרונה מתפקידו. ההנהלה התייצבה בנושא זה מאחורי ראש העיר, אריה גוראל.

דובר העיריה מסר, כי בודוך, גזבר העיריה לשעבר, שפרש לגימלאות מקבל פנסיה רגילה,המקובלת לגבי עובדים במינהל הציבורי במעמד ובוותק שצבר.הודגש כי בודוך לא קיבל כל מענק עם פרישתו ו„פירסומים על מענק כזה או על מתנת פרידה שהוענקה לו, כביכול,עם פרישתו – אינה אמת". הדובר הסביר כי לגיזבר שפרש לגימלאות אחרי יותר מ־42 שנות עבודה בעירייה כהן כ־20 שנה כתפקיד של גזבר העיריה, הוענקה קודם פרישתו דרגה של מנכ"ל, דבר המקובל, לדבריו, גם בערים אחרות. תמורת דרגת המנכ"ל ויתר בודוך על תוספות שונות שקיבל בגין תפקידיו הנוספים ואשר היה זכאי להם עם פרישתו בתוספת לגימלה. דובר העיריה ציין כי משכורתו של המנכ"ל הנה, למעשה, סיכום הסכומים שהגיעו לו בתפקידו כגזבר העיריה ובתפקידיו האחרים.

נחתמה אמנה לשיתוף פעולה בין הסתדרות הפקידים לאגודה למען החייל

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

אמנה לשיתוף פעולה בין הסתדרות הפקידים בישראל לבין האגודה למען החייל, בה נקבע בין היתר, שחברי הסתדרות הפקידים יתרמו ממשכורתם מדי חודש שקל אחד או יותר לרווחת חיילי צה"ל – נחתמה שלשום בטקס במבלולה המרכזית של צה"ל בהר ליבנים שליד כרמיאל.

על האמנה חתמו יו"ר האגודה למען החייל, יוסף נבו, מ"מ דוד אלמוג ומזכ"ל הסתדרות הפקידים, אליהו רייף, וממלא־מקומו משה בית דגן. על האמנה חתמו גם נציגי ועדי עובדים ארציים רבים.

יו"ר האגודה למען החייל אמר כי הוא מודאג מאוד מהוויכוח המתנהל בכלי התקשורת סביב מעמדם וכבודם של קצינים בצבא הקבע: „יש בוויכוח הזה ביטויים היכולים לכרסם בחוסנו החינוכי של צה"ל", אמר נבו, „יש לעצור בהקדם תהליך מסוכן זה".

ישראל תשתתף לראשונה בדיוני יול"ה במסגרת הגוש האירופי

(ע). – לראשונה תשתתף ישראל בדיונים ובמגעים רשמיים של יול"ה,הארגון הבינלאומי של מרכזי השלטון המקומי והעירוניות, במסגרת הגוש האירופי שאליו שצורפה אליו רשמית.

בישיבת הוועד־הפועל של הארגון הבינלאומי, שהתקיימה בשבוע שעבר בלונדון, חולקו החברות ביול"ה לגושים המייצגים אזורים גיאוגרפיים חדשים.

גוש המזרח־התיכון וכו כל מדינות ערב יפעל מתודכיה.

באישור הנהלת מרכז השלטון המקומי בישראל הסכימו מנכ"ל המרכז, מיכאל אלמוג, וסגן נשיא יול"ה, ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, כי המרכז הישראלי יצורף לאיזור הגוש האירופי.נציגי מדינות אירופה ד"ביעו פה אחד לקבלתה של ישראל כחברה בגוש האירופאי.

נבון: עתיד המחקר המדעי בישראל – בסכנה

פרופ' אורבך: ממשיך לרדת מספרם של החוקרים הממשיכים בלימודים לתואר שלישי

(עתים). – סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, קרא אתמול לראשי האוניברסיטאות בישראל להשוף בפני הציבור,הממשלה והכנסת את המצב החמור והמדאיג של מצב המחקר המדעי בארץ ואת הסכנה לעתידו בשל היעדר תקציבים.

נבון דיבר בפתיחת יום עיון על המחקר המדעי בישראל מטעם האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים בירושלים.שר החינוך התריע על כך שקיימת אווירה לא סימפטית בארץ כלפי ההשכלה הגבוהה והפרופסורים.

נבון יחס תופעה זו, בין השאר, לכך שאין יודעים מספיק את תרומתן של האוניברסיטאות וחוקריהן להתפתחותה של ישראל כמעט בכל שטחי החיים. הוא הוסיף, כי בביקור שערך באוניברסיטת ירושלים נדהם לשמוע מפי חוקרים, כי הצליחו להמשיך במחקריהם רק הודות לתרומות פרטיות שהשיגו.

נשיא האקדמיה הישראלית למדעים,הפרופ' אפרים אורבך, מסר כי הולך ויורד מספרם של חוקרים ישראלים צעירים הממשיכים לתואר שלישי. מספרם ירד בשנים האחרונות מ־390 ל־335 בשעה שמספרם, לפי צרכי המדינה, היה צריך לעלות פי כמה וכמה.

هكذا من الأصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים

התחדשו העליות ברוב ענפי המניות

מאת ורדה בר

בשוק המניות הסתמנה אתמול מגמה מעורבת, דבר שהעיד על סיומו של גל מימוש הרווחים ותחילתו המחודשת של גל עליות השערים.

במניות הבנקים ש„בהסדר" נרשם בנטו עודף הצע זעיר של 100 אלף ש"ח. המניות השונות נסחרו ללא שינוי בשער להוציא מניות „פועלים" ע"ש שירדו ב־0.4%.

התשואה הדולרית במניות „ההסדר" נקבעה ברמה של 11.3 עד 11.8 אחוזים.

בשוק הצמודים נרשם עודף הצע גדול יחסית באגרות־החוב הדולריות. אלו סבלו מהצע נטו של 5.1 מיליון ש"ח, דבר שגרם להן להסחר בתנודות שערים עד 1.5% עם נטיה חדה יותר לירידות שערים.

באגרות החוב הדולריות נרשם בנטו עודף ביקוש של 1.8 מיליון ש"ח, ושעריהן של הסדרות השונות עלו עד אחוז אחד.

הצטמצמה הצבירה בקרנות

קרנות הנאמנות צברו אתמול סכום כספי מצומצם יחסית, של 1.5 מיליון ש"ח, מתוכם כמחצית בקרנות הנאמנות המתמחות במניות.

יש הסוענים שהצמצום בזרימת הכספים לקרנות הנאמנות, מקורו בציפיה למבצע הנפצה שלהן, אשר יוזיל את מחיר הכניסה לקרנות.

מימוש הרווחים נגמר

עודפי ההצע והביקוש שנרשמו אתמול במניות השוק החופשי היו בהקף בינוני עד קטן.

לנוכח כמויות ההצע הזעירות שהופיעו למסחר, הכינו סוחרי הבורסה שהיו גם קונים „בלידר" – דבר שהכביל להתנפלות על חלק מהמניות להן הופיעו הצעים.

קליטת הצעים טובה מצד כל סוחרי הבורסה ניכרה במניות „סופר־סל" ב' בהן נקלט עודף הצע של 500 ע"נ ללא שינוי בשער.

במניות „דלק" נקלט עודף הצע של 1.7 אלף ע"נ בירידת שער סמלית של 0.4%.

במניות „אפריקה", „הכשרת הישוב" ו„רסקו" נקלטו ההצעים ללא שינוי בשער. וכך גם במניות: „אי.פי", „דשנים" „אי.די.בי. פיתוח" ו„כלל ישראל".

מניות „כלל תעשיות" ו„דיסקונט השקעות" ירדו בשיעור סמלי בעקבות עודפי הצע בהיקף בינוני.

50% הנחה בכל קרנות בנק הפועלים

החל בראשון ליוני ניתן יהיה לרכוש תעודות השתתפות בקרנות הנאמנות שבניהול החברות „הפועלים" ו„להק" מקבוצת הפועלים בהנחה של 50% משיעור התוספה.

ההנחה תחול על רכישת תעודות השתתפות בכל אחת מ־21 קרנות הנאמנות בקבוצת בנק הפועלים.

בנוסף לכך, ניתן יהיה לרכוש בשלושת הימים הראשונים של חודש יוני תעודות השתתפות בקרן הנאמנות „גורן" שבניהול „הפועלים" ללא כל שיעור הוספה. נכסי קרנות בנק הפועלים מגיעים כיום להיקף של כ־545 מיליון ש"ח. הקרנות הגדולות ביותר הן „חץ", שהקף נכסיה הוא למעלה מ־90 מיליון ש"ח, קרן „רשף" שהקף נכסיה הוא כ־84 מיליון ש"ח וקרן „אלמוג" שהיקף נכסיה מגיע לכ־54 מיליון ש"ח.

בנק ישראל מגייס 60 מיליון ש"ח

לקראת סוף החודש מגביר בנק ישראל את קצב גיוס ההון, וזאת ככל הנראה לצורך הצגת נתונים של ספיגה בכל הקשור בשוק ההון.

היום יגייס בנק ישראל עוד 60 מיליון ש"ח וזאת באמצעות הנפקת אגרות „גליל" – בהקף כספי של 30 מיליון ש"ח. האגרות הן ל־10 שנים עם מחיר מינימום של 85% מהפאר.

אגרות „שגיא" מונפקות גם כן בהקף כספי של 30 מיליון ש"ח. האגרות הן לתקופה של 6 שנים ובמחיר מינימום של 89% מהפאר.

חברת הביטוח איתן מבקשת לגייס הון

חברת הביטוח איתן מבקשת לגייס בבורסה בהנפקת מניות כ־2 מיליון שקל.

החברה נשלטת כיום על ידי בנק המזרחי (74.641%) ובבריאל מי זהב (12.52%).

אלרן מחזיקה ב־1.08% מניות חשמל

חברת אלרן מסרה אתמול כי היא מחזיקה ב־1.08% ממניות חברת החשמל. החברה טרם קיבלה הצעת רכש למכירת המניות.

המסחר במניות החברה יחודש היום.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ב. ש	18000	47.0	-450	-2.4	-47.0
הספנות 0.1	1090	5352			-642
הספנות א 0.5	710 תב	2494	-40	-5.5	-3554
הספנות אופ 2	799	1637	+29	+3.8	+4276
כללי לא בהסדר	27499	53.0	-100	-4	-126
בנק צפ' אמריק .1	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק .5	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופו *	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3650	1003			+868
פ.י.ב.י. 0.5	4000	3156			-63.0

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	81900	703	+100	+.1	+584
אידיבי ב 100.0	82450	4.0			-4.0
אידיבי בב א 2.0	510000				
אגוד ושה	61300	100	-180	-3	-101
דיסקונט ב	105530				-1.0
דיסקונט א	105350	18.0			-18.0
דיסקונט שה ב	12400	19.0			+1.0
המזרחי ש	33980	463			-456
המזרחי מ	34000	30.0	-50	-.2	-30.0
המזרחי שה 9	15490	25.0			-25.0
הפועלים מבב *	116000	.9	+1001	+.9	+9.0
הפועלים ש	55550	1554	-200	-.4	-523
הפועלים מ	55580	32.0	-500	-.9	-53.0
כללי א 1.0	142850	19.0	-1000	-.7	-19.0
כללי אופ 9	139300	2.0	-100	-.1	-2.0
כללי שה 5	108450				
כללי שה 7	6800	28.0	-210	-3.0	-28.0
בלל 100.0	35380	1638			-61.0
בלל שה 9	47850	197			+803
בלל שה 11	13290	1917			-1917
מימון וסחר 1.0	47500				-1.0
מימון וסחר 5.0	24800				

בנקים למשכנתאות

ארפים 0.1	14700	74.0	+700	+5.0	+74.0
לאומי משכנתא' ש	5000	195	-120	-2.3	-160
לאומי משכנתא' ב	5080	82.0			+41.0
כרמל ש	*4100	150	-200	-4.7	-219
* ביצוע חלקי 70.40%					
כרמל שה 1	2940	60.0	-30	-1.0	-120
בנין ב' 5.0	7920 תב	235	+720	+10.0	+266
פת משכ ש	1320	656			-276
משכן ב ש	2620	933	-52	-2.0	-1290
עצמאות 0.1	7721	229	-80	-1.0	-182
טפחות מבב ש	13600 תב	8.0	-1000	-6.9	-33.0
טפחות רג ש	13699	91.0			-51.0
טפחות שה 1	7650				
טפחות שה 2	3801	99.0	+41	+1.1	+198
יעמוד 1.0	2153	987			-200
יעמוד 5.0	913 תב	3348	+119	+15.0	+4494
מירב 1.0	4860	265	-10	-.2	-327

מוסדות מימון

שלמון א ש	380	5637	-8	-2.1	-11953
הוקלאות מבב א	59640 תב	11.0	-4900	-7.6	-31.5
הוקלאות מבב ג	163000	1.0	+6100	+3.9	+5.0
לאומי תעשיה א ש	5000	109	+131	+2.7	+262
פתוח תעשיה מבב	61050 תב	2.0	+5550	+10.0	+5.0
פת תעש בב ג	384000	3.0	+6000	+1.6	+1.0
פת תעש בב גג	232402	3.0			-3.0
פת תעש בב גג1	233000	3.0	-3000	-1.3	-4.0
פת תעש בב ד	233550		+7000	+3.1	+6.0
פת תעש בב הד	64063				
מרכז קבלנים 5.0	565	651			-50.0
תיירות בב	180000	2.0	+5900	+3.4	+1.0
כלל ליסינג א0.1	9000 תב	75.0	+700	+8.4	+154
כלל ליסינג ב0.5	6600	17.0	-64	-1.0	-17.0
כלל לסינג אג'ח1	10970	22.0	+270	+2.5	+29.0

ביטוח

ארדם 0.1	1010	554	+20	+2.0	+869
ארדם א 0.5	492	1540	-7	-1.4	-1816
כסות מטנה 0.1	1059 תב	185	+89	+9.2	+185
כסות מטנה 0.5	360	1800			-381.0
הדר 1.0 בנה	411	4516	+4	+1.0	+221
הדר 5.0 בנה	220	8790	+9	+4.3	+10797
הסנה ש	539	23175	+10	+1.9	+19127
הפניקס 0.1	1545	881	-10	-.6	-703
הפניקס 0.5	838	560	+1	+.1	+397
הכשרה-היאל 1.0	6800	18.0	+200	+3.0	+78.0
הכשרה-היאל 5.0	3015	80.0	+55	+1.9	+42.0
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר —				
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר —				
מנורה 1.0	8001	16.0	+101	+1.3	+14.0
מנורה 5.0	3165	60.0	+150	+5.0	+753
כהר ג 1.0	4400	108	+50	+1.2	+142
סהרים 0.1	2551	609	+23	+.9	+467
צור ש	2070	727	-30	-1.4	-365
ציון החזקות 1.0	15420 תב	50.0	-1600	-9.4	-309
ציון החזקות 5.0	4200	6.0			-6.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	4100				
אינטרגאמא 5.0	1375	530	-20	-1.4	-836
אינטרגאמא אופ 1	870	587	-31	-3.4	-665
מאיר עזרא 1.0	4799		-100	-2.0	-44.0
מאיר עזרא אופ 1	4595	1.0			-1.0
כתה 1.0	— הפסקת מסחר —				
כתה 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל מדף 1.0	954	5698	-16	-1.7	-6593
קריסטל 1.0	5695	54.0	-5	-.1	-53.0
רפק 0.1	33000		-1000	-2.9	-2.5
רפק 0.5	10100	135	+200	+2.0	+124
שופרסל א 2.0	5290	1058	-90	-1.7	-1792
שופרסל ב 10.0	3408	585			-519

שרותים

דלק ג ש	5599	1964	-20	-.4	-1746
הראל 1.0	2750	140	-70	-2.5	-100
הראל 5.0	1350	79.0	-35	-2.5	-52.0
ספנות הספקה 0.1	15159	106	+150	+1.0	+60.0
ספנות הספ' 0.5א	5120	936	-180	-3.4	-1065
קידר 0.1	3159 מ		-166	-5.0	-1969
קידר 1.0	451 מ		-24	-5.1	-37968
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי ערובה 0.1	5704	147	-120	-2.1	-113
מוסכי ערובה 0.5	1918	1763			-534
קנסורטיום 0.1	1770	1096	-68	-3.7	-1176
קנסורטיום 0.5	1120 תב	898	+79	+7.6	+3165
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אופ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	9800		-1		-11.0
גלי זהר 5.0	3465				-33.6
מלונות דן 1.0	3705	170			-21.0
מלונות דן 5.0	2718	30.0			-30.0
חוף האלמוג 0.1	4835	30.0			+20.0
כנס 1.0	2421		+2	+.1	+400
מלונות ירדן 1.0	3001	187	+1		+423
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מיכון 1.0	4100	184	+100	+2.5	+401
ת.י.ל.ג. 1.0	11300				
יעבא 1.0	3900	100			+89.0
יעבא אופ 1	3550	10.0	+200	+6.0	+10.0
כלל מחשבים 1.0	6880	124	+140	+2.1	+61.0
מ.ל.ל. 1.0	8600	20.0			-20.0
מ.ל.ל. 5.0	4560 תב	537	+280	+6.5	+576
משוב מחשבים 1.0	2940 תב	265	+210	+7.7	+258
ניקוד מחשבים 1.	8100	69.0	+100	+1.3	+89.0
ניקוד מחשבים 5.	5599 תב	729	+509	+10.0	+735
תים מחשבים 1.0	1790	473	-11	-.6	-212
תים מחשב אופ 1	17800	5.0	-200	-1.1	-5.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	380	1705	-10	-2.6	-1909
אברהם בינוי 5.0	270 תב	550	-20	-6.9	-563
ארץ מבנים 1.0	719	1200	+19	+2.7	+445
ארץ מבנים 5.0	355	670	+5	+1.4	+1285
אזורים 1.0	645	5563	-7	-1.1	-13189
אילון 1.0	378	7769			-381
אילון אופ 1	1411	394	+11	+.8	+116
אל-רוב 1.0	3720	120			-180
אל-רוב 5.0	3670	7.0			-7.0
אבגונים 1.0	2050	200	+54	+2.7	+347
אבגונים אופ 1	1700	68.0	+70	+4.3	+68.0
אפריקה 0.1ש	33650	154			-163
אפריקה 1.0ש	24600	62.0			-164
אפריקה אופ 5	19001 תב	60.0	+1000	+5.6	+99.0
ארזים 1.0	2177	216			-1.0
אילדן 1.0ש	2450	1093	-67	-2.7	-1804
אילדן 5.0ש	1330	1193	-52	-3.8	-2874
בן-יקר גת 1.0	3300	521			-258
ברנוביץ 1.0	4200	160			+124
ברנוביץ 5.0	2761	360	-109	-3.8	-175
דניקור 1.0	4650	147			+14.0
דרוקר 1.0	489	482	-3	-.6	-570
דרוקר 5.0	364	530			-10.0
דרוקר אופ 1	277	160	-3	-1.1	-32.0
הדקר 0.1	6900	10.0	-25	-.4	-87.0
הדקר 0.5	4239	167			-167
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
מבנים ובנין 1.0	2700	1604			-1581
בב-ים 0.1	4430 תב	311	+235	+5.6	+674
בב-ים 0.5	2500	466			+4.0
הכשרת הישוב 1.0	50200	167			-355
ישפרו 0.1	2573	447	+15	+.6	+351
ישראלום 1.0	1410	170			-190
יקרים 10.0	12900 תב	172	+800	+6.6	+279
מבנין פיתוח 1.0	7640	3.0	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כלל בנין 0.1	350	13317	+12	+3.6	+16890
לוסטר 1.0	4673	232	+223	+5.0	+253
לוסטר 5.0	1700	337			-37.0
מ.ת.ב. 1.0	2830 תב	706	+180	+6.8	+1090
מאגר בניה 1.0	[illegible]	[illegible]			
מאגר בניה אופ	444	3662			-1034
מודל בנין 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישגאל 5.0	300	2615	+5	+1.7	+3052
מנרב 5.0	684	1199			-1454
נוף-ים 1.0	560 תב	730	+46	+9.0	+1119
לוינשטין 1.0	475	101	-5	-1.0	-701
לוינשטין 5.0	126.0	8126			-3126
ליפשיץ 1.0	1290	1451	-64	-4.7	-1248
ליפשיץ 5.0	635	2055	-1	-.2	-1342
נאות אביב 0.5	29000	4.0			+4.0
נכסי אזורים 1.0	773	1900	-12	-1.5	-4420
נכסי והשקעות 1.0	10900	1.0			-1.0
נכסי והשקעות 5.0	7650	52.0	+50	+.7	+16.0
סילבנט מבב א	— הפסקת מסחר —				
סהר 1.0	4500	20.0			-20.0
סהר 5.0	2960	10.0			-10.0
עמר וכלע 1.0	800	235	+7	+.9	+307
קוסריה 0.1	1711 תב	592	-190	-10.0	-564
קוסריה 0.5	895	585	+20	+2.3	+322
רובכין 1.0	3150	196			-75.0
רובכין 5.0	2050	133			-157
רסקו כבוכל	6900	585	+269	+4.1	+252
רסקו רג	6712	557			-223

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2700	77.0	-70	-2.5	-477
מטעי הדר 0.5	1501	127			+234
הדרים 0.1	6910	523	+260	+3.9	+512
נכסי הדרים 1.0	1100	3067	+22	+2.0	+2298
פרי אור 0.5	2653	500	+60	+2.3	+240
כנ-הד 5.0	17700	179	-700	-3.6	-456

תעשייה

מזון וטבק

אסאם 1.0	1444	36.0	-76	-5.0	-36.0
גולדפרוסט 1.0	2490	1374	+69	+2.9	+318
גולדפרוסט 5.0	1222 תב	2953	+120	+10.9	+2886
גולדפרוסט אופ 1	1310 מ		+110	+9.2	+528
דובק בב ש	1860	581	-30	-.8	-293
דובק בב ב	3860	597	-40	-1.0	-553
ונלבל 1.0	1355	300	-15	-1.3	-408
ונלבל 5.0	715	1100	+16	+2.3	+730
פרי-הר 1.0	2300	993	+85	+3.6	+946
פרי-הר 5.0	1755	129	+17	+1.0	+32.0
ממטעי כירה 1.0	14800	39.0	+120	+.8	+4.0
ממטעי כירה 5.0	9100	235	+10	+.1	+73.0
יכתר 1.0	1895	332	-10	-.5	-252
יכתר א 5.0	971	376	-2	-.2	-378
בן 1.0	10200	25.0	-400	-3.6	-102
בן 5.0	5600	7.0			-7.0
מבפרוסט 1.0	7950	137			-84.0
עליה 0.1	14650	58.0			+2.0
עסיס ב 0.5	43400	121	+400	+.9	+71.0
מלבה אבגל 1.0	2100	326			-116
כתן מבב ש	7500 תב	54.2	+500	+7.1	+339

טקסטיל והלבשה

אדגר 1.0	840	1425	-10	-1.2	-1259
אופים 5.0	1650	111			+300
אופנת כרוך 1.0	2423	93.0			-91.0
אופנת כרוך 5.0	1537	190	-15	-1.0	-97.0
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אופ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	11943	130			-67.0
דלתא-גליל 1.0	4790	495			-501
דלתא-גליל א 3.0	3465	570			-490
כתרות מאוחד 1.	1698	100	+38	+2.3	+94.0
כתרות מאוחד 5.	770	406	+6	+1.1	+228
כתרות אופ 1	541	500	+24	+4.6	+2500
ויטלגו 1.0	3810	152			-86.0
ויטלגו 5.0	2680	243	-10	-.4	-263
חיינון 1.0	5000	244	+50	+1.0	+28.0
דיקת 1.0	8080	90.0	-200	-2.4	-124
דיקת 5.0	6550	50.0			-4.0
כיב-כוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
כיב-כוב אופ 1	— הפסקת מסחר —				
לודזיה 0.1	1890	253	+10	+.5	+198
לודזיה 0.4	905	679	-1	-.1	-289
ליבנת 1.0	1205	919	-30	-2.4	-1149
מים גליקו 1.0	800	810	-25	-3.0	-772
פקר 0.1	27545	41.0	-100	-.4	-13.0
פקר 0.5	10600	122			+20.0
עיט 1.0	12920	51.0			-51.0
עיט 5.0	6330	249			-115
עמק 1.0	2288	6372	+30	+1.3	+6320
פולגת א 0.1	9540	347	-140	-1.5	-226
פולגת ב 0.4	6500	1009	-120	-1.8	-1374
פולינתן א 0.5	7000	69.0	-100	-1.4	-288
פרינט 1.0	— הפסקת מסחר —				
גיבור סבריה	14100	56.0	-100	-.7	-70.0
הצע ויהודי 1.0	3800 תב	433	+191	+5.3	+1492

מתכת ומוצריה

אלקטנין 5.0	2060	364			-49.0
אורדן 10.0	11600	151	-300	-2.5	-254
אורדן 50.0	9600	2.0	-50	-.5	-42.0
כבלים ש	12375 תב	20.0	-1375	-10.0	-35.0
התכוף 1.0	12100	8.0	+499	+4.3	+111
התכוף 5.0	7040	108	+250	+3.7	+143
קפסוטאת מה 1.0	1105	2995	-10	-.9	-2384
קפסוטאת מה 5.0	808	350	+8	+1.0	+4.0
מדגן 1.0	859	600	-10	-1.2	-1150
מדגן אופ א	630	705	-14	-2.2	-342
מתכת מרום 1.0	2510 תב	1501	+220	+9.6	+2845
כבלי ציון 1.0	2375	499	+110	+4.9	+444
כבלי ציון 5.0	869	1552	-30	-3.3	-3195
כבלי ציון אופ 5	747	625	+10	+1.4	+595
קרמני 1.0	900	727			-471
קרמני 5.0	454 תב	1705	-26	-5.4	-2060
נחושתן 0.1	18100	10.0	+300	+1.7	+25.0
נחושתן 0.5	7360	54.0			+21.0
עוד 3.0	1660	786	-40	-2.4	-957
פקר פלדה 1.0	7391	52.0			-52.0
קינג 1.0	1260	720			+318
קינג 5.0	726	1722			-1356
קליל 1.0	3670 תב	108	+320	+9.6	+181
קליל 5.0	2000	200			-13.0
שלדות 5.0	2110	290	-60	-2.8	-217
תעשיות לכיש 1.0	1370	1017	+46	+3.5	+783
תעשיות לכיש 5.0	623	1705	+10	+1.6	+2182

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	442800	13.0	-200	-.1	-16.0
אליק 0.1	8338 תב	253	+472	+6.0	+252
אליק 0.25 ש	3780	818	+130	+3.6	+1110
אליק 0.25 מ	3600	211			-62.0
אלקטרה 0.1	15100	14.0	+250	+1.7	+54.0
אלקטרה א 0.5	6710	105	+80	+1.2	+157
אלרון 1.0	388500	4.0	-500	-.1	-5.0
אורית 0.02	29850	277			-135
כלל תעש אלקטר	2610	2083	-70	-2.6	-2837
ספקטרוניקס 1.0	2330	2807	+50	+2.2	+2595
ספקטרוניקס 5.0	1612	3144	+20	+1.3	+2493
פירסטנגר 1.0	2130	294	+47	+2.3	+879
פירסטנגר 5.0	1184	1238			-1611
ציקלון 1.0ש	2833	272			-6.0
ציקלון 5.0ש	1400	489			+61.0
קנבסקי אילד 1.	4730	33.0			+33.0
קנבסקי אילד 5.	3075	88.0			-198
ת.א.ת. 1.0	4050 תב	174	+232	+6.1	+653
ת.א.ת. 5.0	1700	965			-209
ת.א.ת. אופ 1	14600	26.0	+300	+2.1	+14.0
תדאה 1.0	6200	73.0	-100	-1.6	-73.0

מוצרי בניה

א.מ.כלל בנין	843	1360			-1907
אלקול 5.0	9968 תב	318	+823	+9.0	+685
אקרשטיין 1.0	1490 תב	442	+80	+5.7	+909
אקרשטיין 5.0	1150	65.0	+50	+4.6	+180
בטון תדיר 1.0	12500	8.0	+530	+4.4	+8.0
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0	4400	42.0	+101	+2.4	+18.0
בר-סון 5.0	1470	294			-278
המסלול 1.0	— הפסקת מסחר —				
המסלול 5.0	— הפסקת מסחר —				
טרומאסבסט 1.0	8201	26.6	+301	+3.8	+24.4
טרומאסבסט 5.0	2774	538	-57	-2.0	-606
מ.ל.ם. 1.0	1147	323			+7.0
מ.ל.ם. 5.0	613	429	+25	+4.3	+521
מודל הסק בתעש	3900 תב	133	+300	+8.3	+404
מחאיקה הלפטן 1	13811	10.0			-10.0
מחאיקה הלפטן 5	10500				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	20000	127	+50	+.5	+20.0
איאגם ב 200.0	1549	612			-100
גל תעשיות 1.0	10200	125	-100	-1.0	-175
גל תעשיות 5.0	4991	485	-130	-2.5	-567
דיקסטר 1.0	4133	175	-47	-1.1	-156
דשנים 0.1	6250	79.0			-17.0
דשנים 0.5	1635	1235			-1345
חיפה כימיקל 10.0	844	1225			-490
טבע ש	53850	66.0	+350	+.7	+13.0
טבע אופ 4	48850	25.0	-1300	-2.6	-28.0
ליפסקי 1.0	1630	1171	+50	+3.2	+715
ים המלח 0.1	14900	411			-20.0
פטרוכימים 10.0	486	17510			+351
מקסימה 1.0	8400	30.0	+100	+1.2	+71.0
מקסימה 5.0	2895	647	-30	-1.0	-516
נקה כימיקל 1.0	3570	393	+120	+3.5	+434
סנו 1.0	9301	69.0			-13.0
סנו 5.0	5990	244			-144
פרס כימיקל 1.0	5900	16.0	-100	-1.7	-16.0
ת.ג.ל 1.0	2770	160			+40.0
ת.ג.ל 5.0	1624	124	-88	-5.0	-182
תיא 5.0	5300	108	-205	-3.7	-100
פרוטארום 10.0	10550	30.0	+500	+5.0	+99.0
תורד א 5.0	5313 תב	131	+480	+9.9	+294

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	5000	90.0			-26.0
דפרון 5.0	2760 תב	50.0	+240	+9.5	+50.0
ת.מ.ג. 1.0	2850	75.0			-25.0
יאוה ש	5501	7.0	+101	+1.9	+23.0
לבידי אסקלון 1.	496	2032			+361
לבידאסקלון אופ1	830	375	+23	+2.9	+675
מולט ב 0.5	25000	9.0			-11.0
מפעלי ניר 10.0	205000	86.0			-23.0
סקאנדיה 1.0	4000	680	+116	+3.0	+459
רים 0.1	5321	205	+21	+.4	+65.0
רים 0.4	2860	147	+60	+2.1	+150
תעל ב 0.2	13800	86.0	-200	-1.4	-76.0

תעשיות שונות

אלומית 1.0	4200	115			-71.0
אלומית 5.0	3167	150	+100	+3.3	+150
אבגין 1.0	4571	199	+191	+4.4	+147
אבגין 5.0	2170	110			-328
המיסה יוד 1.0	8600	50.0			-37.0
זיקה 1.0	5830 תב	383	+330	+6.0	+664
זיקה 5.0	2839 תב	708	+139	+5.2	+1094
פולק 1.0ש	7649	203	-301	-3.8	-219
פולק 5.0ש	4760	179			-149

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6290	301			-160
כור בב' 1.0	5700000	1.4	+	+3.6	+8
כלל תעשיות 1.0	1416	10269	-10	-.7	-9982
מאגר טכנולוגיה	460	1104			+220
מאגריסכנו אופ 1	392	3183			+17.0

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקו ש	5880 תב	956	+300	+5.4	+1060
אידיבי פתוח 2.0	3940	1676			-2037
אינקוכה 0.1	1913	1203	+74	+4.0	+963
אינקוכה 0.5	980	646			-770
אלגר ש	8516 תב	350	+800	+10.4	+564
אלגר מ	8900 תב	237	+1161	+15.0	+437
אלרן ש	— הפסקת מסחר —				
אלרן מ	— הפסקת מסחר —				
אמקור כב' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
גוזלת 1.0	1617	48.0			-30.0
חברה לישראל 1.0	7507 קן		+357	+5.0	+2242
חברה לישראל 5.0	4463 קן		+213	+5.0	+2114
הלפטון 0.1	108000	6.4	+4950	+4.8	+9.9
הלפטון 1.0 ש	28000	72.0	-5		-66.0
אמפא א 0.5	12900	86.0	+400	+3.2	+137
פועלים השק ש	5353	2488	+53	+1.0	+353
לאומי השק 0.1	4910	256	+1		+344
דיסקונט השק ש	2465	7932	-13	-.5	-8891
מזרחי השק ש	16735 תב	115	+1521	+10.0	+285
כור השק אגח 124	10300	11.0			+29.0
חירון 1.0	2020		-30	-1.5	-38.0
חירון 5.0	740	790			-1731
יצוא ש	11500	174	+200	+1.8	+38.0
ירדן א 0.1	4893	656	+142	+3.0	+323
כלל ישראל 10.0	834	8599			-8119
כלל ישראל 50.0	679	969			-2042
לבידק 0.1	10250	50.0	+250	+2.5	+12.0
לבידק 0.5	3386	112	+161	+5.0	+176
מגור 0.1	548	1270			-40.0
מגור א 0.5	357	1598	+1	+.3	+1094
עת השק ב 0.1	3824 תב	522	+380	+11.0	+449
עת השק ב 0.5	1670 תב	1426	+151	+9.9	+1435
פו השק ש	24400	151	+1200	+5.2	+237
צבה א 0.1	9600	83.0	+390	+4.2	+163
צבה 0.5	4845 תב	931	+440	+10.0	+2151
פריון ב 2.5	2834	493	+49	+1.8	+340

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	451	1209			-709

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	2850	341	+50	+1.8	+430
דלק חיפושים 5.0	1490	730	+60	+4.2	+1484
דלק נפט אופ 2	790	1106	+58	+7.9	+2683
פז חיפושי נפט	12500	47.0			-39.0
טראויל 1.0	1685 תב	762	-187	-10.0	-740
טראויל 5.0	830 תב	466	-82	-9.0	-861
י.ו.א.ל. 5.0	1500 תב	1454	+105	+7.5	+4007
נ.ב.ג. 1.0	2520	32.0	+50	+2.0	+592
נ.ב.ג. 5.0	1108	157	+20	+1.9	+294
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר —				
פראויל ב 0.3	3130	36.0	-153	-4.7	-36.0
צפון אמר נפט 1.	251	1793			-727
צפון אמר נפט 5.	174.0	2369	+8.0	+4.8	+4097
צפון אמר נפט אופ2	465	355	-15	-3.1	-518
נפטא ש	1460000	3.8	+70000	+5.0	+3.0

נסחרות במט"ח

גוית ב	228	20.0	-1	-4	-20.0

שערי מטבע חוץ ביום 27.5.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.080	1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4788	1.4972	1.4753	1.4937	1.4753	1.4939	1.4860
1 ליש"ט	—	2.16	2.26	2.16	2.26	2.16	2.27	2.2078	2.2353	2.2004	2.2279	2.2033	2.2310	2.2193
1 מארק גרמני	0.001	0.63	0.66	0.63	0.66	0.63	0.66	0.6455	0.6535	0.6441	0.6521	0.6445	0.6526	0.6472
1 פרנק צרפתי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2025	0.2050	0.2018	0.2043	0.2019	0.2044	0.2035
1 גולדן הולנדי	+0.001	0.56	0.59	0.56	0.59	0.56	0.59	0.5736	0.5808	0.5724	0.5795	0.5718	0.5790	0.5768
1 פרנק שוויצרי	+0.001	0.78	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7795	0.7892	0.7774	0.7871	0.7779	0.7876	0.7829
1 כתר שוודי	—	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2029	0.2054	0.2025	0.2050	0.2026	0.2052	0.2040
1 כתר נורבגי	—	0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1916	0.1939	0.1911	0.1935	0.1911	0.1935	0.1924
1 כתר דני	—	0.17	0.18	0.17	0.18	0.17	0.18	0.1746	0.1768	0.1741	0.1762	0.1739	0.1761	0.1753
1 מארק פיני	—	0.28	0.29	0.27	0.29	0.27	0.29	0.2806	0.2841	0.2800	0.2835	0.2799	0.2834	0.2816
1 דולר קנדי	+0.005	1.06	1.11	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0786	1.0920	1.0753	1.0887	1.0762	1.0897	1.0832
1 דולר אוסטרלי	+0.009	0.99	1.09	1.02	1.10	1.03	1.11	1.0647	1.0780	1.0620	1.0752	1.0633	1.0767	1.0704
1 ראנד דרא"פ	+0.011	0.47	0.52	0.35	0.65	0.40	0.55	0.6388	0.6468	0.6395	0.6475	0.6373	0.6453	0.6421
10 פרנקים בלגיים	—	0.31	0.32	0.30	0.32	0.30	0.32	0.3136	0.3175	0.3153	0.3193	0.3149	0.3189	0.3176
10 שילינגים אוסטריים	—	0.90	0.94	0.90	0.94	0.90	0.94	0.9179	0.9294	0.9163	0.9277	0.9174	0.9290	0.9226
1000 לירטות איטלקיות	+0.001	0.92	0.97	0.92	0.98	0.91	0.98	0.9413	0.9530	0.9393	0.9511	0.9390	0.9490	0.9460
100 ינים יפאניים	+0.005	0.55	0.59	0.55	0.89	0.85	0.89	0.8709	0.8817	0.8688	0.8797	0.8961	0.8805	0.8754
1 דינר ירדני	+0.023	4.11	4.37	3.95	4.23	4.05	4.26	—	—	—	—	—	—	4.2202
10 לירות לבנוניות	+0.003	—	—	—	—	0.30	0.50	—	—	—	—	—	—	0.4671
1 לירה מצרית	+0.004	0.77	8.52	0.72	0.76	0.72	0.77	—	—	—	—	—	—	0.8039

דולר יציג 1.4860 | **דולר נוסעים: 1.75** | **דולר שחור: 1.59־1.61**

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנק
4% מלוה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	500000.0	
ש4002	535479.0	
ש4003	540244.0	
ש4004	635913.0	
4.25% מלוה פיתוח (שנתיא)		
ק-301 תשואה 3.84%		
4101	292.2	+.5
ק-302 תשואה 3.54%		
4102	118.9	
4103	114.1	
4104	110.4	
ק-311 תשואה 4.24%		
4201	99.6	-.5
4202	97.7	-.5
4203	95.8	-.5
4204	92.4	-.5
ק-321 תשואה 3.65%		
4301	109.9	+.1
4302	104.7	+.1
4303	103.9	+.1
4304	102.3	+.2
3% מלוה פיתוח (גליל)		
ק-201א תשואה 2.10%		
ש3601	33455.0	
ק-201ב תשואה 2.21%		
ש3602	30717.0	
ק-202 א תשואה 2.14%		
ש3603	28663.0	
ק-202ב תשואה 2.27%		
3604	25619.0	
ק-203א תשואה 2.35%		
ש3605	23311.0	
ק-203ב' תשואה 2.26%		
ש3606	22046.0	
ק-203 תשואה 2.24%		
ש3607	20515.0	
ש3608	19416.0	-78.0
ק-204 תשואה 2.53%		
ש3609	18258.0	
ש3610	16467.0	
ש3611	15906.0	
ש3612	15443.0	
ק-205 תשואה 2.45%		
ש3613	14878.0	
ש3614	14283.0	
ש3615	13187.0	-91.0
ש3616	12072.0	
ק-206 תשואה 2.58%		
ש3617	11312.0	-52.0
ש3618	10734.0	
ש3619	9880.0	-47.0
ק-207 תשואה 2.80%		
ש3620	9228.0	
ש3621	8765.0	-71.0
ש3622	7902.0	-65.0
ק-208 תשואה 2.45%		
ש3623	7563.0	+127.0
ש3624	7122.0	+121.0
ק-209 תשואה 2.51%		
ש3625	6616.0	+94.0
ש3626	6121.0	+69.0
ש3627	5677.0	
ק-210 תשואה 2.88%		
ש3628	5116.0	-57.0
ש3629	4793.0	
ש3630	4530.0	-52.0
ק-211 תשואה 2.52%		
ש3631	4253.0	+53.0
ש3632	4005.0	
ש3633	3754.0	
ק-212 תשואה 2.48%		
3634	3342.0	
ש3635	3161.0	-27.0
ש3636	3045.0	-26.0
ק-213 תשואה 2.65%		
ש3637	2886.0	
ש3638	2687.0	
ש3639	2460.0	
ק-214 תשואה 2.86%		
ש3640	1999.0	
ש3641	1732.0	-27.0
ק-215 תשואה 2.62%		
3642	1574.0	
ש3643	1366.0	
ק-216 תשואה 2.63%		
3644	1217.0	
3645	1097.0	
4.25% מלוה פיתוח (גליל)		
ק-341 תשואה 4.11%		
3826	96.2	-.6
3827	94.4	-.6
3828	91.1	-.6
ק-251 תשואה 3.68%		
3701	895.6	
ק-252 תשואה 3.07%		
3702	736.8	
ק-253 תשואה 3.97%		
3703	613.4	
3704	525.2	
ק-261 תשואה 3.86%		
3751	279.3	
ק-262 תשואה 4.03%		
3752	111.2	+.1
3753	106.4	
ק-263 תשואה 4.33%		
3754	94.4	
3755	90.8	
3756	87.6	
ק-271 תשואה 3.90%		
3901	104.0	
3902	99.1	
3903	96.5	
3904	96.7	
4% מלוה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3107	— הפסקת מסחר —	
ש3108	242000.0	
ש3109	239000.0	
ש3110	237500.0	
ש3111	231500.0	
ש3112	230000.0	
ש3113	231200.0	-600.0
ש3114	224000.0	
ש3115	221000.0	+1000.0
ש3116	214000.0	-500.0
ש3117	224000.0	
ש3118	216500.0	
4%-6%-7% מלוה פיתוח (80% הצמדה)		
ש3201	168700.0	
ש3202	166500.0	
ש3203	186000.0	
ש3204	181000.0	
ש3205	176670.0	+170.0
ש3206	175500.0	
ש3210	171000.0	
ש3211	168001.0	
ש3212	167500.0	
ש3213	161000.0	
ש3214	154500.0	
6%		
ש3501	154000.0	
ש3502	153000.0	
ש3503	136000.0	
ש3504	134200.0	
ש3505	130500.0	
7%		
ק-701 תשואה 2.61%		
ש3521	130158.0	-59.0
ש3524	118113.0	
ק-702 תשואה 2.60%		
ש3522	125130.0	
ש3523	118278.0	+1293.0
ק-703 תשואה 2.42%		
ש3525	116272.0	
ש3526	116147.0	+88.0
ש3527	113645.0	
ש3528	115769.0	
ק-704 תשואה 2.50%		
ש3529	115407.0	
ש3530	112713.0	
ש3531	112484.0	
ש3532	109193.0	-295.0
ש3533	109078.0	-307.0
ש3534	102914.0	-292.0
ק-705 תשואה 2.41%		
ש3535	103237.0	
ש3539	97244.0	
ק-706 תשואה 2.75%		
ש3536	102405.0	
ש3537	102314.0	+46.0
ש3538	96503.0	
ש3540	96134.0	
ש3541	92696.0	+42.0
ש3542	92777.0	
ש3543	86250.0	
ק-707 תשואה 2.61%		
ש3544	86629.0	+40.0
ש3546	86452.0	+38.0
ש3547	86296.0	
ש3548	86215.0	
ש3550	81693.0	
ש3551	81435.0	
ק-708 תשואה 2.67%		
ש3545	86154.0	
ש3549	81405.0	+16.0
ש3552	74744.0	
ש3554	74616.0	
ש3555	74616.0	
ק-709 תשואה 2.70%		
ש3553	74346.0	-366.0
ש3571	67319.0	-349.0
ק-710 תשואה 2.70%		
ש3556	71069.0	
ש3558	70978.0	
ש3559	65483.0	+25.0
ש3560	67626.0	-31.0
ש3561	67472.0	
ק-711 תשואה 2.75%		
ש3557	71335.0	
ש3572	67721.0	-161.0
ק-712 תשואה 2.70%		
ש3573	67509.0	
ש3574	65257.0	-401.0
ש3577	62206.0	-412.0
ש3578	57491.0	-353.0
ק-713 תשואה 2.55%		
ש3575	62356.0	
ש3576	62215.0	
ש3579	57459.0	
ק-714 תשואה 2.51%		
ש3560	53512.0	
ש3581	45665.0	
ש3582	44925.0	
ש3583	41771.0	
ק-715 תשואה 2.14%		
ש3584	40241.0	+913.0
ש3585	38190.0	
ש3586	34608.0	+622.0
ש3588	34578.0	
ק-716 תשואה 2.77%		
ש3587	33912.0	
ש3591	30911.0	+14.0
ש3592	30862.0	+14.0
ש3593	30540.0	+12.0
ק-717 תשואה 2.70%		
ש3589	30944.0	+13.0
ש3594	29512.0	+11.0
ש3596	29414.0	+13.0
ש3597	29334.0	+13.0
ק-718 תשואה 2.55%		
ש3590	31014.0	+14.0
ש3595	29568.0	
5% מלוה פיתוח (בריבית משתנה)		
ק-101 תשואה 2.75%		
ש2001	126751.0	
ש2002	126462.0	
ק-102 תשואה 2.87%		
ש2003	121558.0	
ק-103 תשואה 2.62%		
ש2004	122566.0	
ק-104 תשואה 2.89%		
ש2005	114835.0	-437.0
ש2006	114671.0	
ש2007	112488.0	-449.0
ק-105 תשואה 2.94%		
ש2008	111711.0	
ש2012	109334.0	-367.0
ש2015	109971.0	-365.0
ק-106 תשואה 2.73%		
ש2009	113137.0	
ק-107 תשואה 2.66%		
ש2010	112731.0	
ש2011	110545.0	
ש2013	114087.0	
ש2014	111144.0	+50.0
ק-108 תשואה 2.90%		
ש2016	111225.0	
ש2018	108372.0	
ש2021	104905.0	
ק-109 תשואה 2.61%		
ש2017	108516.0	
ש2019	108287.0	
ש2020	105118.0	
ק-110 תשואה 1.73%-		
ש2022	109259.0	+3224.0
ק-111 תשואה 2.55%		
ש2023	99752.0	
ק-112 תשואה 3.94%		
ש2024	92476.0	-677.0
ש2027	89191.0	
ש2031	83564.0	
ק-113 תשואה 2.89%		
ש2025	93005.0	
ש2026	92748.0	
ק-114 תשואה 1.85%		
ש2028	91938.0	
ש2030	87509.0	
ק-115 תשואה 2.60%		
ש2029	85446.0	
ש2033	78691.0	+35.0
ש2035	72254.0	+32.0
ק-116 תשואה 2.11%		
ש2032	84727.0	
ש2034	80093.0	
ש2036	73571.0	+32.0
ק-117 תשואה 1.30%		
ש2037	71300.0	
ש2052	61921.0	
ק-118 תשואה 2.70%		
ש2038	68954.0	+31.0
ש2040	66414.0	+25.0
2051	64646.0	+29.0
ק-119 תשואה 2.60%		
ש2039	66265.0	+24.0
ש2041	64731.0	
ק-120 תשואה 1.81%		
ש2053	61300.0	+26.0
ק-121 תשואה 2.39%		
ש2054	55386.0	+24.0
ש2056	51271.0	
ש2058	46651.0	+20.0
ש2060	43052.0	
ק-122 תשואה 1.83%		
ש2055	56640.0	
ש2057	52454.0	+22.0
ש2059	47729.0	
ק-123 תשואה 1.80%		
ש2061	33430.0	
ק-2123 תשואה 0.6%		
ש2062	31877.0	
ק-3123 תשואה 0.11%		
ש2063	31987.0	-58.0
חולים		
מ 17	103.5	
מ 18	101.2	
מ 19	102.1	
מ 20	101.0	-1.9
מ 21	— הפסקת מסחר —	
מ 22	102.2	
מ 23	96.5	
ש24	95.0	+.2
ש25	97.2	
ש26	96.0	
ש27	95.0	+.5
ש28	94.3	+.5
ש29	96.8	+1.0
ש30	100.9	+.7
ש31	99.5	+.1
חית 15	90.5	
32	92.0	
33	97.0	12.05
2	91.9	21 05
34 מ"ג	102.1	+.1
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 4.40%		
סד' 2501	154.9	
סד' 2502	152.2	
סד' 2503	147.4	
ק-602 תשואה 4.40%		
סד' 2504	146.8	
סד' 2505	141.2	
ק-603 תשואה 4.00%		
סד' 2506	137.0	
סד' 2507	132.3	
ק-604 תשואה 2.90%		
סד' 2508	105.1	
"ישנות"-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.03%		
7001	237.1	
7002	237.4	
ק-902 תשואה 6.92%		
7003	227.8	
7004	210.3	+1.3
ק-903 תשואה 6.90%		
7005	196.7	
ק-904 תשואה 6.99%		
7006	184.9	
ק-905 תשואה 6.99%		
7007	172.5	
7008	163.9	
ק-906 תשואה 6.61%		
7009	160.8	
ק-907 תשואה 7.00%		
7010	150.0	
ק-908 תשואה 6.99%		
7011	141.9	
7012	136.9	
ק-909 תשואה 6.93%		
7013	129.7	
ק-910 תשואה 6.99%		
7014	116.1	
ק-911 תשואה 6.99%		
7015	96.8	+1.1
7016	96.3	
7017	95.6	+1.1
7018	95.4	+1.1
7019	95.8	+1.1
7020	95.7	
7021	94.8	
7022	97.3	
ק-951 תשואה 7.06%		
7201	96.8	
7202	95.4	
7203	95.2	
7204	95.7	
7205	95.8	
"גלבוע" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.80%		
ש6101	12500.0	
ק-802 תשואה 2.06%		
ש6102	7579.0	
ק-803 תשואה 2.10%		
ש6103	6792.0	
ק-804 תשואה 2.10%		
ש6104	6265.0	
ש6105	5939.8	-1.0
ק-805 תשואה 2.18%		
ש6106	5783.0	
ש6107	5570.0	
ק-806 תשואה 2.17%		
ש6108	4040.0	
ש6109	3846.0	
ש6110	3782.0	
ק-807 תשואה 2.20%		
ש6111	3139.0	-23.0
ש6112	3048.0	
ק-808 תשואה 2.33%		
ש6113	2062.0	
ק-821 תשואה 3.10%		
ש6151	882.0	
ש6152	767.8	
ק-822 תשואה 3.88%		
ש6153	668.5	
ש6154	656.8	
ק-823 תשואה 2.83%		
ש6155	438.0	+4.2
ק-824 תשואה 3.00%		
ש6156	347.1	
ק-825 תשואה 3.00%		
ש6157	259.6	+2.4
ש6158	246.0	+2.2
ק-826 תשואה 3.02%		
6159	207.8	+2.2
ק-827 תשואה 3.01%		
6160	197.1	+1.9
6161	190.7	+1.8
ק-828 תשואה 3.03%		
6162	172.8	+2.4
ק-829 תשואה 2.99%		
6163	160.3	
6164	153.9	+1.2
ק-830 תשואה 3.00%		
6165	144.5	+1.6
ק-831 תשואה 3.04%		
6166	136.1	+2.5
6167	133.1	+2.4
6168	131.1	+2.3
ק-832 תשואה 3.05%		
סד' 6169	123.4	
ק-833 תשואה 3.01%		
6170	116.5	
ק-834 תשואה 3.00%		
6171	83.4	
6172	83.2	
ק-851 תשואה 2.99%		
6801	88.8	
85 מ"ש	287.0	+1.4
85 מ"ש	1263.0	-2.8
הדיור 84	95.0	
הדיור 85	400.0	

קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר הנפקה	מחיר פדיון	שם הקרן	מחיר הנפקה	מחיר פדיון
אב	3930.66	3674.15	הכוכב	96359.96	94535.52
אבוקה	30193.68	29895.10	לביא	10217.44	10177.32
אגוד	199.80	195.89	לקט	1483.24	1453.22
אדיר	1326.83	1302.42	לשם	789.99	774.11
אדום	1713.59	1681.02	מגוד	972.63	953.46
אופיר	1545.24	1514.99	מגנה	2776.60	2750
אור	417.95	409.20	מגור	202.67	199.78
אורון	160.06	156.80	מגן	2634.30	2609.6
אורלי	20934.37	20677.75	מגל	620.41	608.42
אורן	601.22	589.54	מור	1202.00	1185.20
אריאל	3011.47	2952.58	מורן	643.19	637.07
איילת	3841.06	3755.26	מנה	24519.18	23875.73
אירוס	4018.71	3929.97	מיתר	746.81	732.32
איתן	578.51	566.47	מעין	3095.50	3035.60
אלה	508.32	497.76	מעוז	663.02	650.45
אלומה	590.74	579.13	מצדה	821.30	805.45
ארז	670.35	657.63	מרגלית	1022.93	1003.25
אש	118.51	115.93	מרום	952.07	933.46
אשל	167.03	163.76	נגה	20685.24	20576.46
אתרוג	193.06	191.16	נוף	628.05	616.24
ברוש	1750.04	1716.44	נטע	381.19	373.62
ברק	382.11	374.70	ניל	4050.42	3990.94
ברק	388.54	380.80	סביון	439.52	430.87
ברקת	772.96	757.72	סגולה	121.70	119.30
גביש	1160.99	1138.33	סלע	820.93	804.65
גבע	851.26	838.57	סנונית	571.95	560.71
גורן	583.48	572.06	סער	616.75	604.93
גיא	7773.89	7658.66	ספיר	540.53	537.85
גיל	2234.35	2192.16	עדי	654.06	641.60
גלית	512.86	506.60	עדית	1702.53	1669.11
דובדבן	285.73	283.05	עדן	5855.71	5770.77
דוכיפת	547.53	536.77	עוגן	1203.46	1176.59
דולב	199.12	194.93	עינת	2048.42	2031.10
דורון	1240.85	1217.30	עפרוני	550.47	538.34
דוגן	221.22	216.96	ערמון	150.05	147.13
דליה	398.16	390.32	פאר	1242.73	1218.45
דרור	3355.99	3294.07	פז	541.81	531.02
דקל	280.63	275.14	צופית	532.97	522.49
הדס	29209.75	29094.95	צביר	848.76	830.54
הדר	403.86	395.91	צבעוני	6353.48	6263.15
הבית	2499.38	2444.80	צמרת	1525.60	1495.69
הוד	16011.07	15774.02	קלע	1726.22	1719.59
זיו	15229.69	15004.31	רונית	15576.23	15445.43
זמיר	674.62	661.63	רקפת	516.50	506.33
זהבית	136.35	133.34	רקיע	667.12	652.90
חרוב	111.34	110.86	רביב	639.34	626.80
חלמיש	566.05	554.94	רותם	849.35	828.74
חן	110.10	109.66	שירה	31938.40	31316.35
טופז	1204.64	1177.01	שגיא	69017.85	67665.71
טל	4067.11	4016.53	שחר	561.39	553.39
יובל	648.27	635.67	שקד	572.51	558.49
יהלום	1634.72	1603.82	שסף	164.48	161.21
יהודית	32882.44	32587.90	תאנה	175.47	174.68
יסמין	560.11	547.81	תבור	755.70	745.38
יונה	779.43	764.59	תדהר	369.54	367.70
כרמל	122.92	120.21	תהלה	96.72	94.60
כנרת	440.12	431.46	תירוש	411.77	406.74
כספית	635.64	629.09	תפוח	183.36	179.61
כרמל	119.11	116.69	תמר	179.01	177.70
כתר	917.63	899.69	תרשיש	1296.94	1271.43
להב	3454.41	3388.56	תשרי	383.57	378.07

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית בפק"מ 7-1 ימים או ריבית במרווח קבוע מה פריים הגבוה מבין השניים
בנק לאומי

טוב למדינה (ולבנקים) רע לתעשיה?

מאת דרור שרביט

המחשה נוספת של אי הזהות בין מצב הכלכלה למצב המשק והגופים הפועלים בו סיפקה שנת 1985: אף שישנה ביום הסכמה ציבורית די רחבה ששנת 1985 תיזכר כשנת המפנה בכלכלה הישראלית ושיפור חסר תקדים במצבה היחסי הנה מתברר כי דווקא שנה זו היתה „השנה הקשה ביותר בחומש האחרון", אליבא דישעיהו גביש, מנכ"ל „כור". לדעתו יצטרפו ודאי אנשי משק רבים אחרים.

השאלה היא האם המשק הישראלי לא יכול להציג במשואה אחת זהות בין מצבה הכלכלי של המדינה למצב העסקים והגופים הפועלים בה. בטווח הארוך נראה שלא תהיה בכך סתירה: הקטנת האינפלציה, איזון תקציבי ושיפור במאזן יתרות המט"ח של ישראל תורמים לרווחת הגופים הפרטיים הפועלים בה. אך, האם בטווח הקצר ישנו הכרח לעבור על גבו של הסקטור העיסקי ועל חשבונו כדי להשיג שיפור במצבה היחסי של המדינה?

בלי להיכנס לדיון במונח הטווח הקצר נראה שתקופת הייצוב של המשק הישראלי מתארכת יתר על המידה ופוערת סדקים קשים בסקטור העיסקי. „כור", „כלל" וגופים משקיים נוספים לא יוכלו להחזיק מעמד לאורך זמן ללא הבטחת רווחיות נאותה. השורה התחתונה בתוצאות העיסקיות של שני הגופים האלה מספרת את הקשיים איתם נאלצו להתמודד ב־1985: „כור" רשמה רווח של 18 מיליון דולר על מחזור הכנסות של כ־2 מיליארד דולר, „כלל" רשמה רווח של 3 מיליון דולר על מחזור הכנסות של כמיליארד דולר.

הקפאת מחירים ושערי ריבית גבוהים, הם רק שניים מהאמצעים שהפעילה המדיניות הכלכלית כדי להשיג ייצוב במשק. אלו פגעו באופן ישיר בסקטור העיסקי. הופעל גם קיצוץ חד בהזמנות הממשלתיות, בעיקר של מערכת הבטחון, צומצם הסיוע לענפי היצוא ויובשו מקורות ההון הממשלתיים ושל השוק החופשי. נראה שתוכנית הייצוב השתמשה במינון גבוה מדי בצעדים שעיקר פגיעתם היתה בסקטור העיסקי. ניתן היה, אולי, להשלים עם מינון כזה לזמן קצר, לנוכח מיגבלות ההתאמה של הסקטור הציבורי: ביקושיו אינם מצטמצמים במהירות, פיטורי כח אדם בו דורשים זמן ממושך וקל יותר לצנן את המשק והביקושים שמחוץ לממשלה. לא ניתן יהיה להמשיך וללחוץ בכיוון זה כדי לשמור על הייצוב. האם מישהו מעלה כיום על הדעת להעלות מחדש את שיעורי הריבית, כדי למנוע הרחבת אשראי המעודדת ביקושים? האם ניתן יהיה לייצב את השכר ברמה נמוכה, או להתעלם מהכחות הפועלים בתחום זה ולהשאיר לאנחת את הסקטור העיסקי? האם ניתן יהיה לסגת ממדיניות ההפשרה ההדרגתית של הקפאות המחירים? כמה זמן ניתן יהיה להקפיא את שער החליפין מול הדולר ללא יצירת תחליפים לפיחות או ביצוע פיחות ממשי?

שקיעת האינפלציה חשפה מחדלי ניהול וכשלונות כלכליים, שיתכן והיו גם בקונצרנים הגדולים, אך ספק אם המדינה תוכל להיות אדישה במשך תקופה ארוכה למצבם של גופים אלה. יכולתם להתקיים ולצמוח תספק, בסופו של דבר, את המענה האמיתי לבעיות הקשות במשק וצריך לאפשר להם לעשות זאת.

התוצאות העיסקיות של „כור" ו„כלל", המאפיינות את הסקטור התעשייתי כולו, מבליטות את הניגוד, לא רק בין הרעה במצבם לעומת המצב הכלכלי של המדינה, אלא גם את הרעת מצבם היחסי לעומת ענפים אחרים במשק. בולט במיוחד הניגוד בין הסקטור התעשייתי לסקטור הפיננסי. לסקטור התעשייתי ניתן לצרף גם את החקלאות, הבניה והתחבורה.

בעוד ששנת 1985 תיזכר כשנה הקשה ביותר לענפים אלה בחומש האחרון — היא תיזכר כשנה טובה לענפי הבנקים ולביטוח. בבנקים ובביטוח נרשם מפנה דראמטי, ואף כי מוקדם עדיין להעריך אם יהיה מתמשך וקבוע, הוא נבע, במידה מסויימת, מקשיי הסקטורים האחרים ותנאי הבונקזה בשוק הכספים. נראה שיש לייחס משקל גם לפעולות המקדימות שננקטו בשני הענפים האלה בשנים שקדמו ל־1985, המסבירים את התוצאות המשופרות שהושגו בהם. הבנקים וחברות הביטוח כבר עברו את השנים הקשות, והחל מ־1983 הספיקו לעבור תהליכי ייעול והתאמה שנשאו פירות ב־1985. אך, את התרומה העיקרית לשיפור במצבם סיפקה המדיניות הכלכלית: היא נתנה יתרון משמעותי למי שהיה קרוב לכספי ורשאי היה לגלגלו.

העיוות היחסי הזה בתוך הסקטור העיסקי דורש פתרון. אחת האפשרויות היא שימוש במדיניות הפיסקאלית של הממשלה. ספק, עם זאת, אם כלי זה אפקטיבי דיו לנוכח שיעורי המיסוי הגבוהים המוטלים במילא על הסקטור הפיננסי. הדרך העיקרית לפתרון העיוות הינה יצירת תנאים הולמים וסבירים לפעילות הסקטור העיסקי והפסקת ביצוע ההבראה הכלכלית על גבו.

רווחיות נמוכה לבנקים בהשוואה בינ"ל

בינו: בשל הלאמת שוק ההון ומיסוי גבוה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„הלאמת" שוק ההון בישראל ושיעורי מס גבוהים הם הגורמים העיקריים לרווחיות נמוכה של הבנקים בישראל בהשוואה לבנקים בעולם. כך עולה מהשוואת התוצאות העיסקיות של מערכת הבנקאות הישראלית ובנקים בעולם בסדר גודל דומה בשנת 1985, שערך הבנק הבינלאומי הראשון, ואשר הוצגה ע"י יו"ר הדירקטוריון של הבנק, צדיק בינו, ביום עיון באוניברסיטה העברית בירושלים.

בהשוואה נכללו תוצאות עסקיות של 6 בנקים מחו"ל: „סיטי קורפ", „מנופקשורס הנובר" „מרין מידלנד" בארה"ב, „קרדיט סוויס" „יוניון בנק סוויס" בשוויץ, ו„ברקליס בנק" בבריטניה, וכן תוצאות מאוחדות של חמשת הבנקים הגדולים בישראל (ראה טבלה).

מההשוואה עולה כי יחס הרווח ברוטו להון עצמי במערכת הבנקאות בישראל הוא בסדר גודל של היחס שנמצא בבנקים בעולם, כ־18 אחוז.

וחוקי המס בארץ גורמים להקטנה ברווח נטו ביחס להון עצמי בישראל, לעומת היחס המקובל בעולם. לאחר הפרשה למס עומד היחס של רווח נטו והון עצמי על 7.3 אחוזים בישראל, לעומת כ־11 אחוזים, בממוצע, בבנקים בחו"ל.

הרווח ברוטו ביחס למאזן בישראל, 0.6 אחוז, נמוך אף הוא בהשוואה ליחס זה בבנקים בחו"ל — 0.95 אחוז בממוצע ב־6 הבנקים שנכללו בהשוואה.

שיעורו הנמוך של הרווח ברוטו במאזן, מוסבר ע"י „הלאמה" למעשה של חלק ניכר מפעילות הבנקאית. בארץ, בה פועלים הבנקים, כצינור לגיוס הון עבור הממשלה או במתן אשראי מכוון בדרגות חופש מועטות.

בשקלון הנמוך של ההלוואות ביחס למאזן בישראל — 35 אחוז בלבד לעומת 75–60 אחוז בארה"ב ובבריטניה, נותן מושג על השיעור הנמוך של פעילות בנקאית „רגילה" בסך פעילות הבנקים. ואכן, הרווח בבנקים מושג על חלק קטן מהפעילות הבנקאית: פחות מ־5 אחוזים מסעיפי המאזן תורמים כ־55 אחוז מסך הרווחים הפיננסים של הבנקים.

שיעורי רווח של בנקים בישראל ובעולם

הבנק	רווח ברוטו למאזן	רווח ברוטו להון	רווח נטו להון
	(באחוזים)		
סיטי קורפ	0.98	22	12.8
מנופקטורס הנובר	0.78	16.8	11.5
מרין מידלנד	0.68	13.4	10.5
קרדיט סוויס	1.19	20.8	9.9
יוניון בנק סוויס	0.74	12.9	8.6
ברקליס בנק	1.3	25	13.6
ממוצע 6 בנקים בחו"ל	0.95	18.5	11
מערכת הבנקאות בישראל	0.6	18	7.3

משרד האוצר מתנגד לסייע להקמת כפר גמלאים באשדוד

צוות שרים עשוי לדון בתוכנית שיזם המשקיע א. לוי

מאת משה גבע

צוות שרים עשוי לדון בבקשתו של המשקיע מארה"ב ארווין לוי, להקים כפר גמלאים באשדוד, המיועד ליהודים אמריקאים. כך עולה מהצעה שהעלה שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי. כמוכר כצוות שיכלול את שרי הבינוי והשיכון, הבריאות, החקלאות, הקליטה, התיירות הפנים והאוצר.

לוי מבקש לחכור במינהל מקרקעי ישראל קרקע ללא מיכרז, ברצועת הים של רובע ט"ז באשדוד כדי להקים עליה את הכפר, בן כ־4000 יחידות דיור בהשקעה של 40 מיליון דולר. בבעלותו של לוי כמה כפרי גמלאים דומים בארה"ב, בעיקר במדינות „רצועת השמש" ופלורידה וקליפורניה. בדעתו לשווק את יחידות הדיור באשדוד ליהודים אמריקאים, על פי גיל הפרישה, באמצעות רשת השיווק שלו בארה"ב. מחיר היחידה יהיה בין 50 ל־60 אלף דולר. על פי התכנית ייבנה תחילה השלב הראשון שיכלול כ־500 יחידות דיור ושרותים קהילתיים.

מינהל מקרקעי ישראל ועיריית אשדוד תומכים בבקשתו של לוי שהונחה לפני מספר שנים על שולחנה של הוועדה לאישורי פטור ממכרזים. בביקורו האחרון באשדוד אף הביע פרס בפני ראש העירייה אריה אזולאי את עמדתו החיובית והבטיח להעלות את הנושא לדיון בממשלה.

ל„דבר" נודע כי אישור הפרויקט מתעכב בגלל התנגדות חריפה של האוצר. רמת הסובסידיה לפרויקט עפ"י תחשיבי האוצר, תעלה על 100 אחוז. זאת ועוד, קיים חשש שהגמלאים היהודים מארה"ב יהוו, במשך הזמן נטל על המערכת הסיעודית בארץ. זאת למרות הבטחתו של לוי להקים בית חולים גריאטרי במקום.

משרד האוצר מתנה את הסכמתו בהתחייבות מערכות הביטוח האמריקאיות לממן את הוצאות האשפוז של הגמלאים כאן.

דובר משרד האוצר אמר בתגובה לפניית „דבר" כי התנגדות משרדו היא מטעמים כלכליים טהורים.

האוצר:

תשלומי שכר הקטינו רווחיות היצוא

על דרישת התעשיינים מהממשלה לנקוט בפעולה להגדלת הרווחיות, משיבים באוצר כי אילמלא שילמו התעשיינים תוספות שכר ריאלית — רווחיות היצוא היתה היום עומדת על 13–14 אחוז.

ברקע לדיונים המתקיימים כיום במשרדים הכלכליים בשאלת עידוד היצוא, נמצאת מעין הנחייה של הפרופסורים האמריקאים — יועצי מזכיר המדינה, שאת בעיות היצוא יש לפתור בעיקר על ידי טיפול בשער החליפין ופיחות. שינוי שער החליפין עובר בסתירה למרכיב המרכזי של התכנית לייצוב המשק — הקפאת שער החליפין.

בינתיים בוחן האוצר „תחליפי פיחות": צמצום עלויות הייצור. פעולה אחת, במישור זה, הוזלת הדלקים, כבר בוצעה. אפשרות נוספת שנשקלת אם תשולם תוספת יוקר של 5–6 אחוזים, היא, שהאוצר יפריש סך של 140 מליון דולר להפחתת דמי הבטוח הלאומי של המעבידים ב־4 אחוזים. הפחתה זו תקטין עלויות ב־3.1 אחוזים. גם אם ינקוט האוצר בצעד זה עדיין יגדלו עלויות הייצור בגד השכר ב־2–1 אחוזים נוספים. בשלב זה אין נוקבים בצעדים מפורשים כיצד לקזז עלות נוספת זו.

באוצר מדברים על אפשרות להקדים חשיפה של שורת מוצרים, שנועדה במקורה להתבצע בינואר 1987 — תאריך התואם הסכמי הכניסה עם השוק האירופי המשותף. הקדמת החשיפה תביא לירידה של 1.25 עד 1.5 אחוז במדד המחירים לצרכן ותקזז את יתרת עלויות תוספת היוקר ליצואנים וכך תשמור על רווחיות היצוא.

סגן שר האוצר עדי אמוראי אמר אתמול, כי „בסקטור העסקי אין בעיה, בוודאי לא עד אוקטובר". הוא טען כי הסקטור העסקי שילם תוספות שכר משמעותיות, תקופה כי בענף האלקטרוניקה „ניתנו תוספות שכר גדולות במיוחד, שאינן מתיישבות עם הטענות על קשיי הענף. „תוספות השכר לא ניתנו לעובדים החלשים במשק" — אמר סגן שר האוצר. סגן שר האוצר רמז כי התעשיינים התרגלו לקבל בעבר „ביטוח" לרווחיות יצואם ועל כן ניהול המפעלים לא תאם בהכרח את מצבם האובייקטיבי.

נסיונות לטיפול בשיפור רווחיות היצוא, נעשו גם על ידי השר אריאל שרון, שיזם פגישה עם ראש הממשלה בעניין זה וגם על ידי שר הכלכלה גד יעקבי שהגיש הצעותיו.

הדאגה להתפתחות היצוא משתקפת גם בהצעות שהועלו בנפרד על ידי משרד התעשיה והמסחר ועל ידי משרד הכלכלה והתכנון. להצעות אלו מתנגד, עד כה, משרד האוצר.

גידול של 10% בפדיון קו־אופ ברבעון הראשון

מאת משה גבע

הפדיון של רשת הקו־אופ גדל ברבעון הראשון של השנה ב־10 אחוזים בהתאמה והגיע ל־45 מיליון דולר, כאשר הממוצע החודשי של הפדיון הסתכם ב־18 מיליון דולר. על כך מסר מנכ"ל הקו־אופ בני גאון, באסיפת המורשה של הרשת לרגל בחירת המנהלה החדשה.

החלוקה הענפית של המכירות היא: מוצרי מכולת — 65 אחוז, ירקות — 13 אחוז בשר — 18 אחוז, לא מזון — 4 אחוזים. יצויין כי הפדיון מהמכירות בתחום שאינו מזון הוכפל לעומת הרבעון הראשון אשתקד. כמו כן גדלה גם מכירת הבשר. שני ענפים אלה נוגסים בהתמדה בהמכירות בענף מוצרי המכולת. זאת בעיקר עקב הקמתם השנה של שתי חנויות „הדפר שוק" חדשות בבת־ים ובאשקלון.

עוד מסר גאון כי ברבעון הבא צפוי הפדיון לגדול ב־5 אחוזים בהתאמה. בארבע השנים האחרונות השקיעה הרשת 25 מיליון דולר בפיתוח. בתוך כך הוקם מפעל לייצור רהיטי הסניפים והושקעו 2 מיליון דולר בשיפוץ מתקן הבשר.

מספר העובדים גדל בתקופה האמורה ב־400 עם התפתחותם של הסניפים, עם זאת עלה הפריון לעובד ב־8 אחוזים. נציגי העובדים במו"מ הציעו שהנהלת הקו־אופ תקדם את עובדיה בהתאם לעליית פריונם ולא בהתאם לוותק.

בין השינויים שהוכנסו לאחרונה בתפעול הרשת: ארגון מחדש של צוות הניהול כשבמרכזו מגמת הצעדה, מיחשוב הסניפים המרכזיים ואגפי הניהול השונים — המאפשר מעקב אחר תוצאות הרווח וההפסד של כל אחד מהסניפים ושיטת הדרכה דו־שבועית שהועתקה מהרשת האנגלית „מרכס אנד ספנסר".

הצעה חדשה של „צים" לפריקת פחם — לשרים

עיתוי ההצעה, לאחר פסיקת גפני, מעורר ביקורת

מאת יוסף מיכלסקי

חברת „צים" הגישה לשרים בממשלה ולגורמים אחרים הקשורים בנושא פריקת הפחם לתחנת הכח החדשה בזיקים תזכיר־בקשה, לעכב למשך שלושה חודשים את מימוש התוכנית לפיתוח רציף 9 בנמל אשדוד כרציף הפחם ומערכות אחרות הקשורות בתוכנית זו.

„צים" מבקשת פסק זמן זה על מנת לאפשר בחינת הצעתה להוביל את הפחם המיועד לתחנה החדשה בדרום למסוף הפחם בחדרה, להגדיל במקצת כושר תפוקתו וממנו להוביל בדוברות את הפחם לדרום. פתרון זה, לדעת „צים", זול בהרבה מההצעה שאושרה (פתרון רציף 9), מאפשר גמישות אופרטיבית בתחום הפיננסי והתפעולי וביטחת תעסוקה לאניות החברה, שלא יוכלו לעגון ליד רציף 9.

נושא הובלת הפחם ופריקתו בתחנת הכח החדשה הנבנית בדרום העסיק בעבר ועדות ממשלתיות רבות אשר בחנו חמש חלופות. רשות הנמלים תמכה בבניית נמל פחם גדול צפונית מהנמל הקיים באשדוד בהשקעה שנאמדה בכ־280 מיליון דולרים. לתוכנית זו התנגדו גורמים ממשלתיים וציבוריים, והוטל על ועדה בראשות ארנון גפני להכריע בין החלופות המוצעות. „ועדת גפני" הכריעה בעד החלופה הזולה ביותר מבין אלו שעמדו בפניה, המסתכמת בהשקעה של כ־46 מיליון דולר, מזה השקעה של כ־25 מיליון דולר בפיתוח רציף 9 בנמל אשדוד. השקעה זו היתה נדרשת בלאו הכי על מנת לקלוט מטעני תפזורת, ושאר ההשקעה במערכות אחרות כגון שלוחות רכבת.

„ועדת גפני" הגישה את המלצותיה לממשלה בדצמבר 1985, לכל הגורמים נתנה אפשרות להעלות את הצעותיהם ומועד הגשת הדו"ח הסופי היה ידוע לכל. למרות זאת מצאה „צים" לנכון להעלות את ההצעה החדשה רק עתה, באיחור של כחצי שנה לפחות. לשאלת סופר „דבר", השיבו ב„צים", כי „כל עוד לא היו ידועות מסקנות „ועדת גפני" לא היה מקום להציג פתרונות אחרים". הדבר תמוה המעלה שאלות לגבי הדרך בה נוקטים גופים ממלכתיים על מנת לקדם את ענייניהם, ולגבי סוג המידע שהם מעבירים למקבלי ההחלטות או מונעים מהם. בתזכירה טוענת „צים" ש„ועדת גפני" לא לקחה בחשבון את צי האניות בבעלות ישראלית בו הושקע הון רב והמיועד לשמוש מדינת ישראל ואת מחירי הדלק הנמוכים והתחזיות לעתיד המחייבות לתת משקל יותר לזמניות הפתרון.

לדעת „צים", במסוף חדרה ניתן לעבוד בממוצע כ־272 ימים בשנה (לאחר הפחתת שבתות וחגים וכ־30 ימי סערה) ועם הפעלת תחנת הכח החדשה בזיקים יהיה צורך להביא כ־2.5 מליון טון פחם בנוסף ל־3.2 מליון טון פחם בשנה המובאים היום לתחנת הכח בחדרה. ניתן לפרוק את הכמות הכוללת של הפחם, כ־5.7 מליון טון בשנה, תוך ניצול 75 אחוז של כושר המסוף הקיים, אך יהיה צורך להתקין מסוע קצר נוסף ליד שני העגורנים הקיימים. תידרשנה 4 דוברות בעלות הנעה עצמית (3 לעבודה ו־1 בעתודה) כדי להוביל את הפחם לדרום. „צים" מפרטת את היתרונות הטמונות בתוכניתה כדלקמן:

- השקעה מינימלית במתקנים וסה"כ עלות הובלה עד למצבור הפחם בזיקים תהיה נמוכה מהחלופות האחרות. (ב„צים" אין נוקבים בשיעור ההשקעה אך רומזים שהיא תהיה פחות ממחצית, ואולי אף פחות משליש מההשקעה בסך 46 מליון דולר, המלצת ועדת גפני) בעיקר בגלל חכירת דוברות והתקשרות עם קבלני מישנה במקום השקעה בדוברות וציוד לפריקת פחם והכלתו.
- המערכת תוכל להגיב בגמישות לשינויים בכמויות ולדרישות ואילוצים בלתי צפויים.
- עלות הפריקה לטון פחם, בחלופה זו, תהיה זולה, כיוון שההשקעה תתחלק על כמות הפחם שתובא לשתי התחנות, לא ידרשו השקעות בשלב הראשון והמערכת תהיה מוכנה תוך זמן קצר יחסית.
- הפתרון משחרר מתלות בגורמים אחרים וביחסי עבודה בנמלי הארץ. המערכת בחדרה מאפשרת פריקת הפחם הנוסף שידרש לתעשיה. אם יווצר בעתיד פער גדול בין מחירי הדלק למחירי הפחם ותחנות הכח יעברו לדלק נוזלי ההשקעה בחלופות האחרונות לא תבוא לידי ניצול.
- קבלת הצעת „צים" תאפשר לנצל את שירותיה של אנית הפחם „עטרה" בת 166.000 אלף טון, כמו האוניה „פטריה" (שתי אניות אחיות) אשר הוחכרה לחברת הפחם הלאומית והיא מובילה פחם לחדרה.

סופר „דבר" מציין שהבטחת תעסוקה לאניה „עטרה" וגם לאניה „פטריה" מעסיקה מאוד את חברת „צים". החברה רכשה אופציה להזמנת שתי האניות מהשותפים מרידור־ברנר, במחיר של כמה מליוני דולרים ועיסקה זו התבררה כאחת הגרועות בתולדות החברה. האניות הוזמנו בעת שמחירי הבניה של אניות היו בשיא, ונרכשו במחיר של 56 מליון דולר לאחת. כעבור זמן קצר ירדו המחירים בעולם בעשרות אחוזים.

לפני רכישת האופציה הובטח ל„צים" כי תזכה בחוזה הובלה לטווח ארוך לשתי האניות, ויו"ר דירקטוריון חברת החשמל דאז, דוד שיפמן ז"ל, קבע שרק אניות מסוג ומגודל כזה יזכו בחוזה. בדיעבד נחתם עם „צים" חוזה חכירה לאניה אחת בלבד, וגם חוזה זה אינו מבטיח לחברה רווח. מחוסר תעסוקה, הוחכרה „עטרה" למשך שנתיים לגורם זר במחירי הפסד גדולים.

נמשכת ירידת מחירי הסוכר

ירידות חזקות מאוד במחירי הסוכר היו במהלך השבוע האחרון. ירידת מחירי הסוכר נמשכת, למעשה, שבועיים והיא תוצאה ישירה של היבולים הגדולים והצפויים העונה. על פי הדו"חות שמגיעים מאזורי גידולי סלק הסוכר במזרח ובמערב אירופה ומוקדי גידול קני־הסוכר באיזור הים הקריבי ובאוקיאנוס השקט, היבולים יעלו מאוד, ושוב יווצרו עודפים גדולים וזה בתקופה שצריכת הסוכר בירידה. ההתפתחויות הללו הקטינו את הביקוש הצרכני לסוכר ויצרו היצעים השקעתיים וכתוצאה מכך המחירים ירדו.

ירידות חזקות היו גם במחירי החיטה התירס. הירידה במחירי הדגן בארה"ב היא תוצאה ישירה של יבולי החיטה הגדולים הצפויים העונה. למרות אסון הכור בצ'רנוביל מצפים לעליה ביבולי החיטה בעולם כולו ל־525 מיליון טונות, 15 מיליון טון יותר מאשר בשנת 1985. גם בשוק החיטה נוצרו היצעים השקעתיים וגם בו ירדו המחירים. במחירי התירס ירידות המחירים הן בגלל עודפים עצומים ביבולים.

ירידות חלו גם במחירי הקפה בגלל התקדמות יפה של שתילי הקפה בברזיל — איזור גידול הקפה הגדול בעולם. בגלל מזג האוויר הנעים באיזור דרום ברזיל יבולי הקפה השנה עשויים להגיע לשיא חדש.

ירידה גם במחירי הנחושת במהלך השבוע. מתברר שהביקוש התעשייתי לנחושת נמוך למדי וזאת בניגוד למשלוחי הנחושת הגדולים שמגיעים לשווקים. עם זאת, התבקרו ירידות המחירים השבוע בתה בעל איכות ירודה ובינונית, אותו סוג תה שנקלט בדרך כלל על ידי התעשיה. הביקוש לתה בעל איכות גבוהה אשר הולך ישר לצרכנים עדיין יציב, לפחות, בבריטניה ועקב כך המחירים לא ירדו.

למעשה, רק מחירי הסויה והקאקאו עלו השבוע במקצת וזאת בעיקר, בשל סיבות טכניות.

עליות חדות במחירי המתכות

עליות חזקות במחירי המתכות למיניהן כשרק מחירים של הנחושת והזהב ירדו. העליה בביקוש למתכות בסיסיות משקפת ככל הנראה את העליה המסתמנת בפעילות התעשייתית בעולם, שכן, מדובר בביקושים חזקים בארה"ב, מערב אירופה והמזרח הרחוק במהלך השבוע. הביקוש הרב ביותר היה לעופרת ולאבץ בעיקר על ידי תעשיות הרכב בעולם. הביקושים הללו העלו מאוד את מחירי שתי המתכות הללו ובמיוחד את מחיר האבץ אשר עלה ביותר משישה אחוזים במהלך השבוע. ביקושים חזקים היו גם לאלומיניום ולניקל. זה האחרון על ידי תעשיות מטאלורגיות במערב גרמניה, דרום קוריאה וארה"ב.

בניגוד לביקושים למתכות הללו היה הביקוש לנחושת ירוד, שכן הביקושים החזקים לנחושת של השבועיים האחרונים נבלמו במקצת והמחירים שוב בירידה.

ביקוש תעשייתי רב גם למתכת הכסף ומחירו עלה אך בניגוד לירידה בביקוש לזהב ולכן מחירו ירד. הביקושים לזהב ירדו בשל העליה בשער הדולר מה שהקטין את הביקוש ההשקעתי בתקופה שהביקוש התעשייתי למתכת היהוכה נמוך למדי.

בשוק הנפט מגמות מעורבות למדי שכן הביקושים הצרכניים המוגדלים של השבוע האחרון בארה"ב נבלמו והשוק איבד כיוון.

בעקבות הירידה בביקוש לנפט בארה"ב והמשך המשלוחים הגדולים מן המדינות המפיקות הנפט, מחיר הנפט מסוג ברנט ירד וכן ירד מחירו של הבנזין. כפי שאפשר לראות בטבלה המחיר של נפט מסוג דובאי לא ירד שכן היה ביקוש לסוג נפט זה הודות למבנה הכימי שלו — תכולה גפריתית גבוהה.

עליה במחיר הסולר בעולם כי מזג האוויר באירופה ובארה"ב קריר למדי למרות שהחורף כבר מאחורינו מזמן, אנו בעיצומו של האביב והקיץ לפחות בבחינה כרונולוגית בפתח. לכן הביקוש לסולר הוא חריג לתקופה זו של השנה וככל הנראה חוששים ממחסור, שכן החברות לא הכינו מלאים מתאימים. סוחרים רבים אוגרים סולר ועקב כך יש עליות מחירים.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | „דבר" ראשון בבוקר

דירות למכירה 1300

דירות מרוהטות 1900

עסקים 2000

משרדים 2500

הצעות עבודה 3000

מכוניות 4000

מציעים למכירה 5008

רוצים לקנות 5010

מקררים 5018

הלוואות 5100

ריפוי והרזיה 5170

נקיון ואחזקה

נרשמו לנישואין

שדוכים

הכרויות

שוק המציאות

עיריית תל־אביב־יפו
מינהל החינוך הנוער והתרבות
דרושים
לשנת הפעילות תשמ"ז
מרכזי שבט צופים
רכזי הדרכה ומדריכים
(אפשרות להשתלב במפעלי הקיץ)
פרטים במחלקה לצופים ותנועות נוער
טלפון: 438258 / 438767

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

חדשות חדשות חדשות חדשות חדשות חדשות חדשות חדשות

בג"ץ מצווה על סמנכ"ל משרד הבטחון לנמק:

מדוע מפנה מש' הבטחון נכים רק לחברת „גפיים" שבבעלותו?

מאת נתן רועי,

בית המשפט הגבוה לצדק הוציא בימים האחרונים צו על תנאי נגד סגן המנהל הכללי של משרד הבטחון - אריה פינק, המשמש גם כראש אגף השיקום, כדי שינמק מדוע הורה לנכי צה"ל לא להעדיף את חברת „אשר", המייצרת אבזרים לנכים, אלא רק את חברת „גפיים", שהוא חבר הדירקטוריון שלה. תשובת משרד הבטחון תינתן בעוד 45 יום.

הצו על תנאי שהוצא נגד אריה פינק מורה לו לנמק מדוע לא יימנע מלהפלות לרעה את חברת „אשר אורטופדיה מתקדמת בע"מ".

בעתירתה קובלת חברת „אשר" – באמצעות המשפטן בנציון בליק מתל־אביב – כי אגף השיקום הורה לרופאי הלשכות להפנות את נכי צה"ל ל„גפיים" – חברה בבעלות משרד הבטחון, וכן הוטלה על „אשר" הגבלה בקביעת מחירים, מתוך מטרה לגרום לה נזק כלכלי.

חברת „אשר־אורטופדיה" הוקמה לפני חודשים אחדים על ידי טכנאים ומומחים בתחום הטכנאות האורטופדית, שפרשו מחברת „גפיים". במשרד הבטחון, טוענים העותרים, חשו שהחברה החדשה מאיימת על החברה שבבעלות המשרד והורו ללשכות השיקום להפנות את נכי צה"ל רק לחברה של משרד הבטחון.

הוראה זאת, מוסיפים העותרים, נוגדת החלטת בג"ץ קודמת, משנת 1985, שאסרה על אפליה כזאת.

נכי צה"ל רשאים לבחור לעצמם את המוסר המוסמך שיטפל בהם, מטעימים העותרים ב„אשר", אך מכיוון שלא כולם מודעים לכך, הם מופנים לחברת „גפיים".

בעתירה לבג"ץ נטען עוד, כי ראש אגף השיקום וסמנכ"ל משרד הבטחון אריה פינק והרופא הראשי חברים במועצת המנהלים של חברת „גפיים", ומכיוון שיש להם נגיעה אישית בעניין, זו הסיבה שהם מעדיפים את חברת „גפיים".

בחברותם במועצת המנהלים של „גפיים" יש משום ניגוד אינטרסים, נאמר בעתירת אנשי „אשר".

למשטרה מידע חדש בפרשות רצח חיים עמר ומאיה זינגר

(עו). - המשטרה השיגה מידע חדש, העשוי לשפוך אור על פרשת רצח האסיר חיים עמר, שנרצח למוות בחצות ליל שביעי של פסח, בצור שלום, בהיותו בחופשת חג.

דברים אלה גילה אתמול באיכות המשטרה, בבית־משפט השלום בחיפה, בהליך הארכת מעצרם של יהודה קדדור, בן 33, מעכו, ויוסף בסם, בן 30, מצור שלום.

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר נתן את הסכמתו להאריך זו הפעם השלישית את מעצר החשודים, העצורים כבר כחודש ימים.

באיכות המשטרה טען בבית־המשפט, כי בימים האחרונים הגיעו לידי המשטרה ידיעות חדשות בפרשה זאת.

לטענת המשטרה, כבר יש בידי החוקרים ראיות לכאורה הקושרות את החשודים לביצוע העבירה.

באיכות המשטרה העסים בבית־המשפט, כי החקירה מסועפת ומורכבת, והציג בפני השופט עמירב רנד תזכיר חקירה חסוי.

השופט ציווה להאריך את מעצרו של כל אחד משני החשודים ב־10 ימים לחקירה, כדי לאפשר למשטרה להשלים פעולות המתחייבות מהמידע שהגיע לידיה.

בכיוון חשוד עיקרי

משטרת ירושלים קיבלה בשבועות האחרונים מידע חדש בקשר לפרשת הנערה מאיה זינגר, שנרצחה לפני שלוש שנים בירושלים.

מידע ראשוני נמסר למשטרה לפני חודש, ולפני שבוע נמסר מידע נוסף, שחיזק את קודמו. כעת נמצא המידע בבדיקה מעמיקה, כדי לבחון את טיבו. המידע מעלה כיוון חדש לגבי החקירה, כיוון שלא נבדק עד כה, ולפיו מדובר בחשוד עיקרי במעשה. עד כה, לא נעצר איש בקשר לרצח אכזרי זה.

מקורות במשטרה מתייחסים למידע בזהירות, והם הבהירו, כי מעצרים יבוצעו רק לאחר שהמידע ייבדק בדקדקנות ויימצא נכון.

הנערה מאיה זינגר נמצאה בחורשה ליד בית „החולים הדסה עין כרם", כשהיא סובלת מכוויות חמורות. שלושה ימים שכבה על ערש דווי, ובמהלכם לא מסרה לחוקרי המשטרה פרטים על זהותו של האיש שתקף אותה. לבסוף מתה.

במהלך החקירה, נעצרו שני חשודים מירושלים, שאחד מהם הכיר את הנרצחת, אולם השניים שוחררו לאחר שבועות מספר, משום שלא נמצאו ראיות מבוססות נגדם. מאז נכנסה החקירה, לבעסה, למבוי סתום.

בעקבות פסיקה עקרונית של ביה"ד לעבודה

חברות הספנות ישלמו לאיגוד קציני הים מיליוני דולרים

מאת יהב מיכאלי,
כתב „דבר"

בית הדין הארצי לעבודה בירושלים הוציא השבוע פסק דין עקרוני, הקובע שאסור לבורר להוציא פסק דין שני המבטל את פסק הדין הראשון שהוציא.

הפרשה נוגעת למחלוקת בין חברות הספנות לבין איגוד קציני הים ולפי הכרעת בית הדין, תיאלצנה חברות הספנות להוציא [illegible] מיליון דולר לשנה, מאז שנת 1982 – לטובת קציני הים.

תחילת הפרשה בעקבות מחלוקת שנתגלעה בין חברת „צים" לבין איגוד קציני הים בעניין חישוב התשלום בעד שבתות וחגים שבהם משרתים הקצינים באניות.

המחלוקת הועברה אז להכרעת בורר, אליעזר מולק וזכור במועצת פועלי חיפה לשעבר, וכיום ראש החבל הימי לישראל, והוא פסק לטובת קציני הים.

כשנה לאחר מכן, פנה בא כוחה של „צים" אל הבורר וביקש ממנו [illegible], לפסק הדין שהוציא. אליעזר מולק זימן ישיבה נוספת, בהשתתפות הצדדים, שמע שוב את טענותיהם ופסק שנית, שאין באפשרותו להסיק כל מסקנות מחייבות בנדון, תביעת איגוד הקצינים [illegible] לבוררות מהדש.

האיגוד, שראה בפסק הדין השני ביטול של פסק הדין הראשון, הגיש לבית הדין לעבודה בחיפה – באמצעות עורך הדין ישראל גיל – תביעה לביטול הפסק השני ואישור הפסק הראשון.

בית הדין בחיפה הכריע לטובת הקצינים. בציינו כי „אף אם טעה הבורר בדבר פירוש או בשיקול דעת, אין בכך [illegible] לבטל את הכרעתו, וכי [illegible] בורר או שופט את מלאכתו – שוב אינו מוסמך לגעת באותו עניין, מלבד תיקון טעות סופר או [illegible]".

„הפסק הראשון, על ברעיו ועל קרבו, [illegible] אין כלום, הינו שלם על עצמו, ולפי לשונו הוא ברור והחלטי". [illegible] לכל [illegible] שבתות באניה". [illegible].

חברת „צים" ערערה על פסק הדין הזה בבית הדין הארצי לעבודה, אולם השבוע דחו השופטים את ערעור „צים" והייבו אותה גם בתשלום הוצאות הכספים לאיגוד.

ה„שנור" שגשג בין רבבות החוגגים בהילולת מירון

נטורי־קרתא העלו באש, כמנהגם, דגלי־לאום

(עו). – חגיגות ל"ג בעומר במירון התקיימו גם השנה בקהל מאות אלפים מכל רחבי הארץ, מכל העדות והזרמים. עד לצהרי יום ג' ביקרו באתר 150,000 איש ותנועת החוגגים לקבר נמשכה אתמול ללא הפוגה כמעט.

לפנות ערב החלו רבים מן המבקרים את דרכם חזרה לבתיהם ובתחנות ההסעה השתרכו תורים ארוכים. חברת „אגד" הפעילה אתמול צי אוטובוסים גדול בתקווה לעמוד במבצע ההסעה ממירון, שהוא הגדול ביותר שהיא נדרשת לבצע במהלך השנה.

טקסי „החלקה" התחילו בשעה עשר בבוקר: השתתפו בהם עשרות ילדים בני 3, שהגיעו בלוויית הוריהם.

מזג האוויר החם ששרר במירון לא הקל על החוגגים: אנשי מד"א הקימו במקום בית־חולים־שדה, שבו היו 7 אמבולנסים, 2 ניידות לטיפול נמרץ, שני רופאים ו־33 חובשים, רובם מתנדבים. הם טיפלו בכ־250 מקרים של התעלפויות, חבלות קלות ומחושים שונים, ושמונה מהפונים הועברו, לשם המשך הטיפול, לבית־החולים בצפת.

המשטרה טיפלה אף היא בכמה מקרים קלים של קטטות, גניבות וכדומה. עיקר הכוח המשטרתי עסק בבעיות תנועה, ובלשים נוספים סיירו בין החוגגים וניסו למנוע מקרי כייסות.

אנשי המשטרה אמרו, כי למבקר במירון נראה השנה, כי תופעת ה„שנור" תפסה מקום נכבד מאוד באירועי החג וכי היא משמשת „מקור פרנסה" למאות בני אדם. כמעט אין מוסד תורני שלא שלח את נציגיו להתרים את החוגגים במירון. ואלה, אמרו אנשי המשטרה, לא איכזבו ותרמו ביד רחבה ביותר.

במשטרה סבורים, כי כמה מהמתרימים אינם מייצגים מוסד או גוף כלשהם והם מנצלים את תמימותם של האנשים, מופיעים באתר לבושים כרבנים ומציעים לציבור ברכה, תמורת שקל וחצי. רבים מתפתים ומשלמים כסף תמורת ברכתו של נוכל, שספק אם הוא יודע פרק בתורה.

המשטרה לא פעלה נגד אנשים אלה, עקב חוסר ראיות, אולם ביקשה את הציבור להגביר את עירנותו ולא להתפתות לכל אדם המציג עצמו כרב או כמתרים לישיבות.

שלא כבשנים עברו, לא הורגש השנה במירון מחסור במים. משרד הדתות התקין השנה מיכלי מים לאורך המסלול העולה לקבר רשב"י ובכך ייתכן שמנע מהחוגגים לבזבז את כספם על משקאות, הנמכרים באתר במחירים מופקעים.

גם מס הכנסה בין החוגגים

גם אנשי מס ההכנסה ומס הערך המוסף נראו השנה בין חוגגי מירון, אך לא כדי לשבש את השמחה, הם הסתפקו לפי שעה בתצפיות, במעקב וברישומים שונים, שאותם יאמתו במשרדים השונים. ההערכה היא, כי סוחר ממוצע משלשל לכיסו ממכירות במירון כ־10,000 ש"ח. העסק הרווחי ביותר הוא ממכר נרות ותשמישי קדושה וכמובן, משקאות קרים.

בת זבולוני, סופר „דבר" בירושלים מוסר, כי 38 דגלי לאום, כמניין שנות המדינה, העלו אנשי נטורי־קרתא בירושלים על אש המדורות המסורתיות של ל"ג בעומר בעיר.

סופר „דבר" היה עד ראייה לשריפת הדגל הראשון, ששימש כאות לשריפת דגלי הלאום על ה„אוטו־דה־פה" של נטורי קרתא. ברחבת „בתי אונגרן" הקימו הנטורים במה גבוהה, בת 3 קומות, ששימשה למדורה המרכזית בעיר. על הבמה, שהיתה עשויה מצמיגים ועצים, הונף והועלה בלהבות דגל ענק של המדינה, לעיני קהל הצופים, שביניהם היו גם תיירים לא יהודים.

הסקרנים שנקבצו במקום, ביניהם גם לא חרדים, לא הגיבו על שריפת דגל המדינה, להוציא תיירים לא־יהודים מפינלנד, שגינו בחריפות את המעשה הוונדאלי.

יש להדגיש, כי רחבת „בתי אונגרן" ידועה כמקום מועד לפורענויות, והרף זה לא היה בשטח אף שוטר או איש משמר הגבול.

השנה, בגלל העדרו של אחד מראשי נטורי קרתא, שיצא לפני שבוע בשליחות לחו"ל, לא נערכו טקסים רשמיים בעת שריפת דגלי המדינה. במקומות שונים בעיר נעשה הדבר בצורה אקראית, על־ידי תינוקות של בית רבן ותלמידי ישיבות חרדיות קיצוניות, שבאו מצויידים בדגלים ובדגלונים, שאותם הסתירו מתחת ללבושם הארוך, ומדי פעם היו שולפים אותם ומשליכים אותם למדורות האש, לקול שמחה וצהלה, תשואות סוערות, שירת „בר יוחאי נמשחת אשריך" וקריאות גנאי ל„מדינה הציונית".

ד"ר רוזנברג הציג עקרונות שיטתו החדישה לריפוי הסרטן

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

בארה"ב מתים מדי שנה 500,000 איש ממחלת הסרטן, ולגבי הכרישית מהם הוכח בוודאות שמחלתם נגרמה על־ידי עישון סיגריות. כל אדם רביעי בארה"ב מפתח מחלה סרטנית וכל אדם שישי צפוי למוות, אם לא תימצא שיטה מוצלחת יותר לטיפול במחלה המאיימת – דברים אלה [illegible] ד"ר סטיבן רוזנברג, שעמד בראש צוות הרופאים שניתחו את נשיא ארה"ב רונלד רייגן, לאחר שהתגלה [illegible].

ד"ר סטיבן רוזנברג שהוכתר שלשום בתואר דוקטור לפילוסופיה של אוניברסיטת בן־גוריון, עומד בראש היחידה הכירורגית במכון הלאומי לחקר הסרטן בארה"ב.

בשנים האחרונות, פיתח ד"ר רוזנברג שיטה חדשנית לטיפול במחלת הסרטן, שעיקרה ניצול הסגולות האנטי־סרטניות של תאי הדם הלבנים הפעילים, המצויים בגוף כטבע – ביחוד אלה הפועלים במערכת החיסונית – „ציוד הריסת תאים סרטניים".

„שיטה חדשה זאת מעניקה תקווה מחודשת לחולים שלגביהם אפסו כל הסיכויים להירפא בטיפול בשיטות הקונבנציונאליות, כגון ניתוחים, הקרנות וכימותרפיה". אמר אתמול ד"ר רוזנברג, במסיבת עיתונאים שקיים במלון „נאות מדבר" בבאר שבע.

סטיבן רוזנברג סיפר, כי עד כה טופלו באמצעות שיטתו 55 חולים. שב־21 מהם חלה [illegible] בגופם.

[illegible] „בעקבות פרסום המחקר, בדצמבר 1985", סיפר לכתבים ד"ר רוזנברג, „קיבלתי בידי יום ביומו 1,000 פניות מחולים נואשים, שביקשו לעבור טיפול בשיטה זאת. אולם עקב מספר הקליטה המוגבל במכון, אין אנו מטפלים [illegible] אלא בשישה חולים בשבוע".

בתשובה לשאלת סופר „דבר", העריך ד"ר סטיבן רוזנברג, כי את שיטת הריפוי החדשה כולה ניתן יהיה ליישם בדרך הכלל רק בעוד שנים אחדות, לאחר שיפשטו שיטות הריפוי ויופחת שיעור הרעל הכרוך בהן לגופו של החולה.

„יום הילד העולה" בכנסת

מאת יקיר צור,
סופר „דבר", בירושלים

כ־500 ילדים עולים, מאתיופיה, מבריה"מ, מאירופה ומאמריקה ישתתפו היום בטקס חגיגי שיתקיים בכנסת, לציון „יום הילד העולה".

הטקס ייערך במסגרת אירועי „שבוע הילד בישראל", בחסות רעיית נשיא המדינה אורה הרצוג.

„יום הילד העולה", מאורגן על ידי המחלקה לקליטה חברתית במשרד הקליטה ומטרתו להדגיש בתודעת הציבור ובתודעת הילדים הישראלים את חשיבות המשימה הכרוכה בקליטתם של ילדים עולים ובסיוע להם להשתלב בלימודים ובחברה.

הילדים העולים יגישו ליו"ר הכנסת שי – אלבום ציורים מעשי ידיהם. הם יסיירו במשכן הכנסת, ויקבלו הסברים על פעילות הבית.

לאחר הביקור בכנסת, ייצאו הילדים לסיור על חומות העיר העתיקה ויתארחו ב„ברכה עמים לנוער".

רופאי ביה"ח בעמק קיבלו מינוי אקדמי

מאת יצחק מרידור,
סופר „דבר"

מינויים אקדמיים הוענקו בימים אלה לרופאים מבית החולים המרכזי לעמק של קופ"ח בעפולה, מטעם בית־הספר לרפואה בחיפה.

ד"ר הנרי צוקרמן, מנהל מחלקת נשים ויולדות, מונה כפרופסור־חבר קליני, פרופסור רפאל דוד, מנהל המכון הפאתולוגי, מונה כפרופסור־חבר קליני, ד"ר עדית פלכאו, מנהלת מחלקה פנימית ב', מונתה כמרצה בכירה קלינית.

כמו כן, הוענק לפני מספר חודשים תואר מרצה־בכיר קליני מטעם בית־הספר לרפואה בבאר־שבע לד"ר דיקסון בגל, מנהל המחלקה הפסיכיאטרית.

פרוייקט חדש: צפיה ביקורתית בטלוויזיה

(עיטים). – ילדים ומבוגרים ילמדו כיצד לצפות באורח ביקורתי בטלוויזיה, במסגרת פרוייקט חינוכי, ראשון מסוגו, שיזמו אנשי בית הספר לעיבודי [illegible] ע"ש עמנואל יפה בירושלים.

יוזמי הפרוייקט מסרו, כי כאשר החליטו לגשת לטיפול בנושא זה, נדהמו להיווכח עד כמה אין יודעים הן ילדים ובני נוער והן מבוגרים, כיצד לצפות בטלוויזיה באורח בוגר וביקורתי ולא לצרוך את כל השידורים וההצגות, ללא מחשבה ועיון.

בעזרת סרטי טלוויזיה, שהוסרטו בווידאו, [illegible] ואחר כך התקיימו דיונים, בעקבות הצפיה בסרטים.

בקרוב, [illegible] לתמוכות החינוך לשלב פרוייקט זה בפעולותיהם החינוכית.

אתמול, ל"ג בעומר, במלאת 43 שנה לצניחת הצנחן הראשון שיצא מא"י, התקיים טקס נטיעת יער לכבוד 37 הצנחנים השליחים, ביער הקק"ל בנווה־יעקב בירושלים. הטקס נערך במעמד יו"ר הכנסת, יו"ר הדירקטוריון של קק"ל, ראש עיריית ירושלים, קצין צנחנים ראשי תא"ל שמואל ארד, הצנחנים השליחים ומשפחות שבעת הצנחנים שנפלו מעבר לקווי האוייב. בתמונה: עדה סירני מסירה את הלוט מעל לשלט ההנצחה (צילום: „סקופ 80")

פרופ' אורבך: בארץ יש היום רק 335 דוקטוראנטים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

מספרם של החוקרים הישראלים הצעירים הממשיכים לימודיהם לקראת תואר שלישי (דוקטוראט), פחת בשנים האחרונות מ־390 ל־335, בשעה שמספרם היה צריך לעלות – כך מסר אתמול נשיא האקדמיה הישראלית למדעים פרופ' אפרים אורבך, בעת פתיחת יום עיון שנערך בירושלים על המחקר והמדע בישראל.

פרופ' אורבך אמר, כי מלבד זאת, יש חוקרים ישראלים רבים השוהים בחו"ל, ואינם ממהרים לשוב ארצה, בגלל צמצום תקציבי המחקר בארץ.

שר החינוך יצחק נבון אמר, כי ראשי האוניברסיטאות בארץ חייבים לחשוף בפני הציבור את מצבו החמור והמדאיג של המחקר המדעי בארץ ואת הסכנה לעתידו, בשל היעדר תקציבים.

השר אמר, שקיימת אווירה בלתי־אוהדת כלפי ההשכלה הגבוהה והפרופסורים בארץ, וכי נדהם לשמוע מפי חוקרים, שהם נאלצים להשיג תרומות פרטיות משלהם כדי להמשיך במחקריהם.

השר נבון הודיע, כי ייזום בממשלה דיון בעניין זה, בדרג הבכיר ביותר, כדי להכין תוכנית־אב לפיתוח המחקר המדעי בישראל.

שרונה חזן המואשמת באונס נער: „אתבע את המעלילים"

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שרונה חזן בת ה־25 מקרית־שמונה, החשודה בביצוע מעשה אונס, שידול קטין וקיום יחסי־מין עמו, ואשר זהותה הותרה לפרסום, מתכוונת לתבוע לדין את אלה ש„העלילו עליה", כדבריה, את המעשה הזה.

אתמול, לאחר שהותרה לפרסום זהותה, נאותה שרונה להתראיין על־ידי עיתונאים ובמהלך הראיון עמה סיפרה, כי אמנם היא מכירה את בני משפחת הנער בן ה־14 שהתלונן עליה במשטרה כאילו קיימה עמו יחסי מין.

לדבריה, אף עזרה לו בהכנת שיעורי הבית, אך היא הכחישה את כל האשמות שהוטחו בה.

הצעירה מואשמת, בין השאר, כי מלבד קיום יחסי־מין עם הקטין הראתה לו [illegible].

הצעירה עצמה רווקה ועובדת כפקידה בחנות, במרכז העיר.

מן המשטרה נמסר, כי טרם נסתיימה החקירה בפרשה ולכשתסתיים, יוחלט מה ייעשה.

מבקר העירייה: ניהול כושל באגודת ידידי בתי־החולים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

[illegible] באחד מבתי־החולים בתל־אביב הגיש למשטרה תלונה נגד אגודת ידידי בתי החולים בתל־אביב, המנהלת את קרנות הרופאים בעיר, לאחר שהתברר לו, כי מסר המחאות לאגודה ולא השיבו לו קבלות – כך עולה מן המסמכים שהגיש לראש העיר מבקר עיריית תל־אביב בחקירתו את אגודת הידידים של בתי החולים.

בדו"ח נאמר, כי לאחר שלא זכה הרופא בקבלות על תשלומיו, אמרו לו באגודה, כי ההמחאות לא התקבלו בעמותה. ההמחאות שמסר הרופא היו כספים של תורמים לעמותה.

לאחר שהודיעו התורמים לרופא כי ההמחאות נמשכו מחשבונותיהם, הגיש האיש תלונה במשטרה. מן הבירור שנערך לאחר שהוגשה התלונה עלה, כי ההמחאות אכן הופקדו בחשבונות הבנק של האגודה ואכנם לא הונפקו קבלות על הכנסות אלה.

הסבר שקיבלה מחלקת הביקורת של עיריית תל־אביב היה, כי המזכירה שכחה שהפקידה את ההמחאות בסניף הבנק שבקרבת מקום מגוריה, באמצעות „חיש בנק", ולכן לא רשמה קבלות.

בדו"ח מבקר העירייה עולים פרטים נוספים הנוגעים לניהול כושל של אגודת ידידי בתי־החולים. מנהל המרכז הרפואי „איכילוב" פנה לנשיאת האגודה בטענה שרופאים מוציאים כספים מקרנות העמותה, לשם נסיעות לחו"ל, בלי לקבל אישור מהנהלות בית־החולים.

לדברי מנהל המרכז הרפואי, חייבים הרופאים לקבל אישור מוקדם מוועדות ההשתלמויות בבתי החולים.

מנהל הבדיקה הרפואי פרופסור דן מיכאלי – המשמש היום מנכ"ל משרד הבריאות – ביקש להקפיד, שלא יבוצע כל תשלום לנסיעות רופאים בלי אישור מראש של ההנהלה, אך למרות זאת יצאו רופאים לחו"ל ואף אחיות יצאו לנסיעות [illegible].

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אתונה	14-6	מעונן
אמסטרדם	20-11	מעונן
בואנוס איירס	18-8	בהיר
הלסינקי	16-11	מעונן
הונג קונג	29-26	בהיר
ז'נבה	20-9	בהיר
[illegible]	27-11	מעונן
[illegible]	23-13	בהיר
[illegible]	25-12	מעונן
[illegible]	21-9	בהיר
[illegible]	17-10	בהיר
ליסבון	28-13	בהיר
מדריד	34-15	בהיר
[illegible]	26-12	מעונן
ניו יורק	25-15	מעונן
סאו פאולו	21-17	מעונן
פאריס	26-13	מעונן
פרנקפורט	27-13	בהיר
ציריך	18-10	גשום
ריו דה ז'נרו	30-18	מעונן
שטוקהולם	17-10	בהיר
שיקאגו	18-12	מעונן

תל אביב: רחוב בן יהודה 34, טל. 243350
ירושלים: רחוב יפו 30, טל. 225233
חיפה: דרך הים 2, טל. 34655
באר שבע: רחוב האבות 34, טל. 35242

swissair

תנופה לצמיחה

הודעה

למזכירי מועצות פועלים, מזכירי איגודים והסתדרויות ארציות, לועדי עובדים.

שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת, אישרו הפטור ממס, על כל תרומה של שלושה ימי עבודה למפעל „תנופה לצמיחה". האישור לפטור ממס ניתן ביום 13.4.86, ומספרו 4511194.

יש לבצע לאלתר את הניכוי של יום העבודה הראשון ממשכורות מאי / יוני 1986.

את הטפסים החתומים ע"י הועד והמעסיק יש להעביר מיד, למטה „תנופה לצמיחה".

- **אושרו הפרוייקטים הראשונים למימוש המפעל באיזורי הפיתוח.**
- **על־פי הנחיית מזכ"ל ההסתדרות תינתן לפעולה למען מפעל „תנופה לצמיחה" זכות בכורה בכל מערכות ההסתדרות.**

יצחק בן־אהרון יו"ר המועצה הציבורית

נפתלי בלומנטל מרכז תנופה לצמיחה

כולנו יחד יד ביד
נכה את האבטלה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
ועדת הפרס לתלמידים מצטיינים בחינוך המקצועי ע"ש ישראל ישעיהו ז"ל

חלוקת פרס ע"ש
ישראל ישעיהו ז"ל

טקס חלוקת פרסים לתלמידים המצטיינים בחינוך המקצועי

יתקיים ביום חמישי כ' באייר תשמ"ו 29.5.86 בשעה 19.00 באולם „יד לבנים" שדרות קוגל 41 בחולון

בהשתתפות:
מר **שלמה הלל** – יו"ר הכנסת
הח' **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
הח' **פנחס אילון** – ראש העיר חולון
ח"כ **אורה נמיר** – יו"ר ועדת העבודה והרווחה
הח' **אורי אגמי** – חבר הועדה המרכזת ויו"ר הועדה
הח' **משה רינת** – מזכיר מועצת פועלי חולון

תכנית אמנותית:
תלמידות תיכון מקצועי נעמת חולון

חלוקת הפרסים לזוכים ע"י
ח"כ אורה נמיר יו"ר ועדת השופטים

ינחה את הערב
הח' **חיים אושרי** יו"ר הנהלת הקרן

אנו מודים

למועצה האזורית עמק הירדן
לאומני עמק הירדן
לשרה'לה שרון
ולכל האחרים

שתרמו לעידוד התיירות בימים אלה והופיעו בהתנדבות ביום העצמאות.

יישר כוחכם

שר התיירות
אברהם שריר

המועצה המקומית ותושבי כפר תבור
משתתפים בצערו של **יוסף פינצ'וק**
על מות **אמו**

מיכה גולדמן
ראש המועצה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו

שמריהו (פלו) ריפלד

ההלויה תתקיים מחר יום ה' כ' באייר תשמ"ו 29.5.86 בשעה 16.00 בבית העלמין בקבוצה

המשפחה
ובית גבעת ברנר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

מרים גבעול

הלויה היום יום רביעי י"ט אייר תשמ"ו, 28.5.86 בשעה 17.00

המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

אנו מודיעים בצער על פטירת
של הברתנו היקרה

עבריה עופר

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי י"ט באייר תשמ"ו 26.5.86 [illegible] בשעה 4 אחה"צ.

בית יפעת

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של

בן ציון ויסמן ז"ל

נאמן לרעיון הקואופרציה ולהגשמתו

בית המשביר המרכזי

במלאת שלושים לפטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר
אציל נפש

מישה פרלמוטר ז"ל

מוותיקי הרוקחים של קופ"ח

תתקיים אזכרה ביום חמישי 29.5.86 כ' באייר תשמ"ו בשעה 17.00.
נפגשים בחולון ע"י השער הישן או ע"י בית המנוח ברח' משה שרת 7.
תהיה הסעה לרשות המלווים עד שעה 16.15.
ידידיו ומוקיריו זכרו מוזמנים.

מתאבלים:
אשתו: רחל
הבנים, הכלות, אחותו
והנכדים

במלאות שלושים יום לפטירתו של בננו חברנו

שרגא קוטון ז"ל

נעלה לקברו בהתייחד עם זכרו ביום ששי כ"א באייר תשמ"ו 30.5.86 בשעה 13.30 בבית העלמין במסקנו.

המשפחה
ובית דפנה

דבר היום

פשע אקדמאי

עבודת הדוקטור המתייחסת ל„כזב ההשמדה בתאי הגאזים" ושאושרה על־ידי אוניברסיטת נאנט איננה המקרה הראשון – ויש לחשוש גם לא האחרון – של נסיון להכחשת השואה היהודית באיצטלה אקדמית. למגיש הדוקטורט מפוקפק זה כבר קדמו היסטוריונים ופובליציסטים סלפנים מסוגים שונים באירופה ובצפון אמריקה. אך כאשר אוניברסיטה מכובדת בצרפת של ימינו סומכת את ידיה על תיזת־סרק כזאת של איש ימין קיצוני, שבחר לעצמו שופטים אוהדים מהימין הקיצוני – לפנינו תופעה האומרת דרשני. היא ממחישה את סכנת הרהביליטציה של אנטישמיות פרו־נאצית מהימין הקיצוני באווירה של התחזקות כללית של הימין השמרני בצרפת, ושל גיבוש גוש פרלמנטרי לא מבוטל של „החזית הלאומית" הקיצונית באסיפה הלאומית בפאריס ובכמה עיריות חשובות. כל זאת, בד בבד עם תחיית ימין אינטלקטואלי ראקציוני. והמדובר במקרה זה במדינה חשובה שבה נמצאת הקהילה היהודית הגדולה ביותר במערב־אירופה.

יש לקוות כי השר להשכלה גבוהה בממשלת צרפת הנוכחית לא יירתע מצעדים דרושים בתום החקירה המינהלית שמנהל משרדו. ואולי גם ימצא הנשיא פרנסואה מיטראן אפשרות להפעיל את השפעתו, ולו גם בעקיפין, לתיקון המעוות הפוגע לא רק ביהודים, אלא גם בשמם הטוב של מוסדות ההשכלה של הרפובליקה החמישית. אך בכל אלה לא סגי. אם אפשרי נסיון סילוף אקדמי כזה בשעה שמאות אלפים מניצולי השואה עדיין בחיים, אפשר לשער שמאמצים אלה יוגברו כעבור עשור או כמה עשורים. כדי להתמודד עם חילול זה של זכר הטבוחים חייבים הארגונים היהודיים העולמיים להתגייס ביתר שאת, וגם הציבור בארץ – עם כל עיסוקיו בעניינים חשובים ודוחפים – אסור לו להעלים עינו מכך.

מכמה בחינות פרשה זו מסוכנת לא פחות ואף יותר מאשר מועמדותו של קורט ולדהיים לנשיאות אוסטריה. שכן ולדהיים ניסה לטשטש את עברו המפוקפק בעת שירותו בוורמכט בבלקנים בשנות מלחמת העולם השניה, וטוען שלא ידע על גרוש היהודים, אבל אינו מבקש כיום להכחיש את עובדת הגירוש וההשמדה. ספק גם אם יש לראות את הפתרון דווקא בריבוי משפטים נוסח דמיאניוק שאישים שונים ממליצים עליהם. במאבק נגד הכחשת השואה והשכחתה אנו חייבים להתרכז בעיקר.

בין ציונות לדמוקרטיה

מאת יהודה גוטהלף

סקרי דעת הקהל, שנערכו בזמן האחרון גילו, כי חלק ניכר מהציבור בכלל, והדור הצעיר בפרט, נתפס להלך־רוח אנטי־דמוקרטיים. יש גם כעין כמיהה ל„משטר חזק", או ל„איש חזק". לפי סקר של ד"ר מינה צמח (פורסם ב„מוניטין"), 36 אחוז מהאוכלוסיה היהודית הבוגרת בארץ סבורים, כי כדי להתגבר על הבעיות הקשות של המדינה צריך לשנות לחלוטין את המשטר הפוליטי ולהקים תחתיו משטר חזק של מנהיגים, שאינם תלויים במפלגות. 23% מן הציבור מעדיפים במפורש ממשלה לא־דמוקרטית.

המדובר הפעם לא רק בהמוני־עם, מעוטי־הכרה, המוסתים לעתים בבורות, באווירה של פסיכולוגיה המונית. טיעון אנטי־דמוקרטי אתה שומע גם מפי צעירים ומבוגרים משכילים. יש לקדם, איפוא, בברכה את מגמתו של משרד החינוך והתרבות להעניק לטיפוח הדמוקרטיה מקום ראוי במערכת החינוך. שהרי המדובר אינו במיבצע חד־פעמי, אלא בקו רעיוני להנחיית המחשבה והתרבות של הדור.

מהראוי להזכיר, כי התנועות הטוטליטריות באירופה לא צצו במקרה. רווחה בחוגי משכילים אסכולה „ניאו־מאקיאווליסטית", שטענה, כי דמוקרטיה לא היתה מעולם ולעולם לא תהיה. לא כן שלטון יחיד, או צוות אוליגרכי, שקדמו לדמוקרטיה, או באו במקום דמוקרטיה. מוסוליני הפאשיסט ולנין שצידד בדיקטטורה בולשביסטית למדו הלכות ביצוע פוליטי מאותם מורי־הוראה (סורל מהפכן לשעבר ומיכלס שגרס „חוק הברזל של האוליגרכיה"). ברי, כי לא די באידיאולוגיה, או בחינוך לדמוקרטיה, בלא תנאים חברתיים מתאימים. המשברים שלאחר מלחמת העולם הראשונה סיפקו אותם.

יציבות המשטר הדמוקרטי והחינוך לדמוקרטיה בישראל כרוכים בקשיים אובייקטיביים לא־מעטים. מדינה שמראשית יסודה נתונה במאבק על עצם קיומה ואינה מוותרת בימים הקשים ביותר (מלחמות) על סדרי מדינה וחברה תקינים; חיכוכים לרגל המעבר מקיבוץ גלויות למיזוג עדות על מסורתן ומנהגיהן השונים; ניגודים סוציאליים וכלכליים לרבות מרירותם המוצדקת של מובטלים – מכבידים די והותר על מהלך דמוקרטי תקין. אף על פי כן אין דרך לקיומה וקידומה של המדינה אלא המשך הדביקות בדמוקרטיה, שהיא, כלשון צ'רצ'יל, המשטר הטוב ביותר בכל המשטרים הרעים. אין משטר המחוסן בפני עיוותים, ביורוקרטיה וכו'. אך דמוקרטיה שגויה עשויה לתקן את המעוות בבחירות הבאות. לא כן דיקטטורה הממשיכה בדרכה הנפסדת, וסופה להמיט שואה על עמה ועל שכניה. משטר דמוקרטי כרוך בהתמודדות פנימית, במיקוח קואליציוני ועוד – אך זו הדרך לשיתוף העם באחריות לגורל המדינה.

★

יש שהגיעו למסקנה המזוועת, כי אם יש ניגוד בין הגשמת הציונות לבין דמוקרטיה בארץ ישראל „השלימה" – נוותר על דמוקרטיה; אין טעות מרה מזאת. משטרים לא־דמוקרטיים לא רק גרמו סבל לרוב ולמיעוט של האוכלוסיה, אלא גם נבצר מהם להבטיח נצחון למדינה „החזקה" ולכוח השליט בה. משטר לא־דמוקרטי אולי יעיל בשלב ברוטאלי של כיבוש וניצול. אך לטווח ארוך מתגלה חולשתו. העצה שיעצו בזמנו לבני אדם ללמוד מהנמלה טובה לעצל, אך העתקת אורחותיו של קן נמלים ממושמע לחברה המודרנית לא תועיל. משטר „חזק" מסוגל לרכז את מאמצי האוכלוסין סביב מיבצע חד־פעמי. לאורך ימים גדול לאין ערוך כוחה של דמוקרטיה בעידודם ובהמרצתם של הכוחות הגנוזים באומה.

בשתי מלחמות העולם, במאה העשרים, נחלה בתחילה המדינה האוטוריטרית נצחונות מופלגים, אך לבסוף הובסה על ידי ברית המדינות הדמוקרטיות (ורוסיה, שהיתה בית־כלא לעמים נוצחה במלחמת העולם הראשונה; תודות לעזרת הדמוקרטיה המערבית הטכנולוגיה המפותחת שלה היתה שותפה לנצחון במלחמת העולם השניה).

לאחרונה פורסמו תחזיות מדאיגות בדבר יחסי הכוחות הדמוגרפיים בעתיד הלא־רחוק (שנת 2000!) בישראל – בנוסף להצטמקות העם היהודי בתפוצות הגולה. תוספת טריטוריה אינה ערובה ליתר בטחון. פולין העצמאית לא חוזקה על ידי ריבוי מיעוטיה הלאומיים. הוא הדין בצ'כוסלובאקיה שצירפה למדינתה את אזור הסודטים על אוכלוסיה הגרמנית, ומשם נפתחה דרכה עד כדי חיסול עצמאותה על ידי הנאצים, שהסתערו עליה מבית ומחוץ. מעצמות אדירות נאלצו לשחרר עמים קולוניאליים שמנו מאות מליונים, חרף היותם חסרי אונים מול הטכנולוגיה המפותחת של משעבדיהם.

כבר נאמר לא פעם, כי אומה המשעבדת זולתה, אין חירותה מובטחת. זה עלול להיות, חלילה, גורלה של ישראל, אם תספח שטחים מיושבים, והדמוקרטיה שלה תיעצר ליד „הקו הירוק". האוכלוסיה העוינת תהווה „גיס חמישי", שלוחת המדינות האורבות למפלתנו.

מקור הציונות המדינית נעוץ בסבל, שהיה מנת חלקנו

(המשך בעמ' 8)

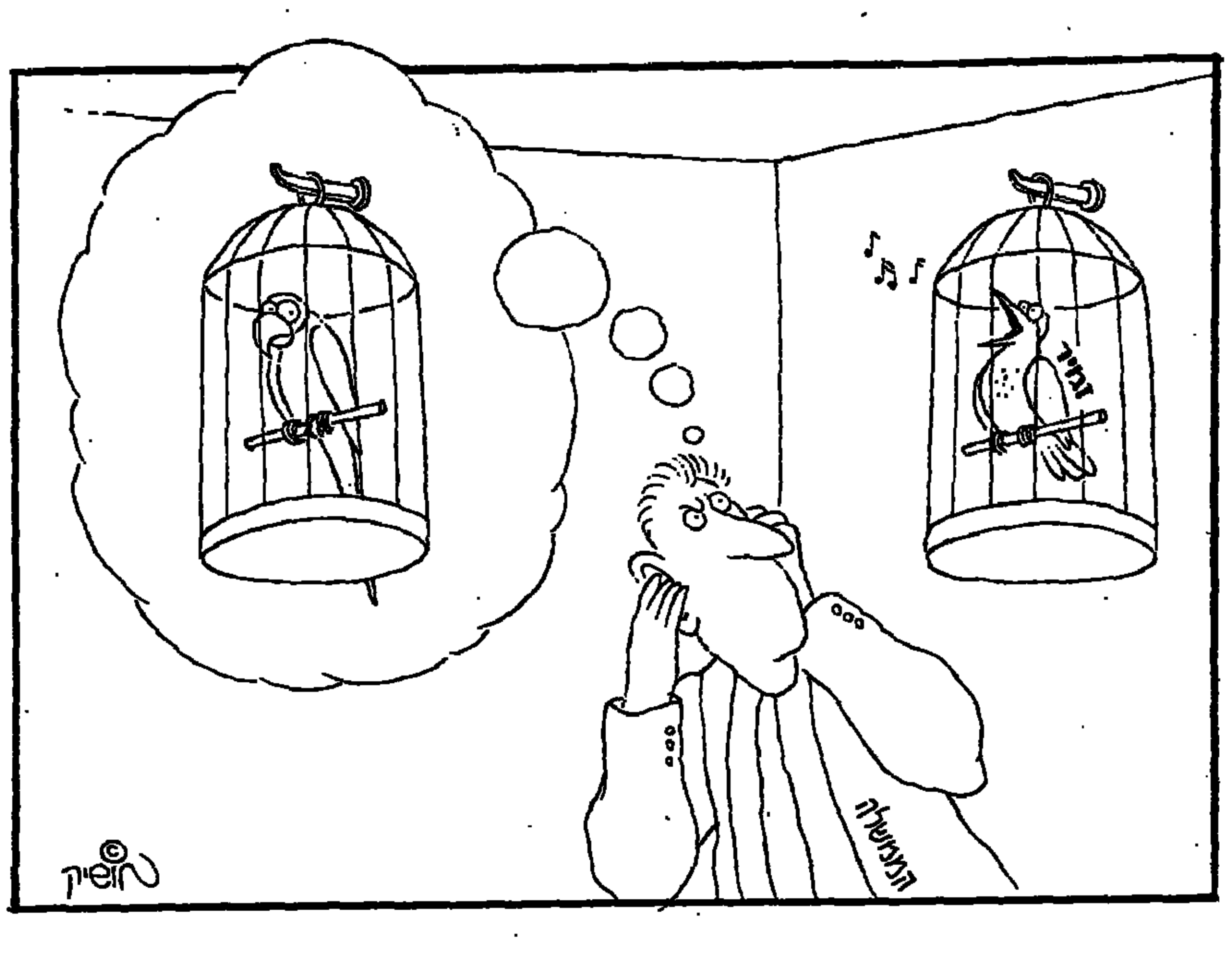

טוהר המניע והליכי המשפט

מאת אמיר אורן

כרגיל נאלץ הציבור בארץ להמתין לאמצעי־תקשורת אמריקאי שיבוא ויספר מה שמו של ראש השב"כ ובמה הוא נחשד. בוואשינגטון יודעים להבחין בין סודות אמיתיים של בטחון לאומי לבין צינזור, המיועד למנוע מבוכה מפוליטיקאים ופקידים

ראשות הממשלה חוללה שינוי מסויים בשמעון פרס. עד שהגיע אליה היה פוליטיקאי מיומן ומדינאי בינוני. מיום שנכנס ללשכת ראש הממשלה, התעלה פרס כמדינאי, אך שקע במיפלס הפוליטיקאיות, אולי כהוכחה נוספת לחוק הכלים השלובים. טיפולו בעימות שבין היועץ המשפטי לממשלה לבין ראש שירות הבטחון הכללי העיד כי פרס עיקבי בחולשתו בממד הנוסף הנדרש מראש הרשות המבצעת, כמושל.

כצפוי התרכז הוויכוח הציבורי במאבק־הסמכויות שבין פרס ושריו לבין היועץ המשפטי, אבל הליקוי החמור שנחשף בפרשה זו במערכת הישראלית הוא ביחסי הממשלה עם שירותי הבטחון והביון הכפופים לה. בכירי השרים נוהגים כאילו יש להם מה להסתיר וכאילו לא הצליחו להסתיר זאת מהשב"כ, הן משום סקרנותו באיסוף מידע והן משום קירבתו הגופנית אליהם, כגוף המופקד על אבטחת אישים. לראשי־הממשלה פרס ושמיר שיקול מתבקש נוסף: השב"כ וה„מוסד" דיווחו להם במישרין, כך שמחדל או מעלל בפעולות שירותים אלה מפנה את סימן־השאלה המיניסטריאלי אל מי שידעו והשתתפו בחיפוי או שהעדיפו לא לדעת ולא לפעול נגד ראשי השירותים.

בזמן קצר למדי היינו עדים לרצף של תקלות מודיעיניות חמורות. בהן היו הפעלת ג'ונתן פולארד בלב המערך הצבאי־מודיעיני האמריקאי, היירוט הפזיז של המטוס הכמעט־לובי ומעורבותו של ראש השב"כ במעשים שהולידו האשמות בדבר העלמת ראיות ושיבוש הליכי־משפט. פולארד הרס מה שפרס עמל לבנות בביקורו בוואשינגטון ובאו"ם, ערב לכידת החשוד בריגול: ראש השב"כ השכיח את ביקור מארגרט תאצ'ר אצל עמיתה החוגג. אבל ביקורים שם וכאן הם משניים לשאלת השליטה במכשיר האדיר של שירותי הביון והבטחון. במקום לשלוט בהם, נראה פרס שבוי בידיהם, כאילו אין בשב"כ שר בלי תיק, כדברי וואשינגטוני מנוסה, שזכר את אימת ג'יי אדגר הובר וארכיון האף־בי־איי על נשיאים, נבחרים ופקידים בבירה האמריקאית.

פרס, מסתבר, הוא המשכו של שמיר (ושל מנחם בגין) באמצעים דומים. לא רק ששמר על מעמדו של אריאל שרון והשאיר על כנם את ראשי השירותים שמונו בתקופת בגין־שרון ושהיו סייעני הצמד במלחמת לבנון, אלא שבעומדו לפני הברירה שבין חקירה לבין טישטוש נטה, כמו קודמיו, לטשטש. הוא היה מטאטא חדש, אבל כיוון הטיאטוא היה ישן, אל מתחת לשטיח. בפרשת המחתרת היהודית בשטחים לא ניצב בגין מול השב"כ, שבראשות אברהם אחיטוב, כפי שהצטיירה אז התמונה בפסקנות, אלא מול מיצוי החקירה. בפרשה הנוכחית מדובר במצב אחר ובאברהם אחר, שלום, שלצידו ניצב פרס, טוב משום שמהעבר השני מצויה החקירה, אלא שהפעם השב"כ נחקר ואינו חוקר.

כרגיל, נאלץ הציבור הישראלי להמתין לאמצעי־תקשורת אמריקאי שיבוא ויגאל אותו מיסוריו ויספר לו מה שמו של ראש השב"כ ובמה הוא מואשם. הצגה נלעגת זו, שבה התנהלה מערכה אחת בעילום שם ובעילום פרטים, ואחרת התרגשה בזכות ליקוט מאולתר של מידע בידי מגיש־תורן ברשת טלוויזיה, שנכשלה בהימור על סידור מירוץ־מכוניות שנשטף בגשם והותיר אותה בלא חומר. מוסיפה על הנזק העינייני שנגרם לישראל. בוואשינגטון, הנתונה עתה בקדחת ההדלפולוגיה של ממשל רייגן, ברורה ההבחנה בין סודות אמיתיים של בטחון לאומי לבין צינזור, המיועד למנוע מבוכה מפוליטיקאים ומפקדים. האיפול הוא סיוע קצר־טווח למשבר של הרגע, אך טבעו להציף ולהתפרץ פי כמה אחר־כך. לו אולצו סגן הרמטכ"ל, אלוף פיקוד הצפון וראש אגף המודיעין בצה"ל להתפטר מתפקידיהם בעקבות סיכסוך עם הרמטכ"ל, היה הציבור זכאי לדעת זאת ולשקלל את המידע בתחושת אמונו בשר הבטחון ובאופן ניהול צה"ל. מקובל שגופים חשאיים יותר מצה"ל מסתירים את זהות בכיריהם ואת עיסוקיהם, אך ראוי שמידע בסיסי על אירועים המכריעים בקביעת נתיבם יתפרסם ויתרום לגיבוש דעת הבוחרים על תפקוד השר הממונה, גם אם הוא ראשון השרים.

כמי שדאגתו לאמינותו כבר נעשתה לו אמנות ואומנות באחת, חייב ראש הממשלה להקפיד גם באמינות השירותים. שב"כ, שראשו חשוד בשיבוש הליכים, פגום קשות בבואו לחקור חשודים שיגרתיים. לוכד העבריינים אינו יכול להיות עבריין לכאורה בעצמו. „לכאורה" זו תשאר דבוקה בראשו גם – ואולי אף ביתר שאת – אם יוכנע יצחק זמיר כך או אחרת ותימנע חקירה. הסוגיה שהולידה את הפרשה אינה כלל ממין העניין. ראש השב"כ ידוע כמקפיד עם אנשים בקלה כבחמורה, אך כנראה מוציא עצמו וכמה ממקורביו מהכלל. הוא מסוכך עתה לא בגלל מותם של שני פלשתינאים וגם לא – למי שמעריך עילה נעימה יותר – משום שגירסתו של השב"כ בחקירה המתמשכת של מות זה עינתה קצין בכיר בצה"ל עד צאת זיכויו. התנהגותו של ראש השב"כ נובעת מהתנהגותו ואפשר שזמיר, ומי שמסר לו חומר נגד ראש השב"כ, סבורים שמדובר במובן אחד של התנהגות זו. לא כל מי שמתייחס בסלחנות להריגת ערבים יעתיק גישה זו מותר גם להמתת ישראלים בידי קיצוניים או בידי שרותים חשאיים, אך מי שמקל ראש בחשד פעילות בלתי־חוקית של ראש שירות בפרשה כזו, עלול למצוא במאוחר שאם קיים תקדים דומה גם במקרים אחרים, תישמע גבוהה הדרישה להחלת שלטון החוק בנסיבות שונות. כפי שהסכימו השב"כ, זמיר והממשלה גם יחד בפרשת המחתרת היהודית, אין טוהר המניע יכול לסכל הליכים.

התעסקות זמיר בפרשת השב"כ היא כפרה חלקית על סבילותו לפני חמש וארבע שנים, כאשר נרתע מלהורות על חקירת

(המשך בעמ' 8)

„גם לי גם לך לא יהיה"

מאת עליזה ולך

הטון הפייסני של יצחק מודעי אינו צריך להטעות. הפנאי שמותיר בידו מילוי תפקידו החדש והתחזקותו של משה ניסים במשרד האוצר מבטיחים את המשך המאבקים בצמרת הליברלים

חצי שנה שמרו הליברלים על „שקט תעשייתי". מותשים מהמאבקים האישיים, שאיימו לפורר את מפלגתם, כרתו ברית שלום־בית בהנהגתם, בהמתנה להזמנה של „חירות" לממש את הסכם האיחוד בין שתי החטיבות לכלל מפלגה אחת. ככל שנקף הזמן התחוור לרבים במפלגה הליברלית, ש„חירות" אינה מסוגלת להוציא אל הפועל את הסכם האיחוד בגלל היריבות בצמרתה שלה. מה שטוב לטוען־לכתר אחד ב„חירות" יהיה לרועץ לטוען־לכתר אחר.

פרדוקסאלית אפשר היה לחשוב שהאירועים הסוערים בוועידת „חירות" לפני חודשיים וחצי יאיצו בהנהגתה להכניס את הליברלים לביתה. הפגיעה בדימוי של „חירות" בגלל פיצוץ ועידתה, הזכירה את הסיבה להסכם גח"ל המקורי, ב־1965: „חירות" שסבלה מדה־לגיטימציה היתה זקוקה ללווית מהוגנות כדי להגדיל את כוחה האלקטוראלי. בעשרים השנים האחרונות, ובמיוחד בעשור האחרון, צבר הליכוד כוח בזכות אוהדי „חירות" בעיקר, והמפלגה הליברלית נהנתה מכיבודים בלי מאמץ. אילמלא המאבקים הבין־אישיים בצמרת „חירות", שבעטיים מחפשים חלק מהמתמודדים תגבורת גם מן האגפים, יכלה „חירות" לוותר על השותפות עם המפלגה הליברלית לחלוטין, וקרוב לוודאי שלא היה נגרע מכוחה האלקטוראלי. אלא שביזיון הוועידה האחרונה של „חירות" החזיר את הצורך בשותף המהוגן כביכול, הליברלים, אם הם עצמם לא יוכיחו את ההיפך.

הליברלים אינם מסוגלים להתמיד בפוזה של אחדות מכובדת. ההרס העצמי הוא קו האופי הדומיננטי שלהם, והמוטו שמשמש נר לרגליהם הוא „גם לי גם לך לא יהיה".

באיחור רב, בעצם אחרי שעת האפס, החליטה המפלגה הליברלית לארגן את עצמה. לארגן לקראת מה? שאלה טובה בלי תשובה. לכאורה, גם לשם מהלך האיחוד עם „חירות" מן הראוי שהמפלגה הליברלית תבוא מאורגנת בסניפיה ובמוסדותיה, שכן האיחוד מבטיח בראש וראשונה שריון ברשימה לכנסת למיכסה מבין חבריה, אך בסעיפיו השוליים הוא מדבר גם על איחוד סניפים ומוסדות. רק טבעי הוא שהמפלגה הליברלית אינה רוצה לחשוף את ערוותה הפנים־ארגונית בצעד המיזוג.

מה יכול היה להיות טבעי יותר מהתגייסות כללית למאמץ הרה־ארגון של המפלגה הליברלית? יתמה כל בר־דעת. מסתבר, שההיגיון הליברלי לחוד וכורח השעה לחוד. מרגע שהועבר יצחק מודעי מתפקיד שר האוצר הוא החליט להקדיש את זמנו שהתפנה לארגון־מחדש של המפלגה שהוא יו"ר הנשיאות שלה ומי שנבחר להיות מספר אחד שלה. עמיתיו השרים לא אהבו את פרץ המרץ הזה ופתאום נזכרו כולם שגם הם יכולים לארגן. ייתכן שהיו כופים את עצמם לשותפות למען המטרה הזאת, אלא שתנאי מוקדם להגשמתה הוא בראש וראשונה שיימצאו כולם יחד בארץ, וזה תנאי שהשרים הליברלים אינם עומדים בו.

תביעתו של מודעי, שאותה רצה להעביר השבוע במועצה הארצית של מפלגתו, שיוסמך לעשות את הרה־ארגון שלו עוררה את המכנים הישנים במפלגתו. מודעי רוצה להיות דיקטטור, קובלים יריביו במפלגה, ואנחנו לא ניתן יד לכך. לפי שעה ביקשו לכופף את ידו בביזוי ישיבת המועצה. ההתכנסות בכפר המכביה הפגינה את שפל המדרגה שאליו הידרדרה המפלגה הליברלית ולא פגעה במודעי. בכל זאת התייצבו לכינוס יותר ממחצית חברי המועצה על אף המודעות בעיתונים על ביטולו. וזה לא רק בגלל העוגות והקפה, שעליהם לא תהיה תפארתו של כפר המכביה.

יצחק מודעי נשמע השבוע פייסני יותר מאשר בעבר, אם כי לא חסך בדימויים מעליבים הן כלפי עמיתיו במפלגה הליברלית והן כלפי בעלת־בריתו „חירות". עם זאת, יטעו מי שידמו כי קיצוץ כנפי הטווס שדבקו בו במשרד האוצר אילף את לשונו והרדים את רוח הלחימה שלו. די בפנאי שמותיר בידו מילוי תפקידו המיניסטריאלי החדש, מצד אחד, והתחזקותו של משה ניסים במשרד האוצר ובעקבותיו בדעת־הקהל, מצד שני, להבטיח דיאלוגים קנטרניים ורוח רעה בצמרת המפלגה הליברלית גם בעתיד.

נטל ההוכחה ונקיון הכפיים

מאת אבנר תבורי

מי שידיו נקיות ואינו גזען – אין לו ממה לחשוש. כשם שבית־המשפט לא יחרוץ דינו של מי שחשוד בגניבה אלא אם כן הוכח שהוא אכן גנב – כן לא יחרוץ דינו של חשוד בהסתה גזענית אלא אם יוכח שאכן גזען הוא. האם הדתיים המתנגדים לחוק הגזענות אינם סומכים על מערכת בתי־המשפט בישראל?

הדיון בחוק נגד הגזענות, ופעולת השדולה הדתית בכנסת נגדו, הפכו את המאבק בכוחות החושך הגזעניים לפארסה. כשבודקים את היבטי הפרשה אי אפשר לפטור על היבט אבסורדי נוסף שלה.

במדינת ישראל, כידוע, יש חוק הקובע כי מי שגונב רכוש של אחר הוא גנב ועל־כן ייגזרו עליו, לכשתוכח אשמתו, העונשים שנקבעו בספר החוקים למי שעושה מעשה גניבה. אם אני חושד בפלוני שהוא גנב – ואין זה מעלה או מוריד אם הוא גונב דרך קבע, לפרנסתו, או שגנב רק פעם אחת – אני הופך את חשדי לתלונה במשטרה. בתלונה אני מציין את הפרטים הידועים לי על מעשה הגניבה. המשטרה תפתח בחקירה, תאסוף חומר ראיות, ותעביר אותו לפרקליטות. בפרקליטות יבחנו את עבודת המשטרה ואם יחליטו כי יש ממש בראיות, יוגש כתב־אישום. אפשר אפילו שהפרקליטות תבקש לעצור את החשוד, כדי לא לשבש את מהלך החקירה.

בכך, כמובן, לא תם העניין. לפי הכלל הידוע, שפלוני הוא זכאי לחלוטין, אפילו נעצר, עד שלא תוכח אשמתו בבית־המשפט, מוטלת חובת ההוכחה עלי, על התובע. במקרה הזה, אני ועורך הדין של הפרקליטות נצטרך לשכנע את השופט כי אכן גנב האיש. עורך־דינו ודאי יפליא לעשות בתיאור חפותו, ובית־המשפט יחליט. על ההחלטה יערער מי שיערער, ועד לבית־המשפט העליון יגיע.

עד כאן הדברים ברורים. אינני מעלה על דעתי שמישהו ינסה לטעון, למשל, כי עצם קיומו של חוק נגד גניבות ושיבוצו בספר החוקים של מדינת ישראל, יש בו משום הטלת כתם על הציבור כולו, בחינת „עם ישראל טהורים הם, וכיצד ייכתב כי אפשר שיש בקרבו גנבים?"

אילו נחקק בארץ החוק נגד הגזענות ואני הייתי חושד בפלוני שעבר עבירה על החוק – בדרשה שנשא בבית־הכנסת, למשל, אמר דברים שלפי הבנתי יש בהם משום עבירה על החוק והסתה לגזענות – היה עלי להפוך את חשדי לתלונה במשטרה. המשטרה צריכה היתה לחקור, לאסוף עדויות ולהעביר את החומר לפרקליטות, וזו צריכה היתה לשקול אם חומר הראיות מצדיק הגשת כתב־אישום נגד האיש. נטל ההוכחה מוטל עלי ובית־המשפט יחליט, אם יש בדברים שנאמרו משום עבירה על החוק או שהתובע הוא סתם טורדן ותביעתו קנטרנית. הדברים יגיעו מן הסתם עד בית־המשפט העליון, שם תיבחן „כוונת המחוקק". אם יחליט בית־המשפט בערכאה נמוכה כי פלוני עבר עבירה, הוא ינסה לטעון בבית־המשפט העליון שהדברים שנשא במסגרת דרשה דתית, יש בהם רק לכאורה משום עבירה על החוק. שהרי כוונת המחוקק היא להלחם בהסתה לגזענות ואילו הוא אמר דברים שמשתמע מהם מה שמשתמע, אבל לא היתה בהם כוונת הסתה – ולכן אין בהם עבירה.

בית־המשפט העליון ודאי יקבע פסק הלכה עקרונית בעניין הזה, שישמש תקדים בדיון בנקודה שלגביה הדתיים חרדים כל־כך והוא, שקריאת טקסט שיש בו משמעות גזענית (מה לעשות, יש כזה) לא מתוך כוונה להסית לגזענות לשמה, אין עונש מאסר בצידה.

בעניינו של הגנב הדברים מובנים מאליהם, שהרי הכל הוא עניין של נקיון־כפיים. מי שידיו נקיות ואינו מתפרנס מגניבות, אינו חושש, אפילו נדמה למישהו שהוא ליסטים.

גם בעניין החוק נגד הגזענות צריכים הדברים להיות מובנים מאליהם. מתוך אותה גישה של נקיון כפיים. מי שידיו נקיות ואינו גזען, אין לו ממה לחשוש. כשם שבית־המשפט לא יחרוץ דינו של מי שחשוד בגניבה אלא אם הוכח מעל לכל ספק סביר כי אכן גנב הוא, כן לא יחרוץ דינו של חשוד בהסתה גזענית, אלא אם יוכח מעל לכל ספק סביר שאכן גזען הוא.

מכאן, שהדתיים או שאינם סומכים על מערכת בתי־המשפט בישראל שתדע להבחין נכונה ולפסוק משפט צדק, או שהם באים לדיון הזה וידיהם אינן נקיות, ומתוך חשש שיש דברים בגו הם רוצים למנוע את קבלת החוק (גם ארגון גנבים ארצי, אילו היה כזה, היה מנסה ודאי לפעול למען ביטול החוקים נגד גניבות).

האפשרות הראשונה מקוממת, אך לא בלתי־צפויה, וכבר נשמעו טענות כאלה במקרים שבהם תלמידי חכמים נעצרו והואשמו בשריפת תחנות אוטובוסים או בהפגנות בלתי־חוקיות. האפשרות השניה מסלידה ממש. כך או כך, אוי לה לאותה בושה.

בית עלמין או קרש קפיצה

מאת יעל דיין

גם בקרב המחייבים את הרוטציה, ובוודאי בין אלה המחפשים עדיין עילה מתאימה להפר אותה, אני חשה באווירה קשה, דכאונית ועצובה. נכון שחילופי ראשות הממשלה לא יהיו סיבה לחגיגה במפלגת העבודה, אך בין לא לחגוג מראש לבין להתאבל ולעטות שק מראש, יש עוד כמה דרגות התייחסות.

לא מוקדם מדי (אומרים לי – דיה לצרה בשעתה) ומצידי – במידת תכיפות יומית – לבחון את החילופים בחינה מדוקדקת, ובעיקר – להתכונן כראוי לקראתם.

אנחנו חייבים לצאת מהנחה שכל תחומי האחריות המשותפים לפרס ולשמיר יישארו כך. מותר גם לצאת מהנחה, ולהחזיק בה כל עוד לא תופר, ששמעון פרס אינו מפנה אף שעל במגרש המשותף הזה, ואין זה משנה באיזה תיק הוא מחזיק. בתוקף הסכם, ולא פחות מכך בתוקף אישיותו המאפשרת קידום עניינים בכל התחומים, „המגרש המשותף" כולל את כל תחומי הכלכלה והפנים, חברה, רווחה ותרבות. תחום ההשפעה של ראש הממשלה במישורים אלה נולד מהסכם והורחב לא מכוח השררה והמעמד – ואיני מזלזלת באלו – אלא מכוח כישורים, אמינות ופתיחות.

התחום ה„חדש" ששמעון פרס יופקד עליו לא יגזול אותו או ירחיק אותו מזירת ההתרחשויות הפנימית, בוודאי לא מבחינת לוח־זמנים. נצא גם מהנחה ששמעון פרס יהיה שר־חוץ אפקטיבי יותר מיצחק שמיר, ושבחשבון ארבע השנים – יצחק שמיר יהיה ראש־ממשלה אפקטיבי פחות משמעון פרס.

אחרי הרוטציה יהיו שרי „העבודה" מופקדים על תיקי החוץ והבטחון, ואם עד אז תוכח ההבראה הכלכלית כיציבה ותניב פירות צמיחה, זו תהיה השעה לטיפול אינטנסיבי ואולי בר־תוצאות בתחומים אלה לקידום השלום ומניעת מלחמה תוך שיפור אמצעי הבטחון, הישגי הבטחון והרגשת הבטחון.

אני מקווה שצוות מתאים בראשות ראש הממשלה מתכנן כבר היום את מערכת הפעילות שלו כשר־חוץ במצב־רוח אופטימי, לא כמובלים לצינוק או מיועדים לגזירות, אלא בראיה רחבה ורבת־מעוף. מלבד קיום תהליך השלום תהיה כאן אפשרות לפריצה אמיתית של דרכים שנסתמו. העולם השלישי, סין, מרכז ודרום־אמריקה, אולי ברית־המועצות... החייאת הקשר עם העולם היהודי, פיתוח קשרי מסחר ותרבות וידע ומידע, העמדתנו מחדש על המפה העולמית והיהודית. לא דברים של מה בכך, ולא פרוגנוזה של תקופת דעיכה. אלה ממקורבי ראש הממשלה המתייחסים אל ימיו במשרדו הנוכחי במושגים של „אורך חיים בשלטון" אינם עושים אתו חסד. הם ייטיבו לעשות, אם יתרכזו בהעשרת התכניות והיזמות לשנתיים הבאות, בהכנה לנסיקה רבת הישגים ולא במצב־רוח של לפני סחרור והתרסקות. בפרפראזה – תנו לשמעון פרס נקודת משען חיצונית – והוא יוכל להזיז את העולם.

כפי שהדברים מתגלגלים, וכחלקם מתעכבים עכשיו, נראה לי חשבון של ארבע השנים, במציאות ולא לצורך בחירות – שנתיים ראשונות של הישגים בתחומי פנים וכלכלה, ושנתיים אחרונות, הישגים ואפילו גדולים חשובים בתחומי קידום השלום, חוץ ובטחון – מאזן לא רע. והוסף עליו את האמינות שבקיום הסכמים שהם לרצון העם.

יקור המסובסדים

מאת אהרן גבע

הסקר האחרון של הוצאות המשפחה נערך ב־80־1979. הלשכה־המרכזית־לסטטיסטיקה פנתה למשפחות משכבות שונות וביקשה מהן לרשום כמה הוציאו למזון, לתחבורה, לאחזקת הדירה וכו'. אבל מאז עברו שנים רבות, וחלו שינויים בהוצאות המשפחות לצרכים שונים, ואין אנו יודעים מה הם.

אשתקד התכוונה הלשכה־המרכזית־לסטטיסטיקה לערוך סקר חדש. ערכו הכנות יקרות לעריכת הסקר, אולם מסיבות שונות, הוא נדחה לשנה זאת. אם אכן יערכו השנה את הסקר, יהיה לנו בינואר 1988 סל חדש – אומר יוסף תמיר, סמנכ"ל הבטוח הלאומי למחקר ופיתוח. אז נדע כמה מוציאה משפחה לצורך זה או אחר, ואיך משפיעים ייקור המסובסדים והוזלת הדלק על שיכבה זו או אחרת של האוכלוסיה. (גם מנתונים חלקיים שיתפרסמו לפני ינואר 88 נוכל להסיק מסקנות). עד אז נצטרך להתבסס על הסקר הישן והמחקרים שניתחו את תוצאותיו.

לפי מחקר שנערך לפני שנתיים על־ידי אפרים צדקה מטעם המרכז למחקר המדיניות החברתית, נהנה העשירון העני ביותר מהסובסידיות פי עשרה מהעשירון העשיר ביותר. (הסובסידיות מהוות 9.8 אחוזים מהתקציב המשפחתי של המשפחה העניה ואחוז אחד מהתקציב של המשפחה העשירה). האם הנתונים נכונים גם כיום?

אין אנו יודעים, אך ייתכן שלייקור המצרכים המסובסדים ולהוזלת הדלק יש כיום השפעה גדולה יותר על חלוקת ההכנסה הלאומית מאשר לעדכון הקיצבאות, עליו נאבקים מדי חודש. פעם, כאשר האינפלציה הגיעה לעשרה אחוזים לחודש ולפעמים גם ליותר, היה חשוב מאוד לעדכן את הקיצבאות למעוטי ההכנסה, מיד ובמאה אחוזים. המתנה של שלושה חודשים עד לעדכון, גרמה להפסד של שליש, וכאשר העדכון היה חלקי, איבדו מעוטי ההכנסה אף יותר. אך בינתיים השתנה המצב. באינפלציה של 1.5 אחוזים לחודש מתבטא העדכון בכמה שקלים לחודש, סכום שאין לו משמעות רבה בתקציב המשפחה, אף אם זו עניה. הכל יכול להשתנות ולכן חשוב להיאבק על עדכון מלא ומיידי, במיוחד אם המדד עולה ב־3.3 אחוזים, כפי שקרה באפריל האחרון. אבל אולי לא פחות חשוב לבדוק איך משפיעה התופעה החוזרת של ייקור המצרכים המסובסדים והוזלת הדלק על החלוקה של ההכנסה הלאומית בין השכבות השונות.

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

על מפגשים ו„נישואי תערובת"

הופתעתי לקרוא במקום זה, ביום 28.4.86, את מכתבה של ידידתי הטובה ד"ר יפה אלתי־פינברג מקרית־חיים, תחת הכותרת „נישואי תערובת". בו היא מתווכחת עם בנימין רוזנבלט מקיבוץ משמר השרון, שכתב גם הוא מכתב ל„דבר", שנדפס בעתון ביום 30.3.86, על נושא המפגשים היזומים בין תלמידים יהודים לתלמידים ערבים בישראל. ידוע לי שהרבה יהודים טובים בארצנו, מתוך אי־רצון לראות את המצב לאמיתו ולהתחמק מהבעיה, חושבים כמוה. לכן יורשה נא לי להביא את עמדתי ומחשבתי בנושא הנ"ל, ואבטא בענין זה את אשר בליבם של רבים בישראל הרואים כמוני את הדברים.

עיקר הבעיה היא בחינוך השונה אשר מתחנכים בו הילדים משני העמים בארצנו. חינוך בבית וברחוב, באמצעי התקשורת ובבית הספר. הילדים היהודים מקבלים לרוב חינוך קוסמופוליטי, הומניסטי ודמוקרטי, לאהבת הזולת והזרים, חינוך למזוכיזם לאומי, כביכול „קידוש השם" במובן הפסיבי של מושג זה. תודעה לאומית אקטיבית אין כלל בחינוך שלנו. לעומת זה, אצל הערבים בכל ארצות ערב אשר סביבנו, וגם אצל הערבים הגרים בתוך ארצנו, החינוך הוא לאומני קיצוני, בהדגשה של עליונות וגאווה לאומנית גזענית. התודעה הלאומנית היא אצלם חזקה ושורשית מאוד, הם חיים עדיין את תווית המשכיות כיבושי האיסלאם במרחבים גדולים על כדור הארץ וכו'. לכן כל מעשה תוקפנות כלפי העם האחר – למצווה יחשב להם. קראתי בעתון בשעתו, בענין רצח הילד דני כץ בחיפה, שנערים ונערות ערבים הריעו לרוצחים ע"י בית המשפט כאילו היו אלה גיבורים לאומיים, המבוגרים עודדו אותם בתוך בית המשפט. כך נהגו הם בעיר יהודית ואיש לא הגיב, והרבה דברים דומים היו בבתי משפט בישראל.

מכתב למערכת חייב להיות קצר, על כן לא אוכל להרבות דברים והוכחות. אבל ידוע לי על מפגשי נוער יהודי־ערבי שהיו עוד לפני היוזמה של משרד החינוך בענין זה. הערבים באו לעימות מוכנים היטב על ידי מחנכיהם (כל מפגש כזה הוא עימות), ותוקפים בשאלות מתגרות, ובהפגנת יחס עויין ומאשים, והיו איתנים בעמדתם הלאומנית הנוקשה, שהיא תודעת האימפריאליזם הערבי הכובש. לעומתם הנוער היהודי לא היה מוכן כלל לעימות זה, והיה מגיב בגימגום ובהתגוננות פסיבית, ואף מתוך הרגשת אשמה.

ואשר ל„נישואי תערובת". למעשה אין „נישואי תערובת" בארצנו, יש רק כמה אלפי יהודיות שנישאו לערבים, אין ערביות שנישאו ליהודים. כי אם נערה ערביה כבר יוצאת מהבית, ואם אפילו תעז להתקרב קצת אל יהודי, אין ספק מה תהיינה התוצאות, צפוי לה מוות אכזרי ללא רחמים. אבל זה לא גזענות, להם זה מותר וטבעי, זה נהיה כבר לספורט ערבי לאומי, לצוד נשים יהודיות (גם לאנוס נשים יהודיות). במקרים רבים מציג הערבי, הדובר עברית, את עצמו כיהודי, ורק אחרי שהרומן התהדק והתחזק – הוא מגלה לה את האמת. מספרים שרבות מנשים אלה מתחרטות לאחר זמן, כשלא הסתגלו לאורח החיים הפטריארכלי ולמעמד האשה במשפחה הערבית, אבל הדבר כבר אינו ניתן לתיקון, ואין מי שיעזור לאלה לצאת מן המצוקה. כאן יש לזכור את העובדה הפשוטה, שנשים יהודיות אלה תלדנה ילדים אשר יתחנכו להיות אויבי ישראל, ועם־ישראל הקטן יצא מופסד עוד יותר לעומת אויביו הערבים, שהם רבים ועצומים במספרם ובמרחביהם ובעוצמתם הלאומנית.

אם עתיד קיומו של עם ישראל אכן יקר לנו – אסור לנו להתעלם מכל זה בהכרזות פנאטיות על „מפגשים", שיפתרו לנו את בעיות העימות בינינו לבין הערבים השואפים להשמידנו. „מפגשים" אלה רק יחריפו את המצב.

יוסף ארגמן
חניתה

לבדוק בטרם מחליטים

לא ייאמן, כמה האיוולת חוגגת אצלנו. רצה ראש העיר של רמת גן להתנקם באותם 50% של תושבי אוסטריה שהצביעו בעד ולדהיים, והיכה בצדיקים שביניהם, כאותו הגיבור שרודף במקלו אחר העכבר וחבט בכלי ברזל: ראש העיר גזר על תערוכת יצירותיו של ארנסט דה־גספרי, אחד האמנים הידועים בעולם, שיצירותיו מפארות מוזיאונים ותערוכות באירופה ובאמריקה.

ראוי היה, שראש העיר של רמת גן יתעניין קצת בביוגרפיה האישית והאמנותית של יוצר זה, בטרם יחליט את החלטתו המביישת. אילו עשה כן, היו מתגלות לו שתי עובדות חשובות. האחת, שאפילו מבחינת 'הדם' אין ברדה־גספרי פגם אוסטרי־גרמני, שהרי הוא איטלקי במוצאו ובן־אחיו של דה־גספרי, ראש ממשלת איטליה, האנטי־פאשיסט, לאחר מלחמת העולם השניה. השניה, שארנסט דה־גספרי הוא מהלוחמים האמיצים היום באוסטריה נגד האנטישמיות, ויצירותיו הגדולות רוויות אהבת אדם. ולא זו בלבד, אלא שבאחדות מעבודותיו הוא מנציח את אומץ־לבם של אותם האוסטרים המעטים שהעזו לשחות נגד הזרם והשליכו את נפשם מנגד. בקיר־סגרפיטו בכניסה לכנסיה מימי הביניים בעיירה שביער הווינאי, הנציח בהבעה מרשימה את אותה האשה שסיכנה את חייה במשך תקופה ארוכה, בהחביאה קבוצת יהודים בחצר ביתה.

אינני יודע את מידת התעניינותו של ראש העיר רמת גן במדעי היהדות. אבל את דה־גספרי הכרתי אשתקד, בשבתנו יחד שלושה ימים רצופים בכנס מדעי לזכרו של הרמב"ם, שאירגן פרופ' שוברט, ראש המכון למדעי היהדות באוניברסיטת וינה. גם כאן התגלתה לא רק מעורבותו ביהדות, אלא גם אהבתו הגדולה לישראל.

אין לי אלא לברך את טדי קולק, שהציל אותנו מחילול כבודנו ברבים.

ד"ר מאיר איילי
יפעת

מפעל הפיס והטלוויזיה הלימודית

התבשרנו שהטלוויזיה הלימודית תקרין לבנינו ולנו את ההצגה בהמשכים „הגרלות הלוטו"... אם חסר היה „טעם" לקי'ן טעמים לקיומו של מפעל הפיס בא משרד החינוך השלימם ובעצם למה לא? הרי נוסף לכך שמפעל הפיס הופך עניים ל„עשירים" הוא גם עתיר „מצוות" כגון: בניית בתי־ספר, בתי־כנסת, מקוואות ועוד. תגידו, מצוות הבאות בעבירה, אולי, אבל אם נתחיל לפשפש בתכלית העבירות המולידות לנו „מצוות" מי יודע כמה מהן יעמדו במבחן ה„סטאטוסקוו" (קרי: הקבים של החזון) ואז אנה אנו באים...

אגב: אם כבר או כבר, תעשה נא הטלוויזיה הלימודית עוד צעד קדימה ותקרין עוד תמונה מהחיים שלנו: את הצטופפות האנשים על יד דוכני מפעל הפיס בימי שישי, בסוקרם את לוח הזכיות של הגרלת הפיס ואיך שהם זורקים לסל את כרטיסי האכזבה בהערות קלניות כמו: רמאות, פשע מאורגן בחסות המדינה ועוד. „הערך הנקוב" של ההערה נע לפי ערכם הכולל של הכרטיסים שביד.

מה דעתכם על ההצעה שלי? אני חייב להדגיש שלא „באתי חשבון" עם מפעל הפיס על שלא עשני מיליונר, כי לא עשיתי לי „מנהג קבוע לקנות פיס כל שבוע" ואם אני כבר קונה או רק כדי לא לנתק את כל הקשרים עם ה„יצר הרע" בלי איזשהו 'לינקג'' עם מפעל הפיס...

צבי אבליעזר
ירושלים

להגן על לא מעשנים

בעוד החוק אוסר על עישון באוטובוסים, מוניות ובמקומות ציבוריים – מרשה הנהלת רכבת ישראל לעשן בקרון במקומות השמורים. פניתי להנהלת הרכבת וביקשתי להקצות קרון שמור ללא מעשנים. נעניתי כי אין אפשרות לתת יותר מקרון שמור אחד. על כן ביקשתי להקצות בקרון שמור זה מקומות נפרדים למעשנים וללא מעשנים כמו במטוס, ונעניתי כי ההצעה איננה מעשית.

אין זאת, כי הנהלת הרכבת מצפצפת על בריאות הציבור ועל החוק ומסרבת להתחשב בסבלם של הלא־מעשנים, כאשר קומץ מעשנים מזהמים את האוויר, והופכים את הנסיעה בקרון השמור לבלתי־נסבלת.

עמירם חרלף
חיפה

פטרון מפוקפק

תמונת שצ'ראנסקי אצל רייגן אינה עשויה ללבב כל אדם שלא איבד עדיין את יושרו האינטלקטואלי והפוליטי. לרונלד רייגן ישנה אובססיה אחת: לפגוע בברה"מ בכל דרך אפשרית. לשם כך הוא מוכן להיות אפילו פטרונם של מגיני זכויות האדם בכל מקום שיש לו רווח פוליטי, באותה המידה שהוא תומך במשטרים הרומסים זכויות האדם. חבל שאנשים אמיצים כאנטולי שצ'ראנסקי, נופלים לידי פטרון מפוקפק הפועל למען יצירת בעיה, כדי שיוכל ליהנות מפירותיה.

אפשר שישראל תקבל נתח עולים מן הנושרים בוינה. חבל שהנהגה העיקרי הוא תנועת התחיה וגוש אמונים הרומסים את זכויות האדם ברגל גאווה. גם כוחם של המחזירים בתשובה בישראל יגבר. אין זה מאבק קלסי לזכויות האדם.

יצחק חסון
רמת אביב

הסבים הביטו אלינו

יום זכרון לשואה ולגבורה. משדרים קשים ומזעזעים במשך כל היום. להזכיר וללמד את אלה שלא עברו את התקופה ההיא ולעורר את מצפוננו ביחס לעבר, להווה ולעתיד.

בין משדרים ובין סרטי טלוויזיה שומעים בחדשות כי הוחלט לפתוח את בתי הקולנוע בשבתות גם בחיפה. ואחרי כן מראות קשים של יהודי אירופה לפני רציחתם, מסיבה אחת ויחידה – כיוון שהם יהודים. קלסתרי פנים של אמהות וילדים וכל אחד מאתנו הסתכל היטב, אולי אחרי עשרות שנים עוד נראה את, אחות, דוד או קרוב משפחה. וכשתם הסרט, בולטות דמויותיהם של הסבים עטורי הזקנים וחובשי הכובעים, הדרת פנים המזכירים לנו עולם שאיננו עוד.

אף שהכרתי את סבי ולא דמות מזרח־אירופית הייתה לו, נדמה לי שכל אחד מהזקנים שהועמדו בשורות כדי לצלמם לזכרון העם הנשמד בידי הצוררים, כל אחד היה סבי, מהם צמחתי, ירשתי את יהדותי, את אהבת ציון וכל המורשת שהורישו לנו. האם לא הוצגו בפנינו כדי להזכיר לנו, כי עמנו שונה מעמים אחרים?

והנה אנו, שנתנו את השבת לעמי העולם לפני אלפי שנים, הולכים ודורסים כל מה שהיה יקר לעם זה. השבת הפכה כולה חול. האם איננו מעמידים פנים כשמקרינים את דמויותיהם של הסבים כדי להעלות את זכרם?

יהודה אריאל
נהריה

בדיחה סרת־טעם

ברצוני להוסיף את חתימתי למחאת־זעזועו של אמנון דנקנר („דבר" 9.5, „מהשואהוריזיון" – החידון הטלוויזיוני שנערך בנושא השואה, בערב יום־השואה.

כאשר קראתי בלוח המשדרים שבעתון על קיומו של משדר שכזה, מיהרתי להיזכר בתאריך, וגיליתי שהאחד־באפריל היה כבר לפני למעלה מחודש. כאשר הוקרן המופע הנ"ל, לא ידעתי מה לעשות עם עצמי מרוב בושה וזוועה.

אכן, מסתבר שהמציאות עשויה להיות אף גרוטסקית מהבדיחה סרת־הטעם ביותר.

שונית כהן
רמת־השרון

המשבר בתיירות

טבריה, כאחת מערי התיירות החשובות בארץ, נכנסה למשבר רציני בענף זה.

בתי המלון שהיו מלאים בחודשים אפריל – יוני, היו כמעט ריקים השנה. יש ביטול טוטאלי של תיירות מארה"ב וביטולים רבים מארצות אירופה.

בתי־המלון צמצמו במספר ניכר את צוות העובדים והפכו להיות מובטלים, ובודאי יקבלו דמי אבטלה.

יש להניח שהמצב דומה בכל ערי התיירות בארץ. בתי־המלון בעירנו עוברים כיום על הפסדים ניכרים וכמה מהם שוקלים את האפשרות לסגור, עד יעבור זעם. מימוש הדבר יוסיף עוד אלפי עובדים למעגל המובטלים ומקבלי דמי האבטלה.

ההצעה בדבר חקיקת חוק הנופש מתבקשת מאליה היום ובדחיפות. מאות אלפי העובדים, במקום לקבל את דמי ההבראה, ינפשו בערי הנופש שלנו, בתי־המלון לא ייסגרו, הממשלה תשלם פחות דמי אבטלה, הממשלה תחסוך מטבע זר. זאת ועוד, ימנע תסיסה בקרב המובטלים ובני משפחותיהם.

א. ענתבי
מזכיר העיר

טוהר המניע והליכי המשפט

(המשך מעמ' 7)

הרמטכ"ל דאז, רפאל איתן, בעקבות מידע על מעורבותו לכאורה בעבירות חריגה מסמכות בפעולות צבאיות מעבר לגבול. יתכן שחקירת „רפול" אז היתה מערערת את הסילוק בגין־שרון־איתן, שבלעדיו לא היתה מלחמת לבנון. ערב המלחמה נמוג זמיר בפני בגין, אף שגם מחילה כדי־עבר של ראש־ממשלה (שהיה בזמנם של המעשים האמורים גם שר הבטחון) אינה יכולה לטהר שרץ משפטי. עונש כיוני הוא לפרס, המבקש עתה לחפות על ראש השב"כ ומגלה שמה שלה בידי בגין מתפורר בין ידיו.

בעומדו ברשות עצמו מוכיח פרס, גם אחרי רבע מאה, שאסור היה להאמין לו כשהצטרף לדוד בן־גוריון בתביעה למנוע מצוות שרים להחליט על הליך שיפוטי. בן־גוריון לא היה חף מהתחסדות, אך הבין שבעימות בין יועץ־משפטי־לממשלה הדורש הליכים (יעקב שמשון שפירא), לבין ראש שירות מודיעיני החושד בעבירות, מוטב למדינה שיגבר היועץ. רוממות בן־גוריון נשמעת תדיר מגרונו של פרס, אבל בשעת מבחן הוא בועט באלילו ובעקרונותיו.

בין ציונות לדמוקרטיה

(המשך מעמ' 7)

בארצות בלתי־דמוקרטיות. כלום יעלו ויבואו לישראל בלתי־דמוקרטית יהודים מארצות, שבמוקדם או במאוחר יתנערו ממשטר בלתי־דמוקרטי? ישראל היא עניה במשאבים ובחומרי גלם, ועיקר כוחה בפוטנציאל היצירתי של עמה. כיצד יוצא פוטנציאל זה מהכוח לפועל בלא דמוקרטיה פוליטית תרבותית, סוציאלית וכלכלית?

זאת ועוד. רבים מטובי הצעירים היהודים בתפוצות היו מאז ומתמיד מעורבים בתסיסה הרעיונית ובתנועות החברתיות שהתחוללו סביבם. בישראל פשטה בשנים האחרונות הבריחה מאידיאולוגיה, ולחלל הריק פרצה לאומנות שחצנית, אנטי־דמוקרטית; ויש מבקשים פתרונות פשטניים, שאינם מבשרים מוצא קונסטרוקטיבי לא לנו ולא לשכנינו. כלום תהיה ישראל אבן שואבת לצעירים היהודים בתפוצות, הסולדים מריאקציה אנטי־דמוקרטית. הכיסופים לכוח שתלטני אינם אלא גילוי של חולשה פנימית, מהותית. אבות־אבותיה־סיה של הציונות חזו לא רק עצמאות ממלכתית אלא מדינה, שתושתת על אדני דמוקרטיה פוליטית וסוציאלית, ברוח המורשת היהודית והאוניברסלית. שלילה הדמוקרטיה מנוגדת לציונות, ולא תאפשר הגשמתה.

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
ביה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה,
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ 83/709.
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר ה' אורי סיקו רחוב הגיא לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בבנה מס 159 הלקה 62/155 ברחוב שבי בית הב' רם בירושלים ההיינו: הקלה באחוזי הב' ניה בשעור של 0.77% כהם 19.04 כ"ד מעל המותר 50%.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים בתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולב' ניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00 – 14.00.
אברהם בורג
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה
כל מי שיש לו תביעות כנגד עזבונו של המנוח סימון שרייבר ז"ל ת.ז. 01379972 שנפטר ביום 30.1.86 מתבקש להגישן למשרד הח"מ ברח' אחד העם 42 תל־אביב, תוך 90 יום מהיום.
אשר ...
מנהל העזבון

לחברים המוזמנים
למועצה הציבורית
להנצחת ישראל גלילי
ישיבת המועצה
תתקיים היום, יום ד',
28.5.86, בשעה 14.00
אצל יו"ר הכנסת בירושלים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה עלפי סעיף 149,
לחוק התכנון והבניה
התשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי – אגודת העיתונאים – לאשר בי־עבד סיגר יעוד המבנה שיבוצ ורחוב הגפן לשמונה ברחוב ירושלים בנמצא בגוש 10862 הדר־הכרמל, 23 חלקה 48.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00 – 11.30. המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יוציא לפי הכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
אריה גוריון
ראש העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה עלפי סעיף 149,
לחוק התכנון והבניה
התשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי ישראל את נורית דייגן – לאשר תוספת בצד ...פי בקומת הקרקע בקומה א' ברחוב ... בגוש 650 הלקה 53 בגוש 11661 מפרי־חיפה. הבקשה כרוכה בהקלה לבדוק הקרקע של 1.0 מ' בקומה א'.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות: 08.00 – 11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יוציא לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
אריה גוריון
ראש העיר

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613626
קופת חולים כללית – אבן־גבירול 7 – 225142
ירושלים
קופת חולים – שטראוס 5 – 223141
חיפה
ד. אליעזר – כביש ... 6 – 511707
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – הרב קוק ... – 905271
בני־ברק – רמת־גן
רבי עקיבא – ז'בוטינסקי ... – 777506
בת־ים – חולון
אחוזה – הופיין 52 חולון – 689153
חדרה
כללית – בני ... – 452381

מוקד רפואי מלפני
כל קופת חולים הכללית הבוקר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־החולים, עזרה ראשונה, בדיקות המיקומות משבצת ודוח ואינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
תל־אביב
בימים א' עד ה' בין 6.00 בבוקר עד 20.00 בערב, בימים ו' בין 6.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – ☎ 03-433300, 03-433590.

ביקורת רופאים
לעירייה ...
תל־אביב
רחוב בנימינבא 49 ת"א – 03-284649
בימים א' – ה' בין 21.00 עד 23.00. בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00. בשבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנביאים 26, קומה ג' – 04-523566
יום יום בלילה ערבי שבתות, בשבתות וחגים בין 20.00 עד 23.00.

אלמקס
לכל המשפחה!

של היום הוא חדש

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר: נאדיה 9.30, 7.15
אורלי: מורשת הולקרופט
4.45 ,7.15 ,9.30
אלנבי: משנה מקום משנה מזל
5.00 ,7.40 ,9.40
בן־יהודה: נפגש בסיבוב
5.00 ,7.30 ,9.30
גורדון: הסיפור האמיתי
4.30 ,7.15 ,9.30
גת: שגעון של לילה
5.00 ,7.15 ,9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
7.15 ,9.30
דרייב־אין: נפגש בסיבוב 7.45 9.45
חצות – סרט סקס
הוד: רמבו 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: פנדאנגו 10.15
חן 1: סלוואדור 9.45, 7.20, 5.00
חן 2: פעמים במשך היום
5.00 ,7.20 ,9.45
חן 3: מרגלים שכאלה
5.00 ,7.20 ,9.40
חן 4: נמי גאן 9.40, 7.25, 5.00,
10.30 ,13.30
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים
10.30 ,1.30 ,5.00 ,7.30 ,9.45
לימור: שכרון חושים
4.30 ,7.15 ,9.30
לב 1: גבירתי המאמן 9.45, 7.30
לב 2: סיפורו של גלן מילר
7.15 ,9.30
מוזיאון תל־אביב: ...
7.15 ,9.30
מוגרבי: נשר הברזל
5.00 ,7.15 ,9.30
מקסים: הכבוד של פריצי 9.30, 7.00
סינמה 1: השוטר מבוורלי הילס
5.00 ,7.30 ,9.30
סינמה 2: בהר בי 9.30, 7.30, 5.00
סמדר: ספורה של אגנס
5 ,7.30 ,9.30
פאר: יחסים אסורים (סרט הונגרי)
7.15 ,9.30
פריז: מסע עסקים של אבא
7.15 ,9.30
צוותא: חייל לילה 8.00
צפון: אלני 9.30, 7
תמוז – ...: ...
7.15 ,9.30
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבליט: שורת המקהלה
5.00 ,7.15 ,9.30
תל־אביב: שודדי השקים
5.00 ,7.15 ,9.30

יפו

הקולנוע הישראלי: שבר האבות 9.50

ירושלים

אוריון: שיכרון חושים
4.30 ,7.30 ,9.30
אדיסון אחד 1: בעקבות אוצר הנילוס 9.30 7.30, 4.30
אחד 3: צוחק כי שוטר אחרון
4.30 7.30 9.30
אורנע: מרגלים שכאלה
4.30 ,7.30 ,9.30
בית אגרון: אבני 4
ממאו עד מוצרט 6.15
בנהכון 8
תורה הערב 10
בנהכון 12 חצות
האולם הקטן בבית האגרון:
אלני 7.30 ,9.30
חבצלת: רמבו 9.30, 7.30, 4.30
אריאל: שורת המקהלה 9.30
4.30 ,7.15
כפיר: זכרונות מאפריקה 9.00, 5.45
סמדר: לרקוד עם זר
עדן: השוטר מבוורלי 4.30, 7.30, 9.30

...

רון: נאדיה 9.30, 7.30, 4.30
מיגדל: חלומות מתוקים 9.30, 7.15

חיפה

אורה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
אורלי: גבירתי המאמן 9.15, 7
אמפיתיאטרון: זאב אמריקאי
בלונדון 9.15, 7, 4.30
ארמון: נשר הברזל 9.30, 7.00, 4.30
עצמון: נפגש בסיבוב 9.15, 7, 4.30
חן: מרגלים שכאלה
4.30 ,7.00 ,9.15
פאר: חלומות מתוקים
4.30 ,7.00 ,9.15
קולנוע: מסע עסקים של אבא
6.00 ,9.00
רב גן – 1
בעקבות האוצר הנילוס
4.30 ,7.00 ,9.15
רב גן – 2
נאדיה 9.15, 7.00, 4.30
רון: השוטר מבוורלי הילס
4.30 ,6.45 ,9.00

קרית־ביאליק

ספיר: להב משונן 9.30, 7.15
כביר: מרגלים שכאלה 9.15, 7.00

קרית־חיים

בית העם: הסיפור האמיתי
7.00 ,9.15
היכל: כחות לוהטים 7.00 9.30

קרית־ים

ביתן: משאלת מוות III 9.30, 7.15

קרית־מוצקין

אורה: פירמידת הפחד
4.30 ,7.00 ,9.00

אשדוד

אשדוד: צוחק כי שוטר אחרון
7.15 ,9.15
אסתר: נפגש בסבוב 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: רמבו 9.30, 7.00
סאנה: בי"ס לשוטרים מתחילים
7.15 ,9.30
היכל: שורת המקהלה
7.00 ,9.15

באר־שבע

חן: זכרונות מאפריקה 9.15, 6.00

בת־ים

אורים: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עצמאות: פירמידת הפחד
5.00 ,7.30 ,9.30

הרצליה

היכל: פירמידת הפחד
5.00 ,7.30 ,9.30

עפולה

מופתקק: נפגש בסיבוב 6.30
בעבר להדו 9.00

חולון

ארמון: נשר הברזל 9.30, 7.15,
מגדל: פעמים במשך היום
7.15 ,9.30
סביון: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
רינה: סילברדו 9.30, 7.15

טבריה

אביב: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

כפר־סבא

עמל: נפגש בסיבוב 9.15, 7
חן: שנת הדרקון 9.15, 7

לוד

אוהל: הכבוד של פריצי
7.00 ,9.30
בית העם: גלגלי תהילה 9.30, 7.15

נהריה

היכל: ...

נתניה

שמריה: פעמים במשך היום
7.00 ,9.15
אביב: בחוק הליגה 9.15, 7.00
שרון: שודדת קהיר הבגולה 9.15, 7

פתח־תקוה

שלום: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
היכל 1 זכרונות מאפריקה 9.00, 6
היכל 2 הנאהב 9.30, 7.30, 5.00
היכל 3 ...
5.00 ,7.15 ,9.30

קרית־שמונה

שביט: גילאי 9.15, 7.00

ראשון־לציון

נעמה: הנאהב 9.30, 7.15
ראשון: השוטר מבוורלי 9.30, 7.00

רחובות

בית העם: תרגיל לרופאים מתחילים
7.15 ,9.30
חן: זכרונות מאפריקה 9, 6
חן: נאדיה 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: גבירתי המאמן
5.00 ,7.15 ,9.30
אורדע: נשר הברזל 9.30, 7.15, 5.00
לילי: שכרון חושים 9.30, 7.00
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
רב חן 1 תרגיל לרופאים מתחילים
5.00 ,7.30 ,9.40
רב חן 2 מסע עסקים של אבא 9.30
4.55 ,6.50
רב חן 3 פעמים במשך היום
5.00 ,7.30 ,9.40
רב חן 4 להב משונן 9.45, 7.20
שביט: נפגש בסיבוב 9.30, 7.30

רמת־השרון

כוכב: הסיפור שאינו נגמר 4, 7
הנאהב 9.30

רעננה

אורות: נפגש בסיבוב 9, 7, 4.30

רמלה

אורן: צוחק כי שוטר אחרון
7.15 ,9.30

רכוש ספר
מספרית
דבר

טלוויזיה

5.30 שמיניות באוויר.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 בחרנו לך – מבחר שירים וריקודים (ערבית).
7.00 חקלאות היום – סרט על „תרבית רקמה", ריבוי צמחים בדרך מדעית, כדי לקבל שתיל משובח מבחינה גנטית, הסר וירוסים או מחלות; הנדסה גנטית מהי? תרומתה לחקלאות כיום והאפשרויות הגלומות לעתיד. משתתפים: פרופ' יונתן גרסל, מכון וייצמן למדע, ד"ר עליזה ורד, הפקולטה לחקלאות, ד"ר חנוך זוסניק הפקולטה לחקלאות; פינת החדשות, לחקלאי מן השדה (תרגום לעברית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „בין הבטאות" – מנחה עמוס ארבל.
8.30 „תצפית" – ענייני מדע, טבע ורפואה: חידושים בטיפול בשיניים, השתלות שיניים, עששת והדרכים להימנע ממנה, על הפלואור בהגנה על השיניים ועוד. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל דן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 מוקד.
10.05 „מחר יאיר השחר"
11.45 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ מולדת: מבוזה ומים למולדת.
08.40 אנגלית ו'.
09.00 מדעי הטבע ויסודיו: בניי שועלת המדבר.
09.20 אנגלית ו'.
10.10 מדעי הטבע ה־ו': סימור מזון.
10.30 פרפר נחמד: בית.
11.00 חשבון ו': קפטיין האף וקפטיין גרף.
11.15 הלו ישראל.
11.30 קשת וענן: סוד הכדורות.
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
1.00 מדעי הטבע (והסביבה עליונה): שפה חיה.
2.00 גלגלון: על חייו ופועלו של לורד נלסון.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: מבוא למדעי החיים: עידן ההתפתחות גילאי הגן.
4.00 בלי סודות: שודוק 2.
4.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים.
4.45 כלכלון: קדימה בטכנולוגיה.
5.00 ערב חדש. מנחה גדעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 י.ב. באך: קונצ'רטו בסי במול בג'ור לצ'מבלו ולתזמורת. וב. ברטן: התז. הסימפ. רים רשה"ס. ברמן: פרוקופייב: „אלאונרה" (ו. דוהליבה, נבל).
07.30 עתירת מוסיקלית – מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת במי במול מג'ור ק. 428 (פ. פרנקל, התז. סימפ. רים רשה"ס. ג. טוסקינו); דבוז'ק: „הכישור הזהוב", פואמה סימפונית אופ. 109 (התז. הסימפ. של רדיו באוואריה/ ר. קובליק); פרוקופייב: קונצ'רטו מס. 2 לפסנתר ותזמורת בסול מינור, אופ. 16 (ס. יוסלסון, תז. פילדלפיה/ י. אורמנדי); יאנאצ'ק: סינפונייטה (תז. רדיו באוואריה/ ר. קובליק).
09.30 קונצרט בוקר – סטרווינסקי: סימפוניה לכלי נשיפה והפיל. נ"ו יורק/ פ. בולז; פרוקופייב: „רומיאו ויוליה" קטעים מהמוסיקה לבלט (תז. פילהרמונית/ א. קורק מאהלה: „השיר על הארץ" (תז. פילהרמוניה החדשה/ א. קלמפרר/ ק. לודוויג, מבדסופרן/ פ. וונדרליך טנור); בורודין: סימפוניה מס. 38, ק. 504, „פראג" (הפילהרמונית מברלין/ ק. בוהם).
12.05 דפי פסנתר – באך: סוויטה צרפתית מס. 2 בדו מינור / א. גבריאלוב בהאנבן: סונטה מס. 15, ברה מג'ור, אופ. 28 „הפסטורלית" (א. גיללס); גלינקה: נוקטורן בפה מינור, וריאציות על רומנסה של אליאביב, ור. סבבליג.
13.00 לבקשתכם – באך: קנטטה מס. 208 („הציד") (סולנים/ מקה. בוננסורדי/ הקאב של אמבטרדם/ א. רייה); הנדל: קונצ'רטו בפה בפול מג'ור, לפסנתר, כנור ותזמורת (ב. אלינג/ ס. לאוטנברגר/ הפיל. של שטוטגרט/ א. פאול מילרו:
מוצרט: „אווה ורום", ק. 618 (מקהלה, הסימפ. הלונדונית/ ק. רידינג); ...: קמיניה לכלי נשיפה צ'לו וקונטרבס והסמפ'נייה של ברלין.
15.05 בין חברים.
16.00 אמנים באולפן – דליה ואורית עודיאל, פסנתר בארבע ידיים – באך, מתנה בדו מג'ור, ...: כחולות ספרדיים, אופ. 12; ...: 5 זכות (1964) ו...: 6 קטעים, אופ. 11.
17.00 מוסיקה כאן ועכשיו – דב כרמל: פצנה הזרון (תז. סימפ. רים רשה"ס/ ג. רודן); יצירות ברוסטרים המלחינים הבן־לאומי (אונסקו) שבדיה: יאן פורטנגה: אנקורה ורביעיית אורדיטי) לכם מגבורת: במע (ב"ק. שולץ, ב סטנתרים).
18.00 באולפני הקונצרטים בעולם – המקהלה הקאמרית השבדית, אנדרס אהרוואל – פולנק: ערב משלג; ברימן: קורט ותיה; והתן וולאמס: 3 שירי שקספיר; ראוה באורה הקתדרלה; מרמן: מיכה למקהלה בפולה; באך: החוקר יפהיה; רחבנינוב: היקסולוגיה הגדולה בתוך „ערבית וחסית".
19.30 „הדר־נוער לנוער המתבגר".
20.05 יחוף הירדן – לידתה של סונטה: אריה ורדי בסביר את תהליך התפתחותה של הסונטה הקלאסית לפסנתר (5): „אריז אלברטי".
21.00 אופרה של יום רביעי – בורדובקי: השירים של להיאן (ב. ירדאוס צ' אליו. אוי. רדה. ב. יאובנסקי).
23.00 צלילי ליל – מוסיקה עתיקה; ו. ריינבורי, כרימה הסולנים מנגה: ק. שיסניה: ...; מוזיקה ל־2 פסנתרים, בפה דיאז מינור (ו. פוסלניקובה ב. פטריבה; קופרמן: „זכרון" (ב. באשארי תז. סימפ. רים רשה"ס ג. ברתיגי; ...: „אידיאלים" ור. ריינבוכר, בריטון הסולנים מנגה. ק. סימינג).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – התקופות האפלה העברית בספרות העברית: תחושת מצור, שיחה עם אהוד בן־עזר.
12.05 בהוי המזרח – מבחר שירים מזרחיים.
14.06 הכניות לילדים „כי יבוא?" „אור ואלכסנדרה" מאת יצחק נוי.
16.05 מעדון עשן הזהב – בעולמו של האדם המבוגר.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „לידתה של סונטה" בנגינתו ובהגשתו של פרופ' אריה ורדי.
19.05 סימנים ההלכה היהודית.
22.05 חבר באותו מובן.

רשת ב'

10.05 ענייני עיצוב ואיכות הסביבה.
15.05 ענייני חוק ומשפט.
18.06 זרקור.
18.45 היום בספורט.
19.35 מבט לענייני צבא ובטחון.
20.05 מבט לפולקלור – קונצרט מוסיקה חסידית – לרגל צאת האנתולוגיה של נהביה רינבר בעריכתו של ד"ר אלי שלייפר.
21.05 שיר לדרך.
22.05 ריקודי־עם.
23.05 תכניות בעקבות אחר (כ.סו).

רשת ג'

18.06 הנה הנה.
20.05 עם כל הכבוד.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת:
16.05 „יצר משוחרר" – ענייני צבא ובטחון.
20.05 „לא רק פופ".
20.55 פינה הנה לתרבי.
00.05 מסביב לישראל 86 – קולות וביקורות.
00.15 ציפורי לילה קהאכית.

פועלי כל העולם – יש מישהו בשביל דניס?

דבר אחר

קודרתן

קח: את השגריר רוזן איתך ל־פגישה.

תן: לו להחזיק לך את המזוודה.

העתון המצורע ביותר • י"ט אייר תשמ"ז • גליון מספר 137 • דרייקטר טו אאר דיסטינגווישד גסט, מיסטר דניס טאצ'ר, הו וזו טו קייר טו שלפ היז וויף מגי ויז הים

קונטמפוס

גם כן פרייער

השבוע נפל דבר בישראל ורעש גדול הוא עשה בנפלו. פתאום קם לו חייל, סתם חייל מן השורה, ומודיע קבל עם ועדה שנמאס לו להיות הפרייער הלאומי.

יש בה, בהודאה זו, משום שתי פנים, לכאן ולכאן: ראשית, יש בה משום שידוד־מערכות באופיינו הלאומי. כי, כידוע לכל, הישראלי המצוי מוכן להיות הכל. הוא מוכן להיות טיפש, הוא מוכן להיות גנב, הוא מוכן להודות שהוא מכה את אשתו (בתנאי שיצלמו אותו לטלוויזיה) – ובעיקר הוא מוכן להודות שהוא נכשל, כי הוא עשה ברדה.

חוץ מדבר אחד: אף ישראלי אינו מוכן להיות פרייער. "הוא אני – הפרייער שלך"

והנה קם לו איזה חייל והופך בבת אחת את הקערה על פיה. זה ראשית.

ושנית – וזה עוד הרבה יותר חמור: – איך הוא מעז הוא הפרייער הלאומי? ומה עם הקשישים? ומה עם העצמאיים? ובעלי המכוניות וקוני מניות הבנקים? ומנהלי הבנקים ועוזריהם? והעולים והיורדים? והפולנים? והחקלאים? ומגדלי החזירים? ואברהם שפירא? והישיבות? וחוק החזיר? והורי החוזרים בתשובה? ופרופ' שאקי והטכנאים? ומכבי האש? והפועל תל־אביב? והליברלים והתעשיינים? ובעלי הבתים? ואלה שלא קיבלו פיצויים? וחיים שיף? ומה עם אלה שמחכים לטלפון? ומה איתי?

הגיע הזמן שביום העצמאות הבא נכריז עם ישראל, כל שנה, אחת ולתמיד, את הפרייער הלאומי שלו – וככה גם יקטין את הפירוד בעם.

ויפה שעה אחת קודם.

העורך

פסטיבל חיפה

בגלל האבל הכבד בוטלו כל ההצגות מלבד off – Side Story עם צבי שריר, ימ"ש

ההנהלה

דבר אחר

עורכים: אהרן שמי, שלמה ניצן, יצחק בן־נר.

אורחים: (בלי נדר): אמנון דנקנר, דני קרמן, יעד פולקין, יוסי שיין, חנה גרשוני, ד"ר סגל, תומר קרמן, שאול איפא"ל, אברהם־בנאת הירושלמי, אבנר כץ, יוני בן שלום.

המנצחים: יחזקאל ג., שמעון צ.

המערכת חוזרת ועומדת על דעתה

תקלה ראשונה בפסטיבל הישראלי:

רקדניות להקת „אובה־אובה" חלו במזובשה

– מאת כתבנו במוסקווה, איבגן שיבורסקי

להקת המחול הפולנית „קארטושקה" ערכה למערב על כל קרקעה, רקדניותיה, פועלי הבמה שלה והעסקנים. הרקדנים הודיעו כי העריקה היא אקט־מחאה נזעם על שלהקתם היא היחידה שלטונות פולין לא התירו לה לצאת לפסטיבל־חוצות בישראל.

בפגישה סוערת שקיימו בכירי משרד־החוץ בנוכחות שר החוץ, יצחק שמיר, הובע זעם על שבפגישה עם להקת „קארטושקה" לא נכח השגריר מאיר רוזן.

כן נכח בפגישה השגריר מאיר רוזן.

משרד הבריאות

הודעה לציבור

הציבור מוזהר בזה להימנע ממגע על כל שהוא עם הרקדנית (אגב: ההדרנית, עם הישבנים הנפלאים) של להקת

אובה – אובה

„החווייה הזאת תלויה אותי זמן רב" מישאל הנדרקייק, „הארץ"

„יותר ממה שאתה חושב".

ד"ר זיוה טריסאר, אביבלב

הסתיימה המימונה במשרד התקשורת

במימון 50,000 דולר ובסבירות משרדי הדואר בארץ בשעה 12,00 בצהריים, נפתחו חגיגות המימונה של משרד התקשורת.

בפתיחת החגיגה, בהצבעת ידיאליהו, בירך שר התקשורת את המוזמנים הצוגים ואמר להם שהעובדה שאלפי אורחים פקדו את כתי הדואר היום ומצאו אותם סגורים, מראה עד כמה אוהב עם ישראל את הדואר ועובדיו.

בסיום הטקס הוענק השר מרלין עריליני לפקיד האדיב, משה רוזנקרנץ מסניף הדואר ת"צפון, שסגר כבר בעשרה לשתים־עשרה את הדלת בסניף שלו, ישר בפרצופו של גוררך אחד שטען שהוא רצה בולים.

בטקס נכח גם השגריר מאיר רוזן.

בצפירת־דומיה בת שש שעות:

נפתחו חגיגות הלביא

– מאת כתבנו לביא יצחק הירושלמי

בנוכחות ארבעה מליון עובדי התעשייה האווירית נערך אתמול טקס חגיגי עם השלמת יצור שלוש הטייסת לביא הראשונה.

המסוסים אספו תאוצה לאורך מסלול אבן גבירול בתל־אביב והמריאו צפונה לקול תשואות העוברים שהתרכזו במסלול בן־יהודה. בהאנגר של מיכל התרבות" אמר ראש הממשלה דוד לוי

(לביא, כי מי שלא רצה את אריק שרון בתור רד אלינו אוירון ייכול אותו כארי לביא. הוא רחה את הטענות כדבר דלדול תקציב המדינה בשל הפרוייקט הנישר, לקול תשואות רמות, כי כקרוב יגיע משלוח גדול של מכוסים מאונדרא, „סוסמהנג", אמר, „היתה מאו ומתמיד". לך על הלביא ותלך להביא". את ברכת המיגור הדרקן הביא השייך רפיק הלבא, שמסר כי קרוביו בסוריה לבן כמה גרושים בשביל בקניק בפתיה. כן נכח במקום השגריר מאיר רוזן.

הנשיא אסאר (לביא).

בתום הטקס מסרו מקורות בכירים כי חוגים רחבים בבית המעצר בבמרמורה הגיע התעשייניות בפרוייקט הג"ל ההגעה התקווה כי מ"ס שנפתח עם האל (מ"ל) הישראלי יטוסו לדשש בקרוב במכירת שלושה מטוסים לאירואן, או לעיראק או לארגנטינה או למשהו שייקנה אותו כבר לעולם, כדי שיהיה לנו במה לעבוד אליו את ברכותיו ושביעת רצונו של

שינויים מופלגים בצה"ל

דרגת האל"מ תבוטל ובמקומה יבוא אלמ"ז (אל"מ זוהל)

– מאת מרן מגלית הצבאי –

דובר צה"ל הודיע באורח גלוי למקורביו שהשימוש במילה „מוואלד" לקרקיה לעורה, נאסרה על הסר"כ של צה"ל ועל כל הקצינים הבכירים, שהיו שותפים לניצחון המפואר על של"ג בפרס.

בקרוב, מסר הדובר, יכנס לתוקפו גם האיסור להשתמש במילה „דוקטור" – ודרגת אל"מ תתבטל ובמקומה תוכנס לשימוש צה"לי מלא הדרגה אלמ"ז, כלומר אל"מ זוהל (בקיצור).

הפנטאגון: מטוס הלביא עולה רק 22 מיליון דולאר

ישראל מתעקשת: הוא לא עולה גרוש יותר מ־16 מיליון

יהודי נכנס עם הבן שלו לחנות לקנות סחורה. שלוש שעות הוא עומד על המקח. המוכר דרש 22 רובל – והוא אומר: „גרוש לא יותר מ־12 רובלו". בסוף, אחרי שש שעות, הוא כתב צ'ק על 16 רובל, נתן לבעל החנות, לקח את הסחורה ויצא.

איך שהם יוצאים, אומר הבן לאביו: „אבא, הרי בין כה וכה לצ'יק שלך אין כיסוי – אז למה אתה עומד על המקח שש שעות" אמר לו אביו: „הוא יהודי נחמד. אני לא רוצה שיפסיד הרבה".

הפסטיבל הישראלי: נגמר שיהיה ונמה שיהיה

עוד בטרם יצא הפסטיבל הישראלי לדרך, הוא כבר נחל הצלחה כבירה – ככה שלא כדאי לחכות עד הסוף ואפשר לשאול כבר היום את השאלה המסכמת:

האם תהנה השנה מן הפסטיבל הישראלי?

צוות „דבר אחר" יצא אל המדרחוב הישראלי ושאל שם אנשים מן השורה וכמה מבקרים מן היציע האם הפסטיבל השנה יגרום להם הנאה:

• יונינה שוורין, עקרת־בית:

השנה אני לא מתכוונת להחמיץ אף מופע. קניתי כרטיסים לתיאטרון התנועה המוסיקלי מסין, לתיאטרון הבובות מלאפלנר (שמפעיליו הם פילים מאולפים), לרביעיית „קרטייה־ברסון", המנגנת שופן באלכסון עם תווים נוזלים, לתיאטרון „אקווה־דוקטה" מקפריסין, המעלה את המחזמר בנושא השואה, „לוח הסעים", עם שחקנים צ'רקסים שהתגיירו במיוחד, לרביעיית בארטוק עם האחים יוהנס ומתיאוס פסיון ולעוד שני מחזות שנעשו על־פי סרטי וידאו מתקופת הבארוק המאוחר. רציתי גם לראות את תיאטרון „הקטר" מפולניה, שמציג בתחנת הרכבת בירושלים את המיצג „שש רקות לשש" – אבל זה יוצא בדיוק בזמן שנותנים את „התיאטרון השחור" מפינלנד ב„שש־מאות גיגיות־דם". אז קניתי כרטיסים ליד החלון, משם אפשר יהיה לראות גם את תחנת הרכבת.

• רפאל רקאנטי, בנק דיסקונט:

אני לא יודע מי היה צריך את הפסטיבל הזה. מוטב שהתקשורת תרד קצת מהבנקים ותתחיל להתעסק בדברים אחרים – אולי בתרבות, אני מציע.

• יהושע זלצפפר, מבקר תיאטרון:

השנה אני דווקא מתכוון להנות מן הפסטיבל ויש לי סדר־יום עמוס ביותר: ביום חמישי (מחר), אני מצטרף לבלט היוגוסלבי „כדור בראש" להקלטה שלהם ברדיו ושם אני אתרגם את דברי המנהל הסיני שלהם, שמדבר קצת פולנית. בשבת אני בטלוויזיה, עם שלישיית כלי הנשימה מפרו. המנצח שלהם לומר היום ומחר פולנית כדי שאני אשוחח איתו בשפה זו. ביום א' אני טס לתל־אביב עם הלהקה הקיבוצית – ואני אדבר שם פולנית עם אמי, שתהיה בקהל. ביום שלישי אתרגם את נאומו של פרס לפולנית, כדי שתאצ'ר ושמיר יבינו – ולמחרת אטוס גם אני לאנגליה לראות תיאטרון טוב ולשמוע כמה קונצרטים.

• יהודה בילו, סועל במה:

אני מסודר – לכל השבוע: ביום שישי אני בקולנוע „רב מרכז" שמה מציגים את „הנימפומנית והפיל". בשבת אנחנו ב„דרייבין" לראות את „זכרונותיה של הנימפומנית מאפריקה", ביום ראשון אני ב„אלמבי", נותנים שם „מסע העסקים של הנימפומנית" – ובשני אני כשניה ב„בית־עם", רואה את „שש פעמים בלילה". אני מקווה שהפסטיבל הזה יימשך עוד הרבה זמן. תענוג ללכת לקולנוע בזמן שיש פסטיבל. האולמות ממש ריקים.

„האחים רייט בקריית אונו": בנות להקת הבלט על המים של סביון במופע ראווה מחיי השואה

„שושנת יריחו" בביצוע התיאטרון הצמיג, מופע סטאטיסטי המתאר את נפילתו של העולם וכל זה

תיאטרון ה„בפית הסגולה" מפינסק בהצגת הרחוב „אחותו הזונה של קפקא"

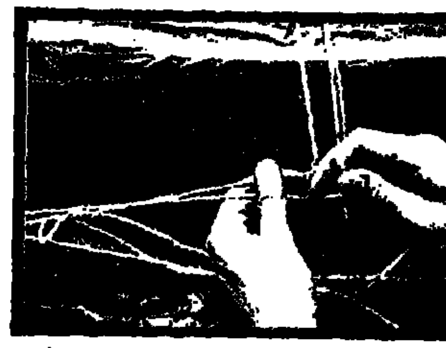

„גיזוס כריסטו", מיצג של האחים ירושלמי המתאר את שואת אירופה

„אולדסמוביל", מלך ליצני הרחוב ממדואה, ישעשע את קהל הפסטיבל ליד התורים לקניית הכרטיסים

רקדנית מלהקת „מנדבושקה" להקה שהגיעה לארץ דרך פינלנד עם 600 טון תלבושות

רביעית „קום־אריין" בקטעים של שוברט, מיסנס, הרשקוביץ, ריד־טיק־טון וחבל

תיאטרון הילדים ע"ש גטה מכרכור בהצגת הילדים „או לסי"

פתוח בלא בלום

מיהו מי?

(חידוני התאמה פסיכו־סוציוטכנומטרית להכרת עצמך)

לפניך שני טורים: בטור הימני – דמויותיהם של שלושה או יותר גבורי תקשורת – ובטור השמאלי כינוייהם התקשורתיים. עליך למתוח תוך 82 שניות קווים לדמותם שיחברו את הכינויים לדמויות. הענק לעצמך 10 נקודות לכל קו שמתחת.

- האנס הבכיין
- האנס האדיב
- האנס המתלונן
- האנס האתלטי
- וכך הלאה...
- וכך הלאה...

תוצאות המבחן:

1. אם צברת 90 נקודות ומעלה, סימן שרימית. האם ידעת מקודם שאתה רמאי?!
2. אם צברת 23–38 נקודות, את/ה גבר/ת בטוח/ה בעצמך פחות או יותר, יודע/ת מה חן בדיוק משאלותיו המיניות של המין השני, לא שואל/ת שאלות ולא מקבל/ת תשובות ויודע/ת לקרוא בלי נקודות כבר לפחות שלוש שנים רצופות (האחרונות בעיקר).
3. אם צברת 0־23 נקודות, את/ה אינטלקטואל/ית רגיש/ה, בעל/ת מזג סיפרותי במקצת, אוהב/ת לאכול, לפעמים, סטייק משובח על האש, אבל מסוגל/ת ליהנות גם מצלי עוף/ת, מצבך קשה בעיקר בשעות אחרי הצהריים המאוחרות, אבל זה לא סיבה להגיד נואש, אז אל תגיד/י!!
4. צברת 0 נקודות. סנוב! למי אתה חושב את עצמך?

בדת ובגזע

(חידת הגיון)

נציגי היהדות הדתית בכנסת מתנגדים, כידוע, לחקיקת החוק למניעת הסתה גזענית.

עיין בעובדה זו עיין היטב וחשוב לעצמך מה, באופן הגיוני, יוצא מזה:

מסקנה א': היהודים או היהדות הדתית הם בעד הסתה גזענית.

מסקנה ב': יהודים או יהודים־דתיים לא יורשו להכנס למדינות שיש בהן חוק נגד הסתה גזענית, מכיוון שהם מתנגדים לחוק הזה.

מסקנה ג': המדינות שאי־פעם חקקו חוקים נגד היהודים, או נגד הדת היהודית, חקקו בעצם חוקים נגד הסתה גזענית.

מסקנה ד': ישראל איננה בדיוק המדינה שאני/אתה מת לחיות בה.

סמן לעצמך איזו ממסקנות הגיוניות אלו נכונה/ות וחשוב, באופן הגיוני, למי צריך וכדאי לשלוח אותן.

פרסים לא יחולקו הפעם בגלל קדושת הנושא.

איגוף מימין

בריטים עכשיו

גב' תאצ'ר באה. גב' תאצ'ר נסעה.
טפשותו ממש טפשות!
איך הרשינו לזה לקרות שוב!

האפשרויות לקראת ביקורה של ראש ממשלת בריטניה היו שתיים בלבד: האפשרות האחת היתה לתת לה לצאת בשלום – והאפשרות השניה היתה להשאיר אותה כאן, לומר לה „מקומך איתנו". את האפשרות הראשונה ראינו, בפועל – ובינינו – אין מה לראות. באה, דיברה, התפעלה, נפגשה, הסתובבה, חזרה. לא לכתוב הביתה אורות, כמו שאומר שמי.

האפשרות השניה – אוהו! האפשרות השניה היתה יכולה לפתוח דף חדש בתולדות התישבות היהודים בארץ ישראל!

נביח, רבותי, נניח – שלא היינו נותנים למגי לצאת.

בשלב ראשון, כמובן, היה זעזוע בקהיליית העמים התרבותיים. אבל הם מודעועים מאיתנו בהתמדה כך שאנחנו כבר די מאומנים לסבול את הזעזועים שלהם. היינו ממציאים איזושהי סיבה סבירה למה היא חייבת להישאר כאן: לא נוכל לתת לה לעזוב כל עוד הדו"ח על מניות הבנקים לא יושם במלואו ולא נבחר נגיד חדש לבנק ישראל. אף אחד לא היה מעז להגיד שהוא לא מבין את הקשר. היינו ממלמלים משהו בקשר לחוסנה של הלירה שטרלינג ומעורבותו של הבנק אוף אינגלנד בוויסות.

בשלב שני, היינו מפקיעים עבורה איזה וילה יפה בסביבות רח' הרא"ה ברמת־גן: אי אפשר, הרי לגור במלון כל החיים. היינו תולים על הווילה, בקצה תורן גבוה, את הדגל הבריטי. היא היתה מרגישה נהדר ברמת־גן, כי תמיד לבריטים היו קשרים טובים עם העיראקים. היו מלמדים אותה בישולים ולוקחים אותה לחאפלות שלהם.

בשלב שלישי היינו מסבירים לה שהואיל והיא גרה בארץ, היא צריכה לשנות את השם שלה לשם עברי: והיינו מחליפים לה את השם מתאצ'ר לבלפור. עכשיו, כל הצהרה שהיא היתה נותנת היתה הופכת להצהרת בלפור.

בשלב האחרון, היינו נכבשים מחדש על־ידי חיילים בריטים, „כלניות", שהיו באים להציל את הגברת בלפור במסגרת המיצווה הידועה בשם „פדיון שבויים". כך היינו מוצאים את עצמנו מחדש תחת המנדאט הבריטי, והואיל ורק מטומטמים עושים אותה טעות פעמיים, ואנחנו לא מטומטמים – הפעם לא היינו נותנים לבריטים לצאת. היינו מכריחים אותם להישאר פה, ולתת לכולנו פספורטים בריטיים. אנחנו לא יותר גרועים מאיי פוקלנר.

עד שכל זה היה עובר, היתה הגברת בלפור מתרגלת לארץ ומסרבת לעזוב, ולכן, היו ממנים אותה לנציב העליון. ואז, בכל פעם שלא נרצה שיהודים מארץ מסויימת יגיעו להנה ויציפו את הארץ בהמוניהם, לא אנחנו נצטרך לעשות יותר את העבודה השחורה: לחישה קטנה על האוזן של מגי – והיא לא נותנת להם סרטיפיקאטים. תאמינו לי, הרבה יותר קל לעשות הפגנות נגד הממשלה הבריטית, מאשר לדאוג לאלפי עולים חדשים לעבודה.

לא עשינו את זה. פשוט לא. באה מגי, ראתה, התפעלה, הסתובבה, חזרה.

עכשיו צריך לחכות לביקור הבא!

יוסי שין

לגעת ברוח
מדורו של א.הבל

אבו אלבנאת הירושלמי

סובבוני

להט אש בוערת

ל"ג בעמר, ל"ג בעמר,
חג מדורים, למורות דלתות החמר.
שרפתי כיכלי וכברותי כארכי,
לא פלא שמשפכתי את כל האש אלי.

אבל אני זהיר מאד,
האש אצלי לוחכת,
בגדי לא ימצאו
שום הוכחה חותכת.

שרפתי את כלה,
מספר אחר מספר,
בשלתי שם מרק סמית,
זה חג מדורים כל כך.

וכל ההולכות הפכו עפר ואפר,
לא יהיה קשה הזה,
לא לולאה או תפר.

ואז חזרתי בתשובה
והדלקתי תחנה.
פשוט כדי לראות היטב את התמונה.

ראיתי נצרה,
הדלקתי גם אותה,
בתום ספירת העמר
נצא מן המטה.

האופר הוא ידידו הטוב של הזון

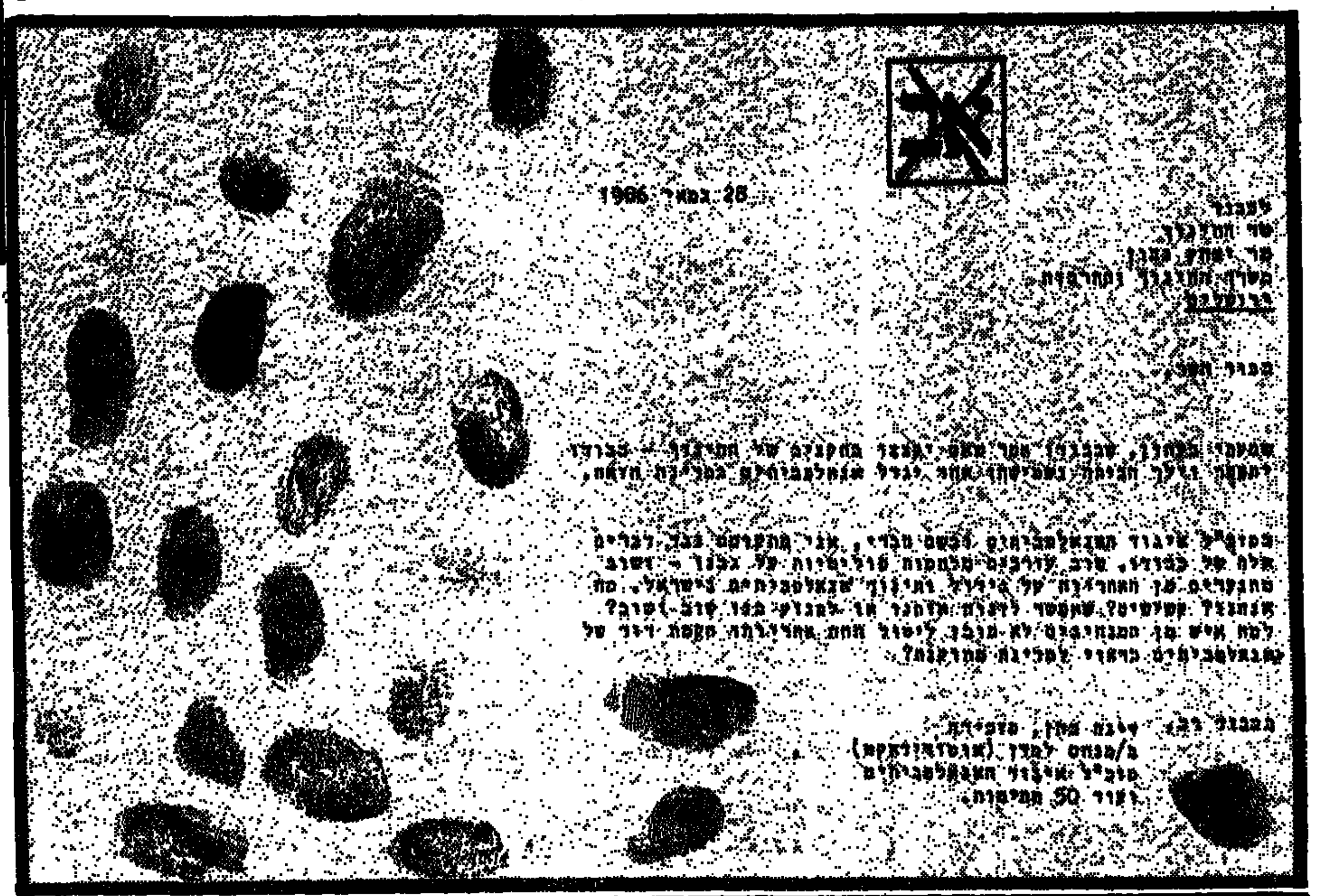

אלף בית

א

א: תגיד, אתה מכיר משהו שהוא זונה בחיפה וקדושה בתל־אביב?

ב: בטח, האמא של השופט.

ב

א: תגיד, מה אתה אומר על המהומות בוועידת היסוד של המרכז הליברלי החדש?

ב: מה אני אומר? אני אומר שזאת היתה הצגה טובה – אבל לא בשביל פרמיירה...

ההגרלה ביום ה'
רב פרס מצטבר
340 אלף ש"ח נט
השבוע כל כרטיס שני זוכה
מינימום פרס ראשון ליחיד
כולל צבירה

פוזיטיב

אהרן שמי

כותרות ראשיות

- מס־נסיעות יוטל על כל שיחה טלפונית לסין.
- חוגים שמבינים בזה, מסבירים את העלייה בהצגת תחנות האוטובוס בירידה במחירי הדלק.
- רופאים מאשימים שני חולים בכך שמתו מחמת רשלנות.
- פשרה במחלוקת על החוק נגד געגועות: רק געגנים יורשו לערוך פגישות עם אנשי אש"ף.
- יאוחדו המרכז הליברלי ורפ"י־אומץ, לאחר שהסתבר כי אותם אנשים נבחרו במושב הפתיחה של כל מפלגה.
- יהודי אוסטרליה אוספים כסף למימון ביקור של הנשיא הרצוג בקהילתם. הקהילה היהודית במערב גיניאה־עילית תממן את כרטיס הטיסה בחזרה לארץ.
- רקאנטי: לא אחיה הפרעייר הלאומי.
- עדות המזרח מתנגדות לחוק הגיעגועות, שימנע מהם למחות נגד הצפת תיאטראות ישראל בלהקות מפולניה.
- ברגע האחרון: לא נוצרה כימיה בין הפקיד הבכיר למארגרט תאצ'ר.

על המגפה

המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ● המשך מעמ' 1 ●

רחל דיין נמכרה ע"י בתה לאוסף ה„מטרופוליטן" בניו־יורק

– מאת כתבתנו לענייני ארכיאולוגיה, ליקי ממתקיקי –

בתום מו"מ חשאי נמכרה אמש רחל דיין על־ידי בתה למוזיאון המטרופוליטן בניו־יורק תמורת 750,000 דולאר. דובר מטעם המוזיאון אמר בשעה מאוחרת כי רחל דיין תוצג באגף העתיקות הגנובות של המוזיאון החל בראשית החודש הבא, לאחר שיסתיימו עבודות השיחזור והשיקום.

בחוגים רחבים בארץ נשמעו אתמול הסתייגויות מן העיסקה. בעלה לשעבר של רחל דיין, עו"ד אברהם רבינוביץ' אמר לסופרנו, כי העיסקה מהווה סחר ברכוש גנוב. לולה בר וגדעון אוברזון יוזמים, כפי שנמסר, עצומה נגד ביצוע המכירה ומתוכננות שלוש הפגנות של קוסמטיקאיות. קבוצה של חיילים משוחררים מיחידה מובחרת הביעה זעזוע ומורת רוח: „פעמים רבות איבטחנו את משה דיין שעה שעסק בחפירות רחל דיין", אמר דובר מטעם הקבוצה – „ועתה מוציאים נכס ציבורי כזה מרשות הלאום".

מלוס אנג'לס נמסר, סמוך למועד סגירת הגליון, כי אסי דיין התחתן פעם נוספת לאות־מחאה על העיסקה. בתגובה נוספת הודיעה יעל דיין, כי חתמה עם הוצאת הספרים „ווייידנפלד וניקולסון" חוזה לכתיבת הספר „אבי, אשתו, אהובתו. אשתו השנייה. אחי. גיסותי וסוחרים אחרים". כן נכח במקום השגריר מאיר רוזן.

נשדד אוסף דיין

– מאת כתבנו לענייני פלילים, ח. אלמשע –

„אוסף דיין", המוצג מזה חודשים ארוכים במוזיאון ישראל רבתי, נשדד מקברים ומחפירות ארכיאולוגיות ברחבי הארץ.

דובר המשטרה מוסר: פתחנו בחקירה וידוע לנו גם מיהו השודד – אך כפי הנראה נעלים מכך עין.

במשרד היועץ המשפטי לממשלה בודקים עתה אם לא חל חוק ההתיישנות על העתיקות.

הסדר הרכבל בחיפה יועתק לכביש רמות בירושלים

– מאת כתבנו אלתר יקנהיז –

בהרמת כוסית צ'ולנט ובהפרחת אלפי כדורי לוקשען־קיגעל נחתם אתמול בחיפה הסכם הרכבל בין נציגי הרתיים והחילוניים.

על־פי ההסכם לא תפעיל חברת הרכבל בחיפה את הרכבל בשבת – ותמורת הגברת רגישותה של החברה הנ"ל לענייני דת, תגייס הרבנות אלפי בחורי ישיבה ותלמידי ת"ת, שיכואו במשך השבוע לנסוע הלוך וחזור ברכבל.

נציג החילוניים בירך על ההסכם והוסיף, כי ההסכם יביא לקירוב לבבות ולהורדת המתח בין הרתיים וחילוניים.

לכתבנו נודע, כי אם ההסכם בחיפה יעלה יפה, יתכן פתרון דומה בירושלים, שיחסל אחת ולתמיד את הבעיה בכביש רמות. לפי ההצעה, אם יסכימו הדתיים להפסיק לזרוק אבנים בשבת, ילכו החילונים לקראתם וכמחווה־של־רצון־טוב יגייסו קבוצות של חילונים שיבואו לזרוק אבנים במשך כל השבוע.

בתום הטקס שרה מקהלת „פרחי עוצו עצה ותופר" והוצתו 36 תחנות „אגד", כמניין ל"ו, שהם חמישה שבועות ויום אחד לעומר.

רוב החרדים שנפגעו משעון הקיץ סובלים מפגיעות קלות

– מאת כתבתנו דבורנה מיר –

לאחר ששר הפנים אמר כי שעון הקיץ יפגע בציבור הדתי ולאחר שאברהם שפירא הוסיף ואמר כי אם יופעל שעון הקיץ לא יוכל יהודי דתי ללכת להצגה ראשונה במוצש"ק, ולאחר שבכל אופן הופעל שעון הקיץ, הוקם במשרד הפנים מטה מיוחד לטיפול בחרדים נפגעי שעון הקיץ.

עד עתה לא נמסר על פגיעות קשות, להוציא מקרה אחד: בתל־אביב רצה יהודי חרדי ללכת במוצ"ש האחרון להצגה שניה של הסרט „9½ שבועות של שכרון־חושים" – ולא השיג כרטיסים.

לכתבתנו נודע, כי בגלל שהחרדים מנועים עד כ"ח באלול מללכת להצגה ראשונה במוצש"ק, יסדרו להם כרטיסים להצגה שנייה, כמו ברכבת.

„גברת הברזל" מבקרת בישראל

– מאת כתבתנו אפי זורי –

בירידי „ארם ומעונה", בביתן של חברת „איי־רוניקס", אפשר לחזות בכל יום בבריצעיה של רובוט־אשה המכונה „גברת הברזל".

לדברי נציגי החברה, הרובוטית היא אשה לכל דבר – והיא מבצעת באופן מושלם לעיני הצופים הנרגשים עבודות ניקיון, רחיצה, שאיבת־אבק ומציצה – ואפילו... כן, אפילו הביקה...

כל זאת לעיניהם של רבבות מבקרי הביתן (שהוא, אגב, שוכן בסמוך לביתן „דבר אחר", שם מוצגים השני חברה זאת, כשה„לדיכוס" הם מודי־דק ניירות (מתוק עשוי חוט ברזל מכופף, שבכוח קפיצותו מסוגל להחזיק יהודי כמה ניירות) וסבוניות, כלי שקערורי עשוי פלאסטיק דחוס, שבו ניתן להחזיק את סבון המקלחת בשעה שאין משתמשים בו לפעולת סיכון).

„גברת הברזל" בשעת פעולה

י. פולני | אני לא | י. פולני

אני מפלצת – אבל אני לא אתלפי.

אני מצייר, כותב, שר, יש לי רגעי מתח והתרגשות – ובכל זאת יש לי זמן לעשן.

רבים שואלים אותי מה הסוד שלי. אחרי שיפורסם הצילום הזה – ישאלו אותי עוד יותר אנשים מה הסוד.
(רמז: זה לא יוגורט ולא דנונה)

בית"ר י־ם שמרה על הגביע ניצחה בהארכה את שמשון 1:2

היתה זו זכייתה השניה ברציפות והרביעית בתולדות הירושלמים ● אוחנה העניק היתרון בדקה ה־61 ● ארביב השווה (80) ל־1:1 ● מלמיליאן הבקיע (104) את שער הנצחון ● משחק שקול ובינוני ברמתו ● נשיא המדינה העניק הגביע לחנן אזולאי

מאת אשר גולדשלגר

מה שנ"אה אתמול בתחילה כדבר הזאי, הפך לדבר במקום לא במות, לאחר שחניכיו של דוד קשטן מבית"ר ירושלים נאלצו למרוט עצביהם מול שמשון תל־אביב במשחק גמר גביע המדינה, ורק לאחר הארכה ניצחו 1:2 (0:0), שכן המאבק במועד החוקי נסתיים בתיקו 1:1.

בית"ר ירושלים, מחזיקת הגביע מאשתקד, הגיעה לאיצטדיון רמת גן בטוחה יחד עם אלפי אוהדיה, אלא שהדקות הראשונות של המשחק הוכיחו, כי למרות הכל אין זו בית"ר ירושלים במיטבה, עובדה שנוצלה עד תום על ידי חניכיו של לופא קדוש משמשון.

מהלכי כדור היו פה ושם, אולם הסך הכל של שתי הקבוצות, בעיקר בית"ר ירושלים, היה בינוני למדי ואלמלא הזכייה בגביע, היו בבית"ר עושים חשבונות על היכולת הלא טובה של מרבית השחקנים.

שמשון לא עוררה ציפיות גדולות ערב הגמר. יחסי־הכוחות נטו בבירור לזכותה של בית"ר, אולם המאמן קדוש לא ויתר ומתחילת המשחק הציב שמירה אישית הדוקה על כל כוכבי בית"ר כולל שירזי שתופקד בקישור. השמירה השמשונית באה על חשבון משחק השורה. עקב אכילס של שמשון היתה חוליית החוד, שדווקא הבטיחה רבות, אולם במהלך המשחק הסתבר, כי היא „זקנה" לבר'. פרץ החטיא הזדמנויות פז של איסיותו.

מאמני שתי הקבוצות קיוו במהלכים טאקטיים להפתיע את היריב. שירזי הפעלתן תופקד בקישור על מנת לתגבר את החוד. מנגד נאלץ החלוץ סוקרון לשחק מאחור, הן בגלל שלמה שירזי והן בגלל הרצון של קדוש להפתיע את בית"ר ירושלים מאחור. קשטן גם העדיף קשר לוחם כיעקב שווריץ על פני סמי מלכה, הטאקטיקן, ועובדה זו לא האירה פניה לקשטן. במחצית השניה נכנס מלכה והפיח רוח חיים בקבוצתו.

למרות הכל היה לבית"ר אתמול כדורגלן אחד משכמו ומעלה. זהו ה„מאסטרו" של הקבוצה ובכיר שחקניה – אורי מלמיליאן. כדורגלן מוכשר זה היה הפעלתן בשורות בית"ר וכפרס זכה להבקיע את שער הנצחון בעזרתו האדיבה של הבלם השמשוני אלי כהן. בעיטותיו האדירות של מלמיליאן גרמו דפיקות לב גדולות לכל אוהדי שמשון וליתר המקורבים לקבוצת הכרם. חברו, אלי אוחנה, נשמר בצורה מעוררת כבוד על ידי אבינועם עובדיה, אולם פעם אחת בלבד ידע אוחנה להשתחרר מעובדיה והבקיע אגב כך את השער הראשון לזכות קבוצתו. אבי גולדר השלים את חוליית החוד החלשה למדי, שהיתה זקוקה להרבה תמיכה וסיוע מהקישור.

מולה של בית"ר ירושלים שמולה ניצבה אתמול קבוצה בינונית, שעשתה את המכסימום מבחינתה על מנת לזכות בנצחון. בשער ניצב שוער הסכן, שגרם להרבה בעיות בהגנה. גם הבלם הוותיק אלי כהן לא הצדיק את המוניטין שלו. המרחב הרב היקשה על תיפקודו.

בעוד שמשון סבלה מעודף לא כל כך בטוח, הרי בית"ר ירושלים נהנתה מהגנה בטוחה ויציבה, שהתבססה, כהרגלה, על שוער ותיק ומנוסה וצמד בלמים נוקשה, כאשש ואזולאי, שלא בחל בכל אמצעי לגונן על השער. שירזי סייע רבות להגנה, בעיקר לאחר שקבוצתו הובילה 0:1, אולם גם הוא לא יכול היה למנוע שוויון מאפרים ארביב.

קשרי שמשון היו אתמול החולק החזק של קבוצתם. אפרים ארביב יחד עם יגאל הלל ואבי מלכה ניסו לאיים פעם אחר פעם על שערו של יוסי מזרחי מבית"ר. פעם אחת, בדקה ה־80, הצליחו לעשות כן ובדקה ה־90 היו קרובים לכך פעם נוספת. לרוע מזלם של השמשונים ניצב מולם אורי מלמיליאן, שידע לרכז את משחק קבוצתו על הצד הטוב ביותר וידע לפסם את חבריו בכדורים למכביר. הפריצות המהופות של דוד אזולאי משמאל ושירזי מימין הגבירו את הלחץ של בית"ר.

שוער שמשון, לסנר, ביצע במחצית הראשונה כמה טעויות של השמטות כדורים. בדקה ה־39 הקשית שירזי על פי שער שמשון ולסנר היה הפעם במקום כדי לקטוף את הכדור מראשו של אלי אוחנה. השמשונים, שהתבססו בעיקר על משחק במגן ונסוג, תקפו את שער בית"ר עם חלוץ אחד או שניים לכל היותר, כך ששערו של מזרחי סוכן בהתקפות מתפרצות בלבד.

מנגד בדקה ה־61 פרץ המגן דוד אזולאי מאגף שמאל של התקפת קבוצתו, חלף על פני שני מגינים ובעט לשער. לסנר הדף בקושי רב לעברו של אלי אוחנה, שלא התקשה מול שוער שרוע לבעוט לרשת העליונה – 0:1 לבית"ר.

היתרון של בית"ר גרם לנסיגה אצל מלמליאן וחבריו, בכל שקרבו מחוגי השעון לסיום. בדקה ה־75 בעט דמתי כדור לרוחב שער בית"ר. פרץ, הכבד, לא הצליח להגיע אל הכדור והחטיא הזדמנות של שער בטוח.

כעבור 5 דקות (דקה 80), שיגר פרץ כדור עומק ברחבה לאפרים ארביב. הקשר הבינ"ל של שמשון לא התקשה מול יוסי מזרחי שיצא לעברו וקבע 1:1. בית"ר ירושלים יצאה להתקפות נגד אחרונות כדי למנוע הארכה, אולם לא השכילה ליותר מאשר שתי התקפות מסוכנות על שערו של לסנר. בדקה ה־90 היה זה מזרחי שמנע הבקעת שער כמעט בטוחה.

בפתיחת ההארכה שיגר המאמן קשטן את ירון כהן למערכה, במקומו של גולדר החלש. כהן הפיח רוח חיים בהתקפה, אולם קודם להתעוררות הבית"רית היה זה מאיר שלום משמשון שהפתיע את 15,000 הצופים, כאשר נגח פנימה כדור שהוגבה לעברו. סילינגר, באחת ההופעות המצוינות שלו, לכד את שלום בגבול השער נפסל ביד ללא כל בעיות.

בדקה ה־94 געש האצטדיון. סמי מלכה בעט בעוז לשער, לסנר הדף הייטב למשקוף ועובדיה הרחיק במהירות רבה ומנע סכנה. התעוררות של מלמליאן סחפה את בית"ר להתקפות על שער־שמשון.

בדקה ה־103 זינק לסנר לרגלי ירון כהן ומנע שער בטוח. אבל דקה מאוחר יותר (104) כבר לא היה לסנר יכול לעשות דבר. אורי מלמליאן קיבל כדור בצד ימין של רחבת שמשון. הוא התקדם ולפתע בעט בעוצמה את הכדור, שפגע באלי כהן וחדר פנימה – 1:2 לבית"ר.

לקראת סיום החצי השני של הארכה שוב מצא עצמו שוקרון מול יוסי מזרחי ושוב השוער הוותיק היה ממוקם היטב כדי לעצור את החלוץ השמשוני ולקבוע עובדה – זכייה שניה ברציפות של בית"ר ירושלים בגביע המדינה.

בסיום המשחק קיבל „קפטן" בית"ר ירושלים, חנן אזולאי, את גביע המדינה מנשיא המדינה, חיים הרצוג, והניפו אל על לעיני אלפי אוהדי הקבוצה הירושלמית, שהשתוללו משמחה.

שיפוטו של יאיר קלינגר היה מצויין. הוא לא הניף, ולו גם צהוב אחד בכל מהלך המשחק. 15,000 צופים חזו במשחק, שנערך באיצטדיון העירוני ברמת־גן.

בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי; קדוש (סמי מלכה); חנן אזולאי; אשש; דוד אזולאי; שירזי; בן הרוש; מלמליאן; סווריץ, אוחנה, גולדר (ירון כהן).
שמשון ת"א: לסנר; עובדיה, אלי כהן, שמעוני, הלר, ארביב, מלכה (דהרי), שוקרון, דמתי ומאיר שלום, פרץ.

אלי אוחנה מעלה את קבוצתו ליתרון ראשון מול פרדי לסנר חסר־האונים

„קפטן" בית"ר ירושלים, חנן אזולאי, מניף אל על את גביע המדינה שהוענק לו ע"י נשיא המדינה חיים הרצוג

שריר יוזמן לדיון בהנהלת איגוד השופטים

מאת אשר גולדשלגר

יו"ר הנהלת איגוד השופטים, דני שפירא, הודיע אתמול, במהלך ישיבת מזכירות ההתאחדות לכדורגל, כי הנהלת איגוד השופטים תתכנס לדון באירועים החריגים שליוו את משחק העונה בין הפועל ת"א למכבי חיפה.

שפירא לא ציין אם יתייחס לשיפוטו של הבינ"ל צבי שריר, אולם נודע, כי שריר זומן לאותה ישיבה ויתבקש להבהיר את דעתו ואת מה שקרה לאחר הבקעת השער על ידי גיל לנדאו.

אתמול החליטה המזכירות, בהמשך להודעת הד"ר ספירא, כי תפנה לועד המנהל של רשות השידור לבטל את הפיכה של „רגע של מחלוקת", וכל זאת כדי למנוע בעתיד תופעות, כפי שאירעו לאחר המשחק בין הפועל ת"א למכבי חיפה.

קשטן: גמר גביע טיפוסי

מאת אשר גולדשלגר

אוירת קרנבל הייתה אתמול לאחר המשחק בחדר ההלבשה של בית"ר ירושלים. שחקנים התחבקו והצטלמו למזכרת. אוהדים רבים נכנסו לחדר ההלבשה כדי לנשק ולברך את אליליהם.

המאמן קשטן נראה מאופק למדי בפינת החדר. הוא אמר לאחר המשחק: „זה היה משחק גמר טיפוסי. אולי לא הוצגה בו רמה הכי גבוהה, אבל זהו בעצם הכדורגל שלנו. העיקר סוף טוב הכל טוב".

מנגד, בחדר ההלבשה ממול, אוירה נ־גוזה. השמשונים בכל הנראה לא כל כך האמינו באפשרות של זכייה. ראלי למדי היה המאמן קדוש: „עשינו טעות אחת והמשחק הוכרע לחובתנו. באותה מידה יכול להיות שאנו היינו מנצחים, אילו נצלנו הזדמנות פז בדקה ה־90. המשחק היה שקול ולכל צד היו הזדמנויות שוות" אמר המאמן של שמשון.

בתא הכבוד נכחו במהלך המשחק 3 שרים – ניסים, קצב וקורפו, ועוד חברי כנסת רבים, כולם מקורבים לקבוצת בית"ר ירושלים.

דורון וברנרד בגמר הנשים בתחרות ה„מסטרס"

הישראלית שגית דורון המשיכה גם אתמול להפתיע בשלב חצי הגמר בתחרות המאסטרס הבינלאומית לנכים ע"ש ואנבה פיליפס.

שגית דורון, שלא היתה מדורגת, ניצחה את הדרום־אפריקאית רו פולק, שהיתה מדורגת רביעית – 2:6, 3:6.

דורון תתמודד היום בגמר מול הדרום אפריקאית לינדה ברנרד, שגברה על השוודית ביקאלה פהרדובה 6:7, 3:6.

2 המנצחות אתמול זכו ב־350 דולר כל אחת וב־8 נקודות בדירוג העולמי לנכים.

היום בצהריים יערכו משחקי הגמר ליחידות ולזוגות. הזוכה תקבל 800 דולר ו־16 נקודות בדירוג העולמי לנכים. המפסידה תקבל 500 דולר.

גם בגמר הזוגות יהיה יצוג לישראל. אילנה ברגר ושגית דורון גברו על דליה קוריאט ויעל סבים 3:6 4:6. מנגד הדורון יתמודדו בגמר מול לינדה ברנרד ולו פולק, שגברו על איבי גזנסן מנורווגיה וביקאלה פודרובה משוודיה 3:6 2:6.

באליפות העולם לנכים בכדורעף

ישראל לחצי־הגמר ניצחה צרפת 0:3

מאת א. תשובה

נבחרת הנכים של ישראל בכדורעף גברה אתמול על נבחרת צרפת בתוצאה 0:3, במסגרת תחרויות אליפות העולם, הנערכות בבית־הלוחם באפקה.

יום המערכות היה: 9:15; 12:15; 10:15. הנצחון הנאה העלה את ישראל למשחק חצי־הגמר, שיערך הערב נגד נבחרתה החזקה של מערב־גרמניה שהינה אלופת העולם.

במשחק חצי הגמר השני יתמודדו נבחרות פולין ואנגליה.

אתמול גברה נבחרת פולין על צרפת בתוצאה 0:3. אנגליה גברה על ארה"ב 0:3, נבחרת גרמניה גברה על ארה"ב 0:3.

טקס פתיחת אליפות העולם לנכים בכדור עף בבית הלוחם באפקה.

בפתיחת התחרויות שלשום ניצחה ישראל ע"י פולין 3:0.

אליפות העולם נפתחה בטקס ברשים בנוכחות סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון. הטקס כלל מופע ראווה של התעמלות. בדברי ברכתו אמר נבון „אני מעריך את גודל גבורת נפשכם. אתם מופת חי ליכולתו של אדם לגבור על קשיים פיזיים". לפני טקס הפתיחה קיים סגן ראש עיריית ת"א ומנהל המחלקה לתרבות וספורט, נתן וולך, קבלת פנים חגיגית למשלחות. וולך ציין, בדברי ברכתו כי ת"א היא מרכז הספורט הגדול במדינה. הוא איחל הצלחה למשתתפי התחרות והעניק תשורות לראשי המשלחות.

● אבי כהן, בלם מכבי תל אביב, וברוך ממן, קשר מכבי חיפה, יעמדו הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בשל 5 כרטיסים צהובים.

● 200 תלמידים יטלו חלק בחוגי הספורט שמארגנת מועצת פועלי ירושלים.

יו"ר ועדת החינוך במועצת הפועלים, עוזי ברלנסקי, מסר, כי החוגים ינתנו במסגרת שעות הלימוד ובסיומם יערך טורניר בין בתי הספר ויוענקו פרסים לזוכים.

בן נולד לג'ון מקנרו

שחקנית הקולנוע טאטום אוניל, אשתו של אלוף הטניס ג'ון מקנרו, ילדה בן – על כך נמסר מטעם בית החולים בלוס אנג'לס שבו נולד הילד.

ידידים המקורבים לזוג אמרו כי מקנרו (בן 27) גילה להם שהוא מתכוון לשאת בקרוב את טאטום אוניל בת 22.

כדורגלני נבחרת ברזיל אדינהו וברנקו בתרגילי כושר במחנה האימונים בגוואדאלחרה שבמקסיקו במסגרת ההכנות למשחקי גביע העולם, העומדים להפתח בשבת. ברזיל תקיים את משחקה הראשון ב־1 ביוני, נגד נבחרת ספרד.

בגביע העולם (23) MEXICO86

מול היריבות החזקות זקוקה מרוקו לברכתו של המלך

מאת שמואל טל

עם צאתה של נבחרת מרוקו למקסיקו התארחו שחקניה אצל המלך חסן השני, שליט המדינה. חסן בירך את השחקנים ואיחל להם הצלחה. ואמנם הם יהיו זקוקים לברכה זו כשייצבו במסגרת בית 6 במונטריי מול אריות כדורגל דוגמת אנגליה, פולין ופורטוגל.

למרוקו תהיה זו הופעה שניה בטורניר הגביע העולמי. בפעם הראשונה, גם כן במקסיקו, סיימו המרוקאים את הופעתם כבר בתום השלב הראשון אחרי שנוצחו ע"י מערב־גרמניה (1:2) פרו (0:3) וסיימו בתיקו (1:1) עם בולגריה.

הפעם, למרות הסיבוץ הקשה, מקווים המרוקאים להגיע רחוק יותר. וזאת בזכות המאמן הברזילאי חוזה פאריה, שהוליך אותם עד כה לשורה של הישגים מרשימים. פאריה החל דרכו במרוקו כמאמן קבוצת הצבא. כבר בשנתו הראשונה הצעידה לזכיה ב„דבאל" ובגביע אפריקה לאלופות.

אחר־כך עבר לאמן את הנבחרת והצעידה לטורניר האולימפי בלוס־אנג'לס ולזכיה במדליות הזהב במשחקי הים התיכון.

גולת הכותרת היתה, כמובן, הצעדתה של נבחרת מרוקו לטורניר הגמר במקסיקו, כאחת משתי נציגות יבשת אפריקה. (השניה היא אלג'יריה).

בדרכה למקסיקו רשמה לזכותה מרוקו חמישה נצחונות, שתי תוצאות תיקו והפסד בודד. היא גברה פעמיים על סיירה־ליאונה (0:1, 0:4) ניצחה את מאלווי 0:2 וסיימה עמה בתיקו (0:0) וכך עשתה גם למצרים (0:2, 0:0). רק בסיבוב הרביעי והמכריע נגד לוב נחלה מרוקו הפסד חוץ (1:0) אבל זה בא לאחר נצחון ביתי מרשים (0:3) שקבע מרוקו בפעם נוספת למקסיקו.

פאריה בן ה־52 שאגב התאסלם, בעקבות העפלתה של מרוקו, מנסה להפוך את נבחרתו למעין ברזיל שניה. דהיינו, תלכיד קבוצתו המבוסס על כוכבים דוגמת עבדול מג'יד דולמי ומוחמד טימומי.

טימומי, המכונה בארצו „כדור תותח" וקשה שלא להבין למה, הוא בעל שליטה טובה בכדור וסיום מחוץ. הוא בועט היטב בשתי רגליו ומהווה סכנה לכל שוער. אין ספק שאחרי מקסיקו יערך אחריו מרדף ע"י נציגי הקבוצות האירופיות שירצו לרכשו.

חברו עבדול מג'יד דולמי, המשחק ליד טימומי בחוליית הקישור, הוא שחקן אחראי ויציב הממעט בדיבורים ואשר את כל תשובותיו לשאלות העיתונאים הוא נותן על המגרש. גם הוא כחברו ישחק קרוב לוודאי בעונה הבאה באחת הליגות האירופיות.

אבל אלה הם רק שניים מכוכביו של חוזה פאריה. בהגנה למשל הוא סומך על שוערו באדו זאכי, הנחשב לשוער הטוב ביותר ביבשת אפריקה. מומחיותו, עצירת כדורי עונשין מנקודה הלבנה.

לרשות מרוקו גם שורה של שחקנים שכבר הוכיחו את עצמם במדי קבוצות אירופיות. החלוץ מארי קרימו הופיע כבר במספר קבוצות צרפתיות (באסטיה, שטרסבורג, שיל טילוז ומץ) לפני שנחת בלה־האבר. מאזנו מורה על הבקעת יותר מ־100 שערים ב־300 משחקי הליגה הצרפתית. אחיו של מארי, מוסטפה, מופיע אף הוא בקבוצה צרפתית־דלנסיין.

בשוייץ מיוצגת מרוקו ע"י עזיז בודרבאלה. הוא נרכש ע"י קבוצת סיון בזכות בעיטותיו החזקות. שחקן נוסף המשחק בשוויץ הוא הקשר מוסטפה הארארי המשחק בלוזאן, אף היא מהליגה הראשונה.

מרוקו כולה, ובעיקר האוהד מספר אחד של המלך חסן, יעקבו אחרי הנבחרת במקסיקו. קשה להאמין שזה יעזור שעה שהנבחרת המרוקאית תתייצב למשחקים נגד נבחרות מעולות כמו אלה שהועיד לה השיבוץ, אבל עם ברכתו של המלך ועם המזל של המאמן חוזה פיארה, מקווים המרוקאים לעשות את הבלתי־יאומן.

שוער זאכי

מארי קרימו

מוחמד טימומי

לא הוזמן ושלח ברכה

למרות שראשי הפועל ת"א לא הזמינו את מחזיק תיק הספורט בהסתדרות, יעקב ישי, לחזות במשחק העונה מול מכבי חיפה, הוא שלח מברק ברכה למזכיר מועצת פועלי ת"א.

מקורביו של ישי זעמו על אי־זימונו למשחק. „כשהפועל ת"א היו צריכים סיוע כספי הם ידעו למצוא אותו אפילו בשעת לילה מאוחרת בביתו", הם ציינו.

גם ראש עיריית ת"א שלמה להט לא זומן למשחק.

בתגובה אמר אחד מחברי הנהלת הפועל ת"א: „מי שרצה לבוא למשחק, ביקש וקיבל הזמנה".

ישראל דורגה במקום ה־41 בגמר גביע העולם בכדורגל

מאת ש. בן־גבריאל

נבחרת הכדורגל של ישראל, שזכתה להצלחה בהופעתה הראשונה והיחידה בשלבי גמר גביע העולם במקסיקו ב־1970 דורגה על־ידי מכון הכדורגל בעולם במקום ה־41, מבין 52 הנבחרות שנטלו חלק בשלבי הגמר, מאז 1930.

ישראל מקדימה בדירוג את מרוקו, שתופיע במקסיקו בפעם השניה, אך ב־1970 השיגה תיקו יחיד (נגד בולגריה), בעוד שישראל סיימה פעמיים בתיקו (שוודיה ואיטליה), אוסטרליה, שכשלה בהופעתה. זאיר, ב־1974 (במערב גרמניה) האיטי (ב־1974), תוניסיה (1978), איראן (1978), קמרון (1982), אלג'יריה זכתה להצלחה בנצחונות על מערב גרמניה 2:1 ועל צ'ילי (2:3), כווית (1982), הונדורס (1982) וניו־זילנד (1982).

המעניין, שהודו ההולנדית (כיום אינדונזיה) שייצגה ב־1938 את האיזור האסייאתי, ספגה תבוסה, במשחקה היחיד בגביע העולם בצרפת, מהונגריה ה„פיינליסטית" בשיעור 6:0 ודורגה במקום ה־36, אחרי מצרים, שאף היא הפסידה בסיבוב הראשון להונגריה 4:2. זה היה ב־1934, לאחר שהמצרים ניצחו פעמיים את ארץ ישראל (1:7, 1:4).

בראש הדירוג ניצבת כמובן ברזיל עם שלוש זכיות (1958, 1962 ו־1970). פעם בגמר (1950), פעמיים במקום שלישי (1938, 1978) ופעם מקום רביעי (1974). היא היחידה שהשתתפה בכל 12 משחקי שלבי הגמר מאז שהחלו ב־1930 במונטיבדאו.

אחרי ברזיל נמצאת מערב־גרמניה עם שתי זכיות (1954, 1974), פעמיים בגמר (1966, 1982), פעמיים מקום שלישי (1934, 1970) ופעם מקום רביעי (1958). היא מקדימה את איטליה עם שלוש זכיות (1934, 1938 ו־1982), פעם בגמר (1970) ופעם רביעית (1978); ארוגוואי עם שתי זכיות (1930, 1950) ופעמיים מקום רביעי (1954, 1970) וארגנטינה עם זכיה אחת ב־1978 ופעם אחת בגמר (1930).

אנגליה, הנבחרת הנוספת שזכתה בגביע העולמי (1966), דורגה תשיעית, אחרי הונגריה (פעמיים בגמר – 1938 ו־1954), שבדיה (פעם בגמר ב־1958, פעם שלישית ב־1950 ופעם רביעית ב־1938) וצ'כיה (פעמיים בגמר 1934 ו־1962).

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ
אבלה על מותו של
בן־ציון ויסמן ז"ל
חבר הנהלת הקרן ומוסדותיה שנים רבות
ומביעה תנחומים למשפחה

על מות החבר
בן־ציון ויסמן ז"ל
חבר המזכירות הפעילה של ארגוננו
עד יומו האחרון
אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
ארגון מקבלי גמלאות
מקרן הגמלאות המרכזית

אבלים על מותו של חברנו
בן־ציון ויסמן ז"ל
מנהל ברית הקואופרציה לשעבר
ומשתתפים בצער המשפחה
„אגבר" – ארגון קניות לחקלאי
המושבה
ניר למושבה

מושב אביחיל
אבל
על פטירתו של
החבר **שאול לאינסון** ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה

השתתפותנו הכנה באבלם הכבד של חברינו
צביקה ומרק רוזנבלום
במות **אמם** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום

למשפחת ויסמן
משתתפים בצערכם על מות חברנו
בן־ציון ויסמן ז"ל
שעמד במשך שנים רבות בראש הקואופרציה הצרכנית.
תנחומים לבני המשפחה
עמוס ערן
ובית מבטחים

קו־אופ. „צרכן" חיפה בע"מ
ההנהלה והעובדים
אבלים על מותו של הח'
בן־ציון וייסמן ז"ל
מנכ"ל ברית הקואופרציה הצרכנית לשעבר
ומביעים תנחומים למשפחה

אנו מודיעים בצער רב על מותה של חברתנו
שרה בוקופצר
הלויה תתקיים היום יום רביעי י"ט אייר תשמ"ו 28.5.86
בשעה 3.00 אחה"צ בקבוץ אפק.
המשפחה
ובית אפק

אנו אבלים על מותו של ידידנו
בן־ציון ויסמן ז"ל
מנכ"ל ברית הקואופרציה לשעבר
קו־אופ רעננה

קו־אופ. „זבולון"
(מיסודה של קרית חיים)
ההנהלה והעובדים
אבלים על מות ידיד יקר
בן־ציון וייסמן ז"ל
מנכ"ל ברית הקואופרציה הצרכנית לשעבר
השתתפותנו בצער המשפחה

חברתנו
חנה עדין ז"ל
תובא לקבורה ביום חמישי 29.5.86 כ' באייר תשמ"ו
בשעה 15.00
התכנסות ברחבת המוזיאון בחניתה
המשפחה
ובית חניתה

לחברנו סבח יצחק
הננו משתתפים בצערך
במות אמך
נעימה מתוק ז"ל
ההנהלה והעובדים
בלשכת המס מרחב ת"א־יפו

יש אלוהים

פסטיבל קאן/סיכום

מאת גדעון קרץ, קאן

יש אלוהים. הוא זכה בפסטיבל ה־39 של קאן. בשלישיה המובילה של זוכי הפרסים קיבלנו מיסיון, קורבן ואת תרזה הקדושה. לפני שנפתח הפסטיבל דווקא ציפו הכל כי הוא יעמוד בסימן המין ובעיקר הסטיות. לכאורה עמדו להישבר כל השיאים. „בגדי ערב" של ברטראן טאברניה עסק בהומוסקסואלים (אחד מהם – ז'ראר דפארדייה – סמל הגבריות), „הצבע ארגמן" של שפילברג נגע בלסביות. „מכור לאהבה" של ספארד ואלטמן רמז לגילוי עריות. ב„מקס אהבתי" של אושימה מתאהבת שרלוט ראמפלינג בשימפאנזה חביב וחיה עימו באושר יחד עם בעלה החוקי ובנה, ואילו בסרטו של מרקו פרארי „אני אוהב אותך", מתנה כריסטוף לאמבר אהבים עם... מחזיק מפתחות מדבר. גם במסגרות המקבילות ראינו יחסים סאדו־מזוכיסטים בסרט הצרפתי „שחור לבן", שזכה ב„מצלמת הזהב" לסרט ראשון באורך מלא וסצינת המישגל האוראלי השערורייתי של מרושקה דטמרס בגירסתו של מרקו בלוקיו ל„שטן הבשרים". כשמרושקה שוקדת על מלאכתה, מצטט בן זוגה קטעים מכתבי לנין. בקיצור, שפע עצום מן הגועל נפש ובכל זאת – אלוהים, וליתר דיוק נציגיו עלי אדמות, ניצחו. אולי מתוך ריאקציה. זכיית „המיסיון" של רולאנד ג'ופה, שהובא לפסטיבל בכרם בערך סופית „כדי לזכות בדקל הזהב", גרמה לסערורייה ולמחאות חריפות של מרבית הביקורת הצרפתית ולשריקות בוז של קהל העתונאים. זהו סרט ראווה כבד שעיקר יופיו בנופים המרהיבים של קולומביה וחולשתו בכל השאר. קשה לקבל את המיסיונרים הישועים הספרדים במאה ה־18, בגילומם של רוברט דה נירו וג'רמי איירונס כהתגלמות לוחמי החופש וזכויות האדם והסובלים עלי אדמות. האינדיאנים הניקלסים יחד עימם על ידי הצבא ה„חילוני" מתוך הסכמה של הכנסיה המבקשת לקצץ בכנפי הישועים, מופיעים במקהלה מעולה ששרה שירי דת נוצריים בארבעה קולות. התסריטאי רוברט בולט, בעל ותק בחיבורי נפש נוצריים („אדם לכל עת") שם רק פעם אחת בפי הקרדינל שלו את המשפט: „אולי הם (האינדיאנים) היו מסתדרים יותר טוב בלי כולנו". בהחלט. הביקורת אהבה את „הקורבן" של אנדריי טרקובסקי, הבמאי הרוסי־הגולה־הדתי־הגוסס ואת „טרזי" של אלן קאבאליה, במאי צרפתי שאינו מרבה בסרטים, על חייה של נזירה כרמליתית קדושה. קאבאליה אומר כי הוא מתעניין בישו יותר מאשר באלוהים. קדושים כבני אדם. גם הגיבורה השחורה והאומללה של „הצבע ארגמן" כותבת מכתבים לאלוהים. וודי אלן עובר משבר דתי ב„חנה ואחיותיה", שהוצג מחוץ לתחרות, ואינו בשום פנים ואופן מן הטובים שבסרטי אלן. הוא מנסה את הדת הקאתולית („קודם תמות – אחר כך תשלם") ואת זו של קרישנה כדי להגיע למסקנה שהפתרון הקיומי הטוב ביותר נעוץ בנישואין עם אחותו של אשתו הראשונה.

אלא שהקולנוע העולמי רחוק מן המסקנה הבריאה של וודי – העולם חוזר בתשובה. הגל הדתי שהסתמן בפסטיבל הוא המשך לגל הפוליטי שקדם לגל המין. פני הקולנוע כפני החברה. אולי היה פסטיבל קאן „צעד חשוב בהתפשטות הקולנוע הבריטי", כפי שאמר לנו רולאנד ג'ופה לאחר זכייתו בפרס. צעד חשוב לבריטים. צעד גדול לאלוהים.

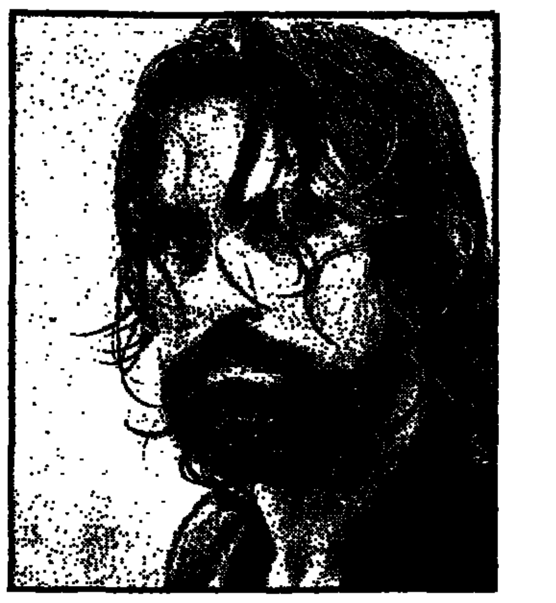
רוברט דה נירו, מיסיונר ישועי בין אינדיאנים, בסרט „המיסיון", שזכה בפרס הגדול בקאן

גריפין דאן בסרטו החדש של מרטין סקורסיזה, „מחוץ לשעות העבודה", שזכה בפרס הבימוי

פסטיבלים בתוך פסטיבל

מאת ישראל דליות

במסגרת הרשמית של פסטיבל ישראל מתקיימים גם מעין שני מיני־פסטיבלים. בכנסיית הדורמיציון נמשכת ההצלחה מהשנה שעברה. כל הכרטיסים אזלו מראש לביצועים שפתחו את הפסטיבל שם: „הפאסיון לפי יוהאנס" מאת י.ס.באך עם מקהלה ונגנים אורחים מדרום גרמניה.

ה„פסטיבלון" השני ייפתח הערב באתר שהוא שיחזור של מבנה מזרחי מהמאה החמישית, הידוע רשמית כ„בית הקונפדרציה הציונית" או „הבית אל מול החומה", השוכן במשכנות שאננים, מאחורי מלון המלך דוד, אל מול חומת העיר העתיקה.

במרכז הפסטיבלון החדש יישמעו לפי המתוכנן הרבה צלילי גיטרות. מרתון גיטרה בקטעים קלאסיים ובאילתור עם הגיטריסט הוירטואוז, אאולוחיו דבלוס, יליד צ'ילה, החי כיום בספרד. יצטרפו אליו נגני הגיטרה הישראליים יהודה שריייר, דניאל עקיבא והיגאיה ישי. דבלוס יגיש גם רסיטל יחיד עם מוסיקה דרום אמריקאית וינהל כיתת אמן לגיטרה.

המופע הראשון הערב: שירים ודואטים נדירים מאת ברהמס ודבוז'אק בביצוע הזמרות אריקה שמידט ילנציק (אלט), הידועה מביקוריה הקודמים בארץ והישראלית צילה גרוסמאייר (סופראן) המוכרת, בין השאר, כפרשנית מובהקת של לידרים. ילווה ליד הפסנתר אלן שטרנפלד. חמשת סוליני האנסמבל האיטלקי החדש של טורינו יבצעו בסיום הפסטיבל תכנית כל מוסיקה מאת מלחינים בני זמננו באיטליה ובישראל.

שפע המופעים מטעם הפסטיבל מעורר לפעמים מבוכה. לא כל הקונצרטים הנערכים בימים אלה בירושלים הם במסגרת הפסטיבל. נשאלת השאלה מדוע למשל לא נכלל הקונצרט הסימפוני עם **הסינפונייטה הישראלית** בהשתתפות החלילן **ז'אן פייר ראמפאל** בתכנית הפסטיבל? גם הקונצרט המיוחד מיצירות ליסט, לציון מלאות 100 שנה למותו, עם התזמורת הסימפונית ירושלים בניצוח **יורי אהרונוביץ'** והסולנים **ברכה עדן ואלכסנדר תמיר** ייערך מחוץ לאירועים הפסטיבליים. לעומת זאת, הקונצרט למנויים של הפילהרמונית, בבנייני האומה בירושלים מוצג כאירוע רשמי של הפסטיבל.

תקליטים/פופ

מאת אמיר רותם

אותה השמלה

„הגינה שחורה", „דפש מוד", הפקה: דפש מוד, גארת ג'ונס, דניאל מילר; סי.בי.אס. STUM 26

„תמיד נדמה היה, אצל ה„דפשים", שיש משהו נוסף, משהו מעבר לשמיעה הראשונה. הכיוון האלקטרו־תעשייתי נותר כעת אופציה שלא מומשה והטקסטים מחמיצים את ההזדמנות לנגוס באמת. המהלכים ההרמוניים הם תבנית קיבעון של הפופ הבריטי בשמונה השנים האחרונות. „בואי איתי אל בינות לעצים/נשכב ברשא וניתן לשקות להלוף..." כך זה מתחיל ונשמע מעניין, הזדמנות למשהו עקמומי – טובב, מחאתי. אבל לא. השיר האחרון בתקליט מרמז למה „דפש מוד" זקוקים: שמלה חדשה.

פסקולים

פעם היה יושב מוסיקאי עם הבמאי, יחדיו היו מגבשים את הגישה המוסיקלית של הסרט. המוסיקה נכתבה עבור הסרט במיוחד. יש גם מקרים אחרים, בהם עורך פס הקול התבקש לשתול מוסיקה קיימת בפסקול (המוסיקה הקלאסית בסרטיו של קובריק, למשל). היום, הכל הרבה יותר פשוט. כל מה שצריך זה מפיק ממולח שיכול להשיג זכויות על השירים הנכונים. מכאן העקרון פשוט: סצינת פעולה – שיר קצבי; סצינה רומנטית – מנגינה חרישית. יש להקפיד על מעברים חדים, כדי להעניק לסרט קצב. עקב חומרת המצב, תקליטי פסקולים של סרטים, הם תקליטי אוסף. חשיבותם הצרכנית, היא לעיתים, העובדה שזוהי הזדמנות יחידה למצוא שירים מסויימים בהדפסה תקליטית.

„9½ שבועות" SV 12470, תוצרת סי.בי.אס.

עגבניות ועצבים מאפיינים את הסרט המזופייף הזה, ובעוד הקהל בעולם מזיל ריירו מהסיבה הראשונה או השנייה, הוא יכול להיחשף לאוסף נעים של שירים ובהם ביצוע מופת של ג'ו קוקר ל„אתה יכול להשאר בכובעך", של רנדי ניומן, „עבד לאהבה", של בריאן פרי, „העיר הזו לעולם אינה ישנה", של היוריתמיקס ועוד רבים. לא נותר אלא לעצום את העיניים ולעירוג לגופה של קים בסינג'ר ולדיוקו של מיקי רורק.

„בעקבות אוצר הנילוס" HIP 33, תוצרת סי.בי.אס.

כמו הסרט. גם השירים שכאן הם מיהורים. עדיף לבקור טוב יותר. כולל את להיטו של בילי אושן ועטיפה מנוהך.

„מכתב לברז'נייב" LONLP 8, תוצרת פוניקול

באנגליה הגדירו את הסרט הליברפולי הזה „כבעטה בתקציב מזערי" כמו את הכדורגל שבא ממצב פעוט ויכיל. סיפור אהבה בין נערה מקומית למלח סובייטי. כמה שירים חביבים מובאים כאן בשל „קנבלים צעירים ואניב", „ברונסקי ביט", „ברמלי", „מנדי ישי" A CERTAIN RATIO. הכיר ההיטם את התקליט. „בהרייה וכוכבים", בפי ברבי קלארק, היא אחת הבדיחות המשעשעות ביותר ששמעתי לאחרונה.

חלומות אמריקאיים

„מקרוני", סרטו האחרון של אטורה סקולה. בקרוב (נקוה) על מסכינו

מאת יגאל משיח

מדבר הקולנוע שלנו מתרחב. הסרטים המוקרנים בבתי הקולנוע, להבדיל מהסינמטקים, רובם אמריקאיים: כל מה שפלט שם פס הייצור לטוב, ובעיקר לרע. מתוך 37 סרטים בתל אביב ספרתי שלושה ישראליים, ארגנטינאי אחד, יגוסלבי אחד, הונגרי לקינוח ו־31 אמריקאיים. בקולנוע כמו בחיים – אמריקניזציה. לסרט העולמי מן השורה אין בישראל קונים ולמעשה מנותק הצופה הישראלי מהקולנוע הטוב. לא רק מהקולנוע האמנותי אלא גם מסתם סרטים אירופאיים מעניינים של אמצע הדרך, סרטים של במאים חשובים שגם להם משום מה לא נמצאים אצלנו מפיצים. לפני כמה חודשים הוחלה הקרנתו באירופה של „מקרוני", סרטו האחרון של אטורה סקולה, במאי איטלקי חשוב, ששמו התפרסם במערב ב־1977 לאחר „יום מיוחד". „מקרוני" מייצג את סרט אמצע הדרך האירופאי, שאצלנו לא שמחים להעמידו מול עלילות־ז'אנר אמריקאי: הבלשים, החתיכות, הסוכנים החשאיים וכל סיפורי האהבה המסוכרים. הסרט נרכש להפצה בארץ וכנראה שנראה אותו בקרוב. עד אז הנה גם כמה מילים לחימום הקנה, ומשהו על דרכו של סקולה.

„מקרוני" הוא סיפור ידידות סנטימנטלי, דואט לשני שחקנים גדולים (ג'ק למון ומרצ'לו מאסטרויאני) על פי מתכונת הפגישות הסנטימנטליות. רוברט (ג'ק למון) חוזר לנאפולי לאחר 40 שנות היעדרות. בפעם האחרונה היה בעיר במדים, חייל אמריקאי בצבא בנות הברית. רוברט פוגש את אנטוניו, (מרצ'לו מאסטרויאני), חברו האיטלקי והסרט מתפתח לעימות עם הזמן והתמורה, בנוסח סקולה. בשנות המלחמה היו השניים חברי נפש, האמריקאי עמד לשאת לאישה את אחותו של האיטלקי, אבל החיים טלטלו את כולם לכיוון משלהם. האיטלקי באופטימיזם אופייני, מקווה למצוא את חברו הטוב, האמריקאי המצחיק, ומוצא במקומו איש עסקים פראנטי. „מקרוני" הוא סיפור נפוליטני על ידידות, על כוחו הכותר של הזמן, יכולתו וחוסר יכולתו. תמימותו של האיטלקי ממיסה לבסוף את האמריקאי שהגיח מן הכפור, הידידים מתקרבים, מנסים להתגבר על השנים והבמאי מתבונן באמצעותם על מה שארע לעולם שלאחר המלחמה. רוברטו הקדיש את חייו לאיסוף כוח. פעם בנעוריו הרומנטיים ניפנף אגרופים. עכשיו הוא זולף את פנקס ההמחאות (כמה סטראוטיפי). אנטוניו המשיך לחלום. את מכתבי האהבה הלוהטים לאחותו לא שלח האמריקאי אלא אנטוניו עצמו. 40 שנה בסתר, מכתב אחר מכתב, צייר אנטוניו את רוברטו בדמות הלוחמתו על אמריקה, מעין סינתזה רומנטית בין זכרון חברו שעזב וכל גיבורי הדמיות האמריקאיים. אמריקה נראתה בעיני בני דורו שם נרדף לנדיבות, הרואיזם והיופי ביצרי אחד הנעורים.

בארצות הברית התקבל הסרט בעניין. המבקרים ציינו אותו ברוח סרטיו הקודמים של סקולה („הנשף", „יום מיוחד") ומצאו בו סיפור חברות משלי על שקיעה תרבותית ואבדן הרומנטיקה. „יום מיוחד", למי ששכח, הפגיש לכמה שעות את מרצ'לו מאסטרויני וסופיה לורן, שדר רדיו אינטלקטואלי ועקרת בית פשוטה. היטלר מבקר ברומא, העיר יוצאת להקביל את פניו ובבית השמם, על רקע שידורי רדיו היסטריים ושקיעת העולם של אתמול מתאהבים לכמה שעות שתי דמויות מקצותיה השונות של החברה, אהבה בלתי אפשרית כהצהרה על הבוז לעדר ועל כוחם המקרב של ההומאניזם והחמלה. עוד מעט יתפרצו הרוצחים לדירה, יאסרו את השדר וימיתו אותו באחד ממרתפיהם, אבל בינתיים, דווקא מכוח הסוף הקרב, מעניקים האוהבים לפגישתם הקצרצרה סנטימנטליות נאצלה, אנטיתזה להגיגת הנורא ברחובות. ב„נשף" (סרט מוצלח פחות) מכניס אותנו סקולה לאולם ריקודים דהוי ומשחזר לנו על פי סגנונות הריקוד והלבוש את ההסטוריה המודרנית של צרפת, עוד קינה על אובדן הסנטימנטליות.

„מקרוני" נגמר ברוח אופטימית. הגיבורים אינם יכולים לחזור אל זהותם הקודמת ואל הדמיון האישי שהיה ביניהם בנעוריהם. אך למרות זאת מחזירה להם פגישתם בגיל 60, מקץ 40 שנה, משהו מהאופטימיות של הנעורים שעימה קל יותר להתגבר על חטא האהבה העצמית וההתכחשות לאחרים. ההשקפה הזאת מאפיינת הרבה מסרטיו של סקולה ואת פעילותו הפוליטית. לפני שנתיים היה בין 14 חותמי עצומה איטלקים נגד האימפריאליזם התרבותי האמריקאי. החותמים (ביניהם פליני והחוקר אומברטו אקו) הזהירו את מיטראן, אז נשיא הקהילה האירופאית, כי הקולנוע האמריקאי מאיים על הקולנוע האירופאי בהשמדה תרבותית. מתאים גם לנו.

ב־40 שנותיו בקולנוע, השתתף סקולה ב־51 סרטים, 23 מהם כתב וביים. הגיע זמן להבטה נוספת בעבודתו. חדוש סינמטק.

אופרה בזעיר אנפין

קונצרט

מאת ישראל דליות

„פניני אופרה", התזמורת הסימפונית ירושלים בניצוח גארי ברתיני. בנייני האומה, 22.5

„קלאסי קל", קונצרט מס. 5 בעונה הנוכחית של התזמורת הירושלמית, הוקדש לשישה קטעים מתוך „יבגני אונייגין" של צ'ייקובסקי ולקטעים מתוך „דון ג'ובאני" ו„חליל הקסם" של מוצארט. הסולנים האורחים, הסופראן השוודית ממוצא הונגרי קלארי בריתה, הנחשבת ל„כוכב עולה" (בהופעתה הראשונה בארץ) והבריטון האנגלי המפורסם בנג'מין לאקסון, שרו את תפקידיהם של טטיאנה, דונה אנה, צרלינה, פאפאגנה, אונייגין, דון ג'ובאני ופאפאגנו.

לזמרת הצעירה טכניקה ומרתית טובה וקול נאה, עשיר בהבעה, שנוצל יפה בעיקר בקטעים של מוצארט. ב„יבגני אונייגין" נעדרו „הנשמה הרוסית" והרגשות האופייניים שבאופרה זו. עיצוב הפראזות והטעמת הצלילים והמלים לא הלמו את הסגנון המקורי של צ'ייקובסקי.

במוצארט השתנו כליל פני הדברים והתוצאה היתה תוססת. שיתוף הפעולה בין הזמרים, הנגנים והמנצח היה מוצלח ויצר קשר טבעי עם הקהל, וההתרחשות נדירה באולם קונצרטים.

לאקסון, הידוע מהופעותיו בעולם באופרות של מוצארט, היה במלוא כושרו הזמרתי. הצלחת החלק השני המצויין של הקונצרט מביאה למעשה למסקנה שאילו היו מפקידים בידי מוסיקאי כבארי ברתיני ניהול מוסיקלי של בית אופרה בישראל והיה נמצא התקציב להזמין זמרים כלאקסון וברתה (ואחרים כדוגמתם) ולממן תפאורה, בימוי וכל השאר אולי היתה לנו אופרה ראויה לשמה. אבל ברתיני ינהל, החל מהעונה הקרובה, את בית האופרה בפרנקפורט, לא בירושלים או בתל־אביב. חבל.

תיאטרון נוה צדק יופיע במזרח ירושלים

קבוצת התיאטרון נוה־צדק הוזמנה להעלות את ההצגה „קרמבו בעורף האוייב" בפני תושבי השטחים, בתיאטרון הפלשתינאי „אל חכוואתי" במזרח ירושלים. זו הפעם הראשונה שהצגה בעברית מוצגת על־ידי תיאטרון ישראלי ב„אל חכוואתי".

ההצגה תתקיים ב־6 ביוני והיא תלווה בשקופיות בתרגום לערבית. חברי קבוצת התיאטרון מקווים שלאירוע יגיעו גם יהודים רבים וכן אורחים מחו"ל שהגיעו לפסטיבל ישראל.

תמונות בפסטיבל

פסטיבל ישראל יצא השבוע לדרך. אם נשפוט על פי הפתיחה. הרי שהצלחת פסטיבל צנוע זה תעלה על כמה מקודמיו. הקהל נותן אמון בתכנית וממלא את אולמות ירושלים, ונדמה כי גם מפיקי הפסטיבל לא ציפו להענות שכזו.
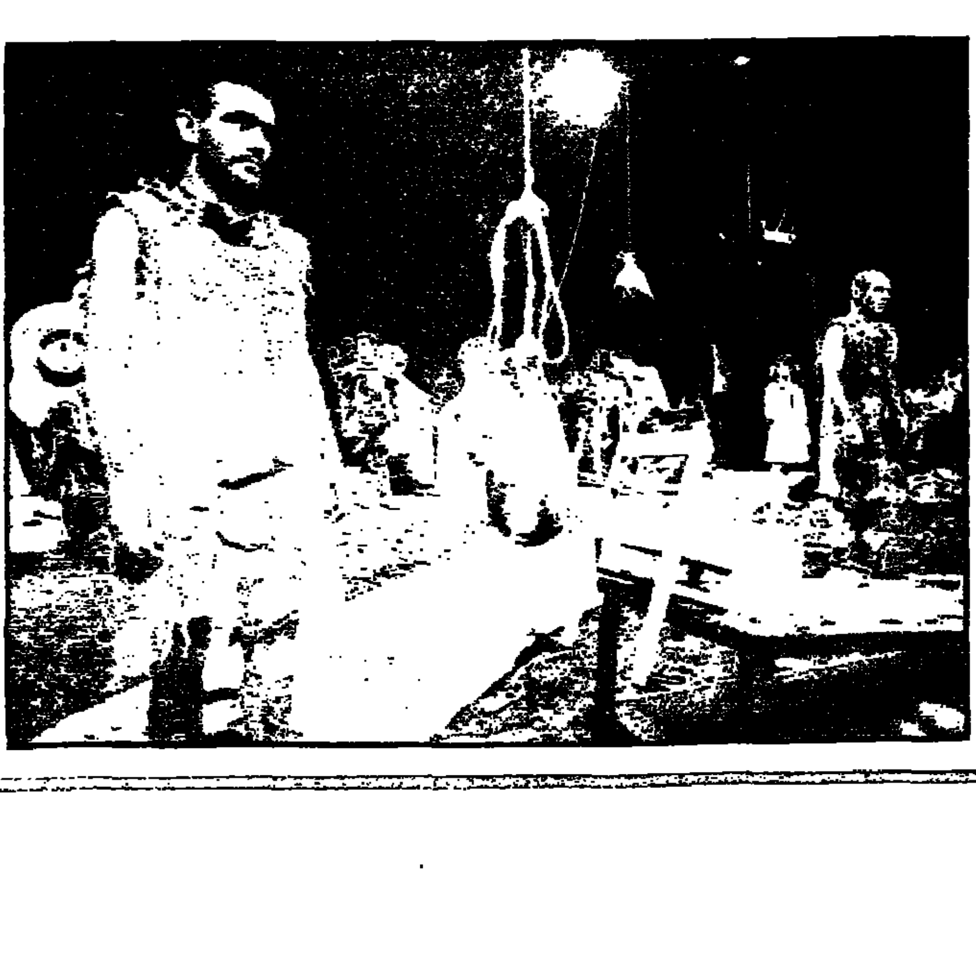
שלוש הפקות בלטו בימים הראשונים של הפסטיבל: „**סופה של אירופה**", מאת **יאנוש וישנייבסקי** בביצוע תיאטרון „גובי" מפולין (בתמונה מימין), „**רפליקה**", הצגתו של **יוזף שיינה**, בביצוע שחקני תיאטרון „הבימה" (בתמונה למטה) וה„**יוהאנס פאסיון**" של באך בביצוע האנסמבל הקולי של דרום גרמניה והאנסמבל הכלי של במברג, שהועלה בהצלחה רבה בכנסיית דורמיציון (משמאל). אגב, האב עמנואל, האחראי על הפעילות המוסיקלית בכנסיה מבטיח כי לאור ההצלחה השנה. מקוים בשנה הבאה להעלות בכנסיה את ה„מתיאוס פאסיון".